

@157A ༄། །དག་སྒྲོང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོམ་ཆོག་གི་རྣམ་པའད་ཐུབ་བསྟན་གསལ་བྱེད་འོད་དཀར་ཕྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

@158A ༄། །རྣམ་འདྲན་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཟས་གཙང་སྤུལ། །གང་གིས་བསྟན་པ་གཏད་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །མི་ཉམས་འཛིན་པའི་རབ་བདུན་འཁོར་བཅས་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་མཆོད་དོ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཡན་བདེའི་གཞི་གཅིག་རྒྱལ་གསུང་གཅིས་པའི་མཛོད། །ཡོངས་བཟུང་རྒྱ་བོད་འདུལ་འཛིན་རིམ་བྱོན་དང་། །ཀུན་གྱི་གཙུག་ན་སྒྲོ་གྲོས་རབ་ཡངས་པས། །ཀུན་བཟང་གྲགས་པ་ཅན་དེར་གྱུས་པས་འདུད། །རྒྱལ་ཁྲིམས་སྒྲོག་ཤིང་རྣམ་དབྱེད་གོས་གྱིས་སྤྱད། །ཉིང་འཛིན་ཉོག་གིས་རབ་མཛེས་བཅིང་ཆགས་པའི། །སྒོ་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་པ་ལ། །ཁྲི་བུལ་ཇེ་བཙུན་སྒྲ་མར་ཐུག་བཞིའོ། །སྒོ་བཟང་མ་མས་བསྐྱངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི། །རྣམ་གྲོལ་ལུས་སྟོབས་ཚོགས་པས་བསྟན་པ་ལ། །རབ་རྒྱས་བྱ་བ་མཛོད་པའི་བཀའ་དྲིན་ཅན། །

ཡབ་སྤྲས་ཇེ་བཙུན་སྒྲ་མར་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱང་དོར་རགས་པ་ཁོང་དུ་མ་རྩེད་པར། །ཕྱ་མོའི་བཅས་མཆོམས་འཆོལ་བ་བཞད་གད་རྒྱ། །འོན་ཀྱང་མི་ཤེས་རགས་པ་བསལ་བའི་

ཕྱིར། །སྒྲ་མའི་གསུང་བཞིན་ཅུང་ཟད་བྱི་བར་བྱ། །དེ་ལ་འདིར། གངས་ཅན་

གྱི་བྲོད་འདིར་ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དྲི་མས་ཆ་ཙམ་ཡང་མ་གོས་པར་གསལ་བར་མཛད་པ་ལ། རྒྱལ་བ་རང་
ཉིད་སྒྲར་ཡང་བྱོན་པ་དང་སྒྲོ་ཀླན་ནས་མཚུངས་པའི་སྒྲིས་

@159A ༄། །བྱ་ཆེན་པོ་ནི་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནར་ངས་པའི་རྩལ་ནི། རང་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ངན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཙམ་མ་
ཡིན་པར། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་

མཐུན་པའི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིས་བྱ་བཞུན་ལུང་སྟོན་པའི་སྒྲུབས་དང་ཡང་མི་འདྲ་བར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལུང་སྟོན་པ་ན།
འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། འཇིག་རྟེན་ང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །ས་ཡི་

སྟེང་ནི་སྟོངས་གྲུར་ན། །བྲོད་ཉིད་བྱིས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །དེ་ཆོ་དགོན་ཆེན་རབ་དགའ་བ། །ཁ་བ་ཅན་ནང་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་

ཡིན་ཞེས། ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་

མཚན་ནས་སྒྲོམ་ཏེ་བདག་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མེད་བཅུན་སྒོ་བཟང་ཡི་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་ལས་བདག་གིས་དངོས་སུ་ཐོས་ཤིང་། ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གྱི་
བཀའ་སློལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རང་བཟོའི་སྤྲད་

མེད་པར་སྐྱོ་ཆེ་བརྒྱད་མར་འཛིན་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཐུབ་པ་མཁས་ཐུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་སྤྲར་ཡང་ཕྱོན་པ་ཀུན་གཟིགས་པ་ཏ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་
གྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་

@160B བྲགས་པ་དེས་དགོ་སྒོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲོམ་ཆོག་གི་སྒྲོན་ས་མདོར་བསྟུས་སུ་མཛད་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་གྱི་སྒྲོན་འགོ་བཤད་པ། དངོས་གཞི་བཤད་པ། མཇུག་སྤྲད་བཤད་
པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་དང་། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་

གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་སྤྲད་དང་། བོད་སྤྲད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ན་མ་སྤྲད་རྣམས་ཕུ་ནི་ཡིན་ཡེ། ཞེས་པ་སྟེ། དོན་ནི། ན་མ་ཐུག་འཆལ་བ། སྤྲད་ཐམས་ཅད། རྒྱན་མཁྱེན་པ། ཕུ་ནི་ཐུབ་པ།

ཡིན་པ་དང་པོ། ཡ་ནི་ལའི་ཚབ་སྟེ་བསྟུན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱུང་།

པའི་དབང་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པ་འོ། །གཉིས་པ་ནི་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། ཞབས་ཀྱི་པད་མོར་གྲུས་པས་ཕྱག་བྱས་ཏེ་ཞེས་པ་འོ། །ཚིག་དོན་ནི་འགྲོ་བའི་བླ་མར་བྱེད་པའི་
མཚན་ཉིད། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་མཁྱེན་

པ་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་ངན་བཞིན་དུ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་སྐུའི་ཆ་དམའ་ཤོས་ཞབས་ཀྱི་པད་མོར། པཎ་ཆེན་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་མཐོ་ཤོས་སྤྱི་བོས་
གཏུགས་པའི་སྦྱོད་ལམ་གྲུས་པས་ཕྱག་བྱས་ཏེ་ཞེས་པ་འོ། །འཕྲོས་

དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལས་འབྲས་སྤྱིའི་རྫོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་ཇི་བཞིན་བརྗོད་པར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་གོ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བརྗོད་
བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་མདོའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་

ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཞེས་པ། འགྲོ་བའི་སྐབས་ཁྱེད་ཀྱི་བླ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་འགྲོ་བ་ལ་སྐད་ཅིག་སྤྲུམ་

ནས་ཕྱི་མར་འགོ་བའི་འགོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་ནས་ཕྱི་མར་

འགོ་བའི་འགོ་བ་དང་། ལས་ཉོན་གྱིས་དམ་དུ་བཅིངས་པས་སྤིད་པའི་ར་བ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགོ་ཞིང་དེའི་ནང་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་འགོ་བའི་འགོ་བ་དང་བཅས་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་^{@161A} ༡༡། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྒྱུད་ལྡན་བསྐྱུས་པའི་འགོ་བ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཏེ། སྤྲུལ་
མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནི། འདུས་བྱས་འགོ་བའི་ནང་ནས། རྣམ་པར་དག་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་འགོ་བའི་བླ་མ་དང་

ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་མགོན་སྐྱབས་བླ་མེད་ཡིན་པས་འགོ་བའི་བླ་མ་ཞེས་བསྟོད་དོ། །ཏེ་ཞེས་པ་འོག་མ་འདྲེན་པའི་ཆོག་གོ། །གཉིས་པ་བཤད་པར་དམ་
བཅའ་བ་ནི། ཕན་མཛད་དེ་ཡིས་བརྟེ་བས་བཅས་པ་ཡི། །སོ་ཐར་

ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་གི་བསྟན་ཚུལ་བཟོད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཆོགས་དོན་ནི། འགོ་ལ་ཕན་མཛད་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་གཞན་དོན་གྱི་རྒྱུ་བརྟེ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པས། གཞན་དོན་ཕན་
འདོགས་དངོས་གསུང་གི་མཆོམས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བཅས་པ་ཡི། ཞེན་

པའི་བཅོད་བྱ་མོ་ཐར་རིས་བརྒྱད་ཀྱི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་དག་སྟོང་གི་དངོས་པོ་རང་གི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱི། བསྟན་ཚུལ་ལྟར་གཞན་ལ་བཅོད་ཅིས་པའོ། །འཕྲོས་དོན་ནི་འདིར་གོང་དུ་
སངས་རྒྱས་རང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་དྲང་བའི་དད་པ་བསྟེན་པ་ཙམ་

དང་མི་འདྲ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལ་པན་འདོགས་པའི་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་གསུང་གི་ཆོས་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་སྟོད་ལྟན་ལ་བྱ་བ་རིག་མི་རིག་གི་མཆོམས་རྣམ་པར་བཞག་
པའི་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་པན་གཞོད་ཀྱི་རྒྱ་ཤ་མོ་ནས་མཁྱེན་

པས་གཟིགས་པ་ལྟར་སྟོར་བ་བཅུ་བས་འདོམས་པར་མཛད་པའི་བསམ་སྟོར་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་སྟོན་ས་རང་ཅག་མི་སྤྱི་བའི་རྩལ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་པ་ཅི་འདྲོངས་བྱས་ནས། སྟོན་པ་རང་
ལས་ཀྱང་གསུང་གི་བཅས་མཆོམས་ལ་གཅིས་པར་བབྱང་དགོས་

ཀྱི། གསུང་ལ་གང་ཡང་མི་རྩི་བར་སྐྱ་མཐོང་བ་དང་། མཆོན་ཐོས་པ་ཙམ་ན་དད་གྲུས་བྱེད་པ་འདྲ་བའི་ད་ལྟའི་ལྷགས་སྟོལ་འཛིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་པན་ཐོགས་པའི་སྟོད་མ་ཡིན་ཏེ།
རྩ་ཆ་གས་ཀྱི་གྲོང་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་དག་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བྱང་བས་ཀྱང་ངེས་ལྷན་སོ། །ལཤེས་

@162B གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ཟེར་བའང་བཀའ་ལ་ཕྱི་བ་འདི་རང་ཡིན་ནོ། །མདོ་རྩ་བ་ལྟ་བུའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་པ་རང་མཚན་པ་དེ་བརྗོད་པ་པོས་
དངོས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད་ཀྱང་སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་མ་ཉུས་པར་ཉན་པ་པོའི་རྟོག་པ་ལ་འཆར་

བའི་སྟོམ་པའི་རྣམ་པ་དོན་སྤྱི་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་སོང་བའོ། །བརྗོད་པ་པོས་གང་ལ་བརྗོད་འདོད་ཞུགས་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་རིས་བརྒྱད་ནི་དགེ་སྟོང་པ་མའི་སྟོམ་པ་
གཉིས་དང་། དགེ་སྟོང་པ་མའི་སྟོམ་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་པ་མའི་སྟོམ་པ་གཉིས་ཏེ། རབ་

བྱུང་སྟེ་ལྔའི་སྟོམ་པ་ལྔ་དང་། དགེ་བསྟེན་པ་མའི་སྟོམ་པ་གཉིས་དང་། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བཅས་བྲིས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །ཐར་པ་ལ་བསྟེན་པ་སྟེ་ཉི་བར་
གནས་པར་བྱེད་པས་ན། བསྟེན་གནས་དང་། དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་བྱུང་འདས་ལ་བསྟེན་པས་ན།

དགེ་བསྟེན་དང་། དགེ་བ་དེའི་ཚུལ་ཏེ་འབྲ་བ་དངོས་ལ་ཞུགས་པས་ན། དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་བ་དེ་སྟོང་བ་སྟེ་འཛོལ་བས་ན་དགེ་སྟོང་དང་། ཡང་དགེ་བ་དེ་འཛོལ་ཞིང་། ཚོས་ལྷན་གྱི་བསོད་
སྟོམས་སྟོང་བས་ན་དགེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་རང་གི་མིང་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དོན་ཤེས་པར་བྱས་

ནས་མིང་དོན་མཚུངས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །སོ་ཐར་གྱི་སྐད་དོང་པ་ཏི་མོ་ཁྱ་ཞེས་པ་ལས། པ་ཏི་དང་པོ་དང་། སོ་སོ་དང་། ཐབས་གསུམ་ལ་འཇུག་པས། སྒྲོམ་མིན་ལས་དང་པོར་ཐར་ཟེན་
པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། ཐར་པ་དངོས་ཀྱི་འགོ་ཚུགས་པའི་དང་པོ་ཡིན་པས་ན་དང་།

པོར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ། བསྐྱབ་གཞི་གང་གིས་བསྐྱུངས་པ་དེ་ཐར་གྱི། གཞན་གྱིས་བསྐྱུངས་པས་གཞན་མི་ཐར་བས་ན་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་རང་གི་ལས་སོ་སོའི་རྗེས་སྤྱ་འབྲངས་ནས་
འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཟེར་བ་དང་འདྲ། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་

ན། ཐར་པའི་ཐབས་ཞེས་གྲང་བྱ། མོ་ཁྱ་ནི་ཐར་པ་འོ། །སོ་ཐར་ངེས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲོམ་པ་ནི་ལུས་ངག་གི་སྤངས་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱོད་བས་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཐོབ་ནས་
བསྐྱུང་བ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བས། དེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་བཤད་པ་སྐབས་སྤྱ་བབས་པས་ན།

@163A ༄༄༅། །བསྐྱེན་ཚུལ་ཏི་བསྐྱུང་ཚུལ་བརྗོད་ཅིས་བཤད་པར་དམ་བཅས་པ་འོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ། སྒྲོམ་པ་ཐོབ་ཚུལ་དང་། བསྐྱུང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། དལ་འབྱོར་རྟེན་ཐོབ་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེན་པ་ལ། །ཞུགས་ལ་ཡོངས་སྤྱ་

རྫོགས་པའི་དཔལ་ཐོབ་ནས། ཞེས་པ་སྟེ། ཚིག་དོན་ནི། རྩོམ་པ་སྐྱེ་བའི་ལུས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དལ་འབྱོར་གྱི་ཉིན་ཐོབ་ནས། ཐོབ་པ་དོན་ལྡན་དུ་བྱེད་ཚུལ། ད་ཚོག་ཉེས་མེད་ཀྱི་སྐབས་
ལྟར། ཚིག་སྒྲ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་དང་པོར་རབ་རྟུ་བྱུང་

བའི་སྒོ་ནས་ཞུགས་ལ། མཐར་བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཔལ་དག་སྟོང་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། ཞེས་ཞེས་པ་ལྷག་མ་འདྲིན་པའི་ཚིག་གོ། འཕྲོས་དོན་ནི། ལུས་ཉིན་དལ་
འབྱོར་དང་ལྡན་པ་དེས། བསམ་པ་ངེས་པ་ལྟ་བུལ་དང་། རྩོམ་པ་ཐོབ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་

པར་ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དགོས། ངེས་པ་ལྟ་ནི། མི་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་འདིའི་སྟོག་གཅོད་ལ། གཞན་གྱི་ནི་མི་གཅོད་སྟུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ངེས་པ་དང་། རྫས་འདི་མ་
བྱིན་པར་ལེན་ལ། གཞན་མི་ལེན་སྟུམ་པ་ལྟ་བུ་ལུལ་ངེས་པ་དང་། སྐྱིད་པོ་བྱེད་པའི་ཆོ་ཆང་འབྱུང་

ལ། གཞན་གྱི་ཆོ་མི་འབྱུང་སྟུམ་པ་ཆོ་ངེས་པ་དང་། ལོ་དང་ཟླ་བ་ཅུ་མ་དུ་སྟོང་གི། ཇེ་ཕན་ཆད་མི་སྟོང་སྟུམ་པ་ལྟ་བུ་དུས་ངེས་པ་དང་། དག་ཚུལ་དང་། དག་སྟོང་རང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་རྩ་
བ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གི། གཞན་མི་སྟོང་སྟུམ་པ་ཡན་ལག་ངེས་པ་སྟེ་ལུལ་ལས། གང་རུང་ཞིག་

དང་མ་བུལ་ན་ཡང་སྒྲོམ་པ་མི་སྤྱི་ཞིང་། སྤྱིས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་པ་འདི་དག་དང་བུལ་བར་མ་བུས་ན། སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་རབ་བྱུང་གི་སྒྲོམ་ཆོག་
སྤྱི་གང་ལེན་པ་ན། འགལ་སྤྱོད་བར་ཆད་བཞི་སྤང་ཞིང་། མཐུན་སྤྱོད་ལྔ་ཚང་བ་ལས་སྤྱི་དགོས།

འགལ་སྤྱོད་བཞི་ནི། སྒྲོམ་པ་གནས་པ་དང་། མངོས་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་དང་སྤྱི་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ལོ། །མཐུན་སྤྱོད་ལྔ་ནི། ཡུལ་དང་། རྒྱུད་དང་། ཏྲགས་དང་། བསམ་པ་དང་།
ཆོ་ག་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། བསྐྱེད་ཐབས་སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་

@164B བཏགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ། །གྲོགས་དང་བསམ་སྦྱོར་ཕུན་ཆོགས་འགལ་སྤྱོད་ཤེས། །བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སྦྱོང་བདེ་བའི་སྤྱོད་
བསྐྱེད་ནས། །འཆོ་བའི་སྒོག་ལས་ཀྱང་ནི་གཅོས་པར་བསྐྱེད་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆོག་དོན་ནི་བསྐྱེད་བྱའི་གཞི་

གཅིག་ཕུ་ཕུགས་སུ་ཕན་པ་དང་། ཡུལ་དུ་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་ཏྲོག་པའི་བསྐྱེད་པ་དག་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ། ཕྱིའི་གྲོགས་དང་། ནང་གི་བསམ་
སྦྱོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། སྒྲོམ་པའི་དངོས་ཀྱི་འགལ་སྤྱོད་རྣམས་ངོ་ཤེས་པ་དང་།

བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་བདེ་བའི་རྒྱུན་བསྟན་པ་དང་། བཅས་བསྐྱབ་ཐབས་ལྔ་ཚད་བའི་སྒྲོན་ས། སྟོག་དང་བསྐྱབ་གཞི་བསྐྱབ་བ་ནང་འདྲམས་ན་ཡང་། ཆོ་འདིར་འཆོ་
བའི་སྟོག་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་གཞི་དེ་ནི་གཅེས་པར་བསྐྱབ་ཞིག་ཅེས། བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་བ་

ལ་གོམས་པའི་མཐའ་ཚད་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་སོ། །འཕྲོས་དོན་ནི། བཅས་ལྷན་དགོ་སྦྱོང་གིས་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱབ་བའི་ཐབས་ལྔ་ནི། སྟོགས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བ་དང་།
རང་གི་བསམ་སྦྱོར་ལྷན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྒྲོན་ས་བསྐྱབ་བ་དང་། འགལ་རྒྱུན་ངོ་ཤེས་པའི་

སྒྲོན་ས་བསྐྱབ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྒྲོན་ས་བསྐྱབ་བ་དང་། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྟན་ཏེ་བསྐྱབ་བ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི་འདིར་སྟོགས་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །དེ་
ལ་གནས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། གནས་དེར་མཁན་པོ་ཡོང་ན་དེ་ཉིད་གནས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ཡིན་ལ། མེད་པ་དང་མཐུན་རྒྱུན་མ་འཇོམ་ན། གནས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ལ་གནས་འཆའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་
ཅིང་། ཆོ་ག་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་ངེས་པར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། ལུང་མ་མོ་ལས།

ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་། ཉེ་གནས་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་གྲུས་ཤིང་གདམས་ངག་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་བ་བར་བྱས་ལ་
ཕྱག་དང་བསྟེན་བཀྱར་བསྟབས་པ་སོགས་བྱ། བདག་ཉིད་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་

@165A ༄། །ཞིང་། ལུ་ཕྱགས་དང་ལྷན་པར་མ་གྱུར་བར་དུ། ལའང་གཅི་དང་། སོ་ཤིང་དོར་བ་དང་། མཚམས་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་མཚོད་རྟེན་སོགས་ལ་ཞར་བྱང་གི་ཕྱག་བྱ་བ་
དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ནས་འཆག་པ་འབའ་ཞིག་གི་བསམ་པས་འདོམ་བཞི་བཅུ་

ཅ་དགུ་ཚུན་ཆད་དུ་འགོ་བ་དང་། རྩ་བཏུང་བ་དང་། གོས་གྱི་རྩལ་སྒྲུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྩལ་བྲིམས་དང་ལྷན་པ་ལ་གཏམ་འདྲེ་བ་སོགས་བྱ་བ་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་པ་གནས་དང་ཡི་མི་
འབྲལ་བར་བྱས་ལ། རང་གི་སྒོ་ལ་བསྟོས་ནས་གཞན་གྱི་སྒོ་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་མི་རུང་བར་

ཐག་ཚོད་པར་ཤེས་པ་རྣམས་བྱ་མི་བྱ་སྒྲམ་ལ་མི་ཉུ་ཞིང་། སྤྱིར་མི་རུང་བར་ཤེས་ཀྱང་ལྟུང་བ་ནང་འདོམ་པས་བྱེད་ཐེབ་བྱུང་ན། དེ་གཉིས་གང་དང་གང་ལ་གནང་བཀག་བྱ་བར་ཉུ་ཞིང་། རུང་
བར་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་གྱིས་རང་ལ་མི་འཚམས་པས་གནས་གྱིས་གནས་སྐབས་དེར་མ་བྱེད་

ཅེས་བཀག་པ་རྣམས་ཡུལ་དུས་དེ་ལས་མ་ཡོལ་བར་བྱས་ཆོག་པ་ཞེས་ནན་གྱིས་མི་ཞུ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རུང་བར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་རྣམས་ངེས་པར་ཉུང་གོས་ཏེ། རང་གིས་རུང་བར་ངེས་ཀྱང་གནང་བ་ཐོབ་དགོས་པ་དང་། གནང་བ་ཐོབ་ནས་བསྐྱབས་པས་སྒྲ་

མ་ལ་གྲས་པའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་རྣམས་ཉུས་པས་བྱ་བར་རིགས་མི་རིགས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གནས་དང་གནས་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་གཅིག་ན་ཉིན་རེ་ལན་གསུམ་ཞུ། རྒྱུ་གྲགས་ཙམ་དུ་ཡོད་ན་ཉིན་རེ་ལན་རེ། རྒྱུ་

གྲགས་ལྔ་ལྔ་ལྟ་ཡོད་ན། ཞག་ལྔ་ལྔ་ལྟ་ཐོག་དུ་ཞུ། དཔག་ཚད་ཕྱིད་དང་གསུམ་ཡོད་ན། གསེ་སྒྲོང་གི་ཆོ་འཕུལ་གྱི་བྱ་བ་ནར་མ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་བཞིན་དུས་གཅིག་དུ་ཞུ་བར་གསུངས་པས། རང་ཉིད་གནས་གྱི་སྒྲ་མ་ལས་ཡུལ་ཐག་དེ་ལས་མི་རིང་བར་བྱེད་དགོས་པ་

དོན་གྱིས་གོ་དགོས། བྱ་བ་སྒྲོ་བྱར་བ་བྱུང་ཞིང་བྱུང་དུ་དོགས་པ་རྣམས་འཕུལ་དུ་ཉུང་གོས། དེ་ལྟར་གནས་གྱི་སྒྲ་མ་བཙལ་ནས་བྱ་བ་རྣམས་ཉུས་པས། གནས་མེད་གྱི་ཉིས་པ་དང་། མ་ཉུས་པའི་ཉིས་པ་ཁེགས་ཀྱང་། གཙོ་བོ་དེའི་བཀའ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ། ཀ་སྒྲོ་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་

@166B པའི་ཉིས་པ་ལྔ་མེད་པར་གྱས་པ་དང་བཙོན་པ་ཤས་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་པ་གལ་ཆེ། གདམས་ངག་འདི་དག་གནད་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་མཆོག་ནི་རང་ཉིད་ཆོས་རྣམ་དག་མ་ནོར་བ་ལ་སློ་
སྦྱོང་བ་དང་། ཆོས་དེའི་འབྱུང་ཁུངས་སྒྲ་མ་ཅི་བྱུང་བྱུང་ལ་མི་གཏུགས་པར། བཙོན་པ། བརྟན་པ། མཁས་

པ། ཕན་འདོགས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་མཁན་པོ་དང་། སྒྲ་མ་ངེས་པར་འཛོལ་བ་དང་། བཙལ་ནས་རྟེན་པ་ན་དང་གྱས་བཀའ་སྐྱབ་གྱི་སློན་སྐྱོན་དེ་ཁོ་ན་མི་
གཏོང་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་གཞི་ལས། སྒྲ་མ་བདུན་གསུངས་ཏེ། རབ་

བྱུང་གི་མཁན་པོ་དང་། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་མཁན་པོ་སྟེ་མཁན་པོ་གཉིས་དང་། དགོ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་དང་། གསང་སྟེ་སྟོན་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། གནས་བྱིན་པ་དང་། སློག་པའི་སློབ་
དཔོན་བཅས་སློབ་དཔོན་ལྔ་སྟེ་བདུན་ནོ། །སྒྲ་མ་འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམ་པའི་ཚུལ་

ཁྲིམས་དངོས་སུ་སྒྲིཊིང་གནས་པར་འགྱུར་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ངེས་པར་འབྱུང་རུང་ཡིན་པས་ན་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པས་བརྟེན་བྱ་བསྐྱབ་
པ་གསུམ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བརྟེན་བྱེད་སྟེ་སྟོན་གསུམ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་ནི་

དགོས་པའི་གཙོ་བོ་དང་། སྒྲ་མ་བདུན་པོ་ཡང་ནམ་གངས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ལ་ཆོས་ལྷན་གྱི་བཀའ་བྱིན་མི་འདྲ་བ་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགོ་སྒྲོང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་གོ་དགོས། དེ་
ཡང་མཁན་པོ་གཉིས་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་རང་ལ་བཞུགས་ནས་དང་པོར་དགོ་ཚུལ་གྱི་

སྒྲོམ་པ་པོ་གཤམ་། དེ་ནས་གསང་སྒྲོན་གྱིས་བར་ཆད་བྱིས། དེ་ནས་ལས་སྒྲོབ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་བྱིན་པའི་ལས་བྱས། དེའི་མཚན་མེའི་མཐའ་ལ་གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཁེགས། དེའི་རྗེས་སུ་གྲོག་པའི་
སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲོ་སྒྲོད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོབ་པས་སྒྲོབ་དཔོན་ལཱའི་གོ་རིམ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན།

མཁན་པོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་སོ་སོར་གྱུར་དུས་ཀྱང་མཁན་པོ་གཉིས་ནི་རང་རང་གི་ཆོ་གའི་སྐབས་ཀྱི་མཁན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྐབས་ཆོག་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་པལ་ཆེར་བྱས་པ་ན་སོ་
སོའི་མཁན་པོར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ལྟར་མཁན་པོར་གྱུར་དུས་ནི་སྐབས་བྱུལ་སྒྲོམ་པ་སྐྱེས་པ་ལ་མི་

@167A ༄། །སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྐབས་བྱུལ་ཁོར་བ་ནས་འདོན་པའི་ལས་ཀྱི་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁན་པོར་བྲིས་པས་དོག་ཏུ་བཅས་པ་ཡིན། དེས་ན་མཁན་པོ་བྱས་ནས་སྐབས་བྱུལ་ལས་བར་
དོར་བ་ནི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་སྟེ། ལུང་གཞི་ལས། དགོ་སྒྲོང་དག་ལའོན་པ་བྱེད་

དུ་བཅུག་པ་ནི་སྒྲ་ཡི། རབ་རྩ་བྱང་ཞིང་བསྟན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ཡལ་བར་བོར་བ་ནི་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤན་ཆོགས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས། མཁན་པོ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་
ན་སྒྲ་བ་བྱ་ལ་དྲིན་ཆེན་ཞིང་། དེའི་ཆོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཏགས་པས་ཕན་

ཡོན་ཆེ་སྟེ། མདོ་སྡེ་མཛངས་སྒྲན་ལས། དཔེར་ན་ལོང་བ་བརྒྱའི་མིག་སྒྲན་ལ་མཁས་པས་བྱེ་སྟེ་མཐོང་བར་བྱས་པ་དང་། མི་བརྒྱའི་མིག་དབྱུང་བ་ལ་བྱག་པ་ན། དེ་དག་ལས་ཐར་བར་བྱས་ན་
འདི་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཏེ་གཞན་རབ་རྩ་ཡུང་ངམ། བདག་ཉིད་

རབ་རྩ་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་ལ་ནི་མི་ཤོད་དོ། །ཁ་ཅིག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་ལས་བྱས་པའི་མཆོད་རྟེན་མཐོ་བྱང་དུ་སྦྱར་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་གནམ་ལ་བྱག་པར་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་གྱིས་
ཀྱང་རབ་རྩ་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་ཆ་ཅམ་མི་ཤོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོ་ཚུལ་གྱི་སྟོབ་

དཔོན་དང་། ལས་སྟོབ་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ནི་སྒྲ་བ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རང་རང་གི་སྟོམ་པ་སྒྲིས་པ་དང་དུས་མཉམ་ཡིན། གསང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ནི་སྟོག་ཏུ་བར་ཆད་དེས་ཟིན་པ་ན་
སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར། གནས་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་དུས་ནི། གནས་པར་འོས་པས་གནས་སུ་འོས་

པ་ལ་གནས་སུ་བབྱང་བའི་ཆོ་ག་བྱས་ནས་མཚམས་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གནས་ཏེ་མཚན་མོ་མཐའི་སྐད་ཅིག་འདས་པ་ན་དེར་གྱུར་ཏོ། །ཁྲོག་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་དུས་ནི། སྤར་རང་གིས་
མ་ཤེས་པའི་བཀའ་འམ་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་ཡང་ཆོགས་སུ་བཅད་པའམ་ལྷག་པ་ཆོགས་

བཞི་ཡན་ཆད་དུ་ལོངས་པ་དེ་ཕན་ཚན་བསྐབ་པའི་བསམས་པས་ལན་གསུམ་བཞུས་ན་དེར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་སྒྲ་མ་བདུན་ལས་མཁན་པོ་དང་གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལས་གཞན་སྒྲ་མ་རྣམས་
དང་གནས་བརྟན་སྡེ་སྟོད་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། གྲོགས་ཤུན་བ་རྣམས་ལ་འང་གནས་ལ་ཁྱུས་མེད་

@168B པའི་དུས་སུ་བྱ་བ་རྣམས་ཉུ་ལ་དེའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་དང་ལུང་རྟོགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་རྣམས་སྡེ་སྟོད་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་འདྲི་ཞིང་སྟོ་འདོགས་བཅད། སྤྱིར་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་
སྟོད་པ་ཤུན་གཞོན་བར་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུས་པ་དང་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྤྲད་ཀྱིས་དོགས་པའི་

འཇིགས་པ་དང་བཅས་པས་བསྟན་ན། དེ་དག་གིས་བསྐབ་པའི་གནས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་ཅིང་ཉེས་པ་ལས་ལྷོག་པ་དག་བ་ལ་སྦྱར་བར་འགྱུར་རོ། །ལམ་རིམ་གྱི་སྐབས་ནས་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་
རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུན་གང་ཟག་གཞན་ལ་

བཏིན་ནས་བསྐྱང་བ་འདི། ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁོ་བས། ལུང་ལས། བསྐྱང་ཐབས་གྱི་ནང་ནས་དང་པོར་བསྐྱན་ཞིང་། རང་ཉིད་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་དང་འདུལ་བ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་རང་
དབང་ཅན་དུ་མ་གྱུར་ན་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་ཀྱང་། བསྐྱང་ཐབས་འདི་དག་གཙོ་བོར་

བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས་འདི་ལ་གལ་ཆུང་དུ་མི་བྱེད་པར། བྱ་བ་ཉུ་བའི་ཚུལ་གྱི་བསྐྱང་བ་དང་། གནས་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱི་བསྐྱང་བ་དང་། ཆད་པ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱི་བསྐྱང་བ་དང་།
བཅས་ཆ་ཆང་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ་ཕྱག་ལེན་དུ་ཐེབ་པ་མཛད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་

ནང་གི་རྒྱ་བསམ་སྒྲོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱང་བ་ནི་འདིར་བསམ་སྒྲོར་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་པས་བསྐྱན་ནོ། །དེ་ལ། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། སྒྲོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།
བསམ་སྒྲོར་གཉིས་ཀ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་དད་པ་དང་།

སྒྲིང་རྗེ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། དུན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། བྲིལ་ཡོད་པ་དང་། བག་ཡོད་པ་དང་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ལ། དགོན་མཚོག་ལ་དྲང་བའི་དད་པ། ལས་
འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། བདེན་བཞིའི་འདོར་ལེན་ལ་མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་དང་གསུམ་

ལས། དང་པོ་ནི། ལུང་སིལ་བྱ་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་དག་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་སོགས་ལྟར་དང་། སྐབས་སུ་
བབས་པ་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས། སྟན་པའི་བ་དན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་བྲགས། དམ་པའི་

@169A ལྟོ། །ཆོས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བསྐྱུགས་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོན་མཆོག་མཛོད་བརྟེན་ལ། །ཞབས་ལ་ཚངས་དབང་གཙུག་གི་ནོར་བུས་གདུགས། །སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚོ་
གཏིང་མཐའ་མེད་བརྒྱལ་བ། །འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་

བསམས་ཏི་དད་པར་བྱེད་དགོས་པས། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྟ་ལས།
གཞན་དོན་གྱི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་

ན། གཞན་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ། རང་དོན་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཤེས་སོ། །དེ་ནི་ཆོགས་རྒྱུ་དང་དང་པོས་བསྟན་ལ། དེའི་ཆོག་དོན་ཡང་སངས་རྒྱས་
པའི་སྟན་པའི་བ་དན་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གསུམ་དུ་བྲགས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་

འདོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་སྒྲུང་དོར་གྱི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་རང་གི་རྟོགས་པ་སྤྱིན་དུ་མེད་པས་ཤེས་སོ། །དེ་ནི་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་པས་བསྟན་ནོ། །ཚོས་
འཁོར་དེ་ཡང་སེང་གའི་སྒྲུང་འབྲ་བ་ནི། སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་པར་མཛད་ཅིང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་སེང་

གའི་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱི་སྤྱོད་པར་མཛད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། དེ་ལས་རབ་ཏུ་
གྱུར་པ་མེད་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་དངོས་སུ་བསལ་བ་ཡང་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ནི་

ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་བསྟན་ནོ། །བཞི་པ་ཐུགས་རྗེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་དགོན་མཚོག་གི་མཛོད་འཕགས་པའི་དགོ་
འདུན་རང་གི་འཁོར་དུ་བརྟེན་ནས་སྤྱིན་པར་མཛད་པས་ཤེས་ཏེ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེས་མ་གཏོགས་

གཞན་གྱིས་དེ་དག་འཁོར་དུ་མི་འདུ་བས་སོ། །དེ་ནི་དགོན་མཚོག་མཛོད་བརྟེན་པ་ཞེས་པའི་བསྟན་ནོ། །ལྷ་པ་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། ཚངས་དབང་ལ་སོགས་པས་
དྲིག་པ་བཏང་སྟེ་ཞབས་ལ་གཙུག་གི་ནོར་བུས་གཏུགས་པའོ། །དེ་ནི་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་བཞི་པས་བསྟན་ནོ། །

@170B གཉིས་པ་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་སྤིད་པའི་གཏིང་དང་པ་རོལ་གྱི་མཐའ་ཞི་རྒྱུད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལས་བརྒྱལ་བས་སོ། །དེ་ནི་
ཚིག་རྒྱུད་ལྟ་བུ་པས་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡི་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྟན་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི་ཡི་ཤེས་བརྟེན་པས་འགྲོ་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་སོ། །དེ་ནི་འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །འདི་དག་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་རྒྱས་པར་ནམ་འགྲེལ་གྱི་སྟོན་པ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུར་
སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིག་པའི་རྩིས་ལ་གོམས་པར་བྱ་སྟེ་དེ་དག་མེད་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་

པ་ནལ་མ་སྐྱེ་ཐབས་མེད་དོ། །ཚོས་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཐོག་མར་དགེ་བ། བར་དུ་དགེ་བ། ཐ་མར་དགེ་བ། ཞེས་སོགས་ལྟར་དང་། བྱད་པར་དུ་འང་འདུལ་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་གྱི་ཚོང་
དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་དང་། སྐབས་སུ་བབས་པ་སོ་སོ་ཐར་པ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བསྐྱབ་

གཞི་དཀོན་མཆོག་སྟོད་ཅས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལུང་སྟེ་བཞི་ནི་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་འཛོག་པའི་སྟོད་
ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདི་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་བསྐྱབ་པས་

ཆོ་འདིའི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་སྟོན་པ་རང་དང་འབྲ་བར་བསྟོད་པའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས། སངས་རྒྱས་འདུལ་བ་གང་ཆེན་མཆོ་ཞེས་པ་ནས། ང་ནི་མྱ་
ངན་འདས་གྱུར་ན། །འདི་ནི་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས། །རང་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུས་བཅས་པར། །ནན་ཏན་

དག་སྟོང་ཚོགས་མདུན་བསྟོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ཤེས་ཤིང་བྲན་པར་བྱས་ནས། ཆོས་འདི་ལ་རྒྱན་དུ་དད་ཅིང་གྲུས་པར་བྱའོ། །དག་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ལེགས་པར་ཞུགས་པ།
རིགས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་སོགས་ལྟར་དང་། གླིང་གཞི་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་འདུན་ནི་སྦྱིན་

པར་རིགས་པ། རབ་ཏུ་སྦྱིན་པར་རིགས་པ་ཞེས་ལའད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་བསམ་པ་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས། ཡོན་ཏན་བྲན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་བ་སྦྱ་ལྟང་
བ་དང་། མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུང་བའི་མཚན་མ་ཙན་གྱི་དྲང་བའི་དད་པ་བསྟོམ་^{@171A} ༄༄༅། །པར་བྱ། འདིས་ནི་མ་གྲུས་པ་ལྟང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྟོང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིར་འཁོར་བ་
རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཅན་དང་། ཐར་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་པན་ཡོན་ཅན་དུ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། བྱུང་པར་རྩལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་བའི་པན་ཡོན།

དང་། མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཕྲ་མོ་ནས་སོ་སོར་བསྟན་པ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། ལྟང་བ་ལྷི་ཡང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། སྐབས་སུ་བབས་
པ་ལྟང་གླིང་གཞི་ལས། རྩལ་ཁྲིམས་པམ་པས་ཉམས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་བཅུ་སྟེ།

ཚུལ་ཁྲིམས་གྲིས་བདག་སྤྲད་པ་དང་། གཞན་ལྟ་དང་སྟོན་པས་སྤྲད་པ་དང་། ཚངས་པར་མཚུངས་པར་སྤྲོད་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་གྲིས་སྤྲད་པར་འོས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་གྲིས་སྤྲད་པར་འོས་
པ་དང་། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་སྡིག་པ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་བྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་།

མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོན་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་བརྗེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་འགྱོད་བཞིན་དུ་
ཆོའི་དུས་བྱེད་པ་དང་། ཤི་བའི་འོག་དུ་ངན་སོང་དུ་ལོག་པར་ལྟང་ནས་སེམས་ཅན་

དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བོ་ཞེས་གསུངས་པས། དང་པོ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་སྒྲུངས་ནས་ཉམས་པས་འདི་ཕྱིར་སྤྱད་བསྡུལ་བ་སྤྲོད་པས་བདག་སྤྲད་པའོ། །ལ་ལའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱད་བསྡུལ་ཡིན་ཞེས་པ་
དང་མཐུན། ཡང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྲོད་པ་མ་མཐུན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱན་གྲིས་བདག་

སྤྲད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྟ་རྣམས་གྲིས་ཆོས་རྟོན་པའི་ཐ་སྟོད་གྲིས་སྤྲོད་ཅིང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྲིས་ཀྱང་སྤྲད་ཟིན་པ་ཡིན། གསུམ་པའི་སྐབས་གཞན་གྲིས་སྤྲད་འོས་
ཡིན་མིན་མི་ཤེས་པ་དང་། སྤྲད་པའི་ཚུལ་ཡང་མི་ཤེས་པས་ཚངས་སྤྲོད་མཁས་པ་རྣམས་

གྱིས་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་ལ་གྱིས་སྤྲད་པར་འོས་པ་འོ། །བཅུ་པོ་དེ་དག་ལས། དང་པོ་དགྲ་ཆོ་འདིར་སྤྱོད་བས་རང་གི་མཐོང་ཆོས་དང་། བཅུ་པ་ནི་མ་མཐོང་བའི་ཉེས་དམིགས་
ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་སྤྲུང་སྤྲུང་བའི་ཕན་ཡོན་བཅུ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་དང་ཉན་ས་ནས་གསུངས་པ་

@172B ནི། འགྲོད་པ་མེད་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་རིམ་གྱིས་སྤྲད་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབས་པའི་ཆོན་འགྲོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱོགས་དང་
ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་སྒྲིན་པར་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་བདེ་

བར་སད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་ན་ཡང་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ལས་སྤྲིག་པའི་བག་ཚ་བ་མེད་ཅིང་འཇིགས་པ་དང་ཡིད་དང་ངས་པ་མེད་པ་དང་། དག་པོ་
རྣམས་གྱིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་ཐ་མལ་པར་འདུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མ་

ཡིན་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མི་བྱེད་ཅིང་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཆོགས་རྩུང་དུས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་བཀྱར་སྤྲི་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲོན་
ལམ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པར་འགྱུར་བ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དང་པོ་ནི་

ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ན་འགྱོད་པ་མེད་པར་འགྱུར། འགྱོད་པ་མེད་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར། དེ་ལ་བཞེན་ནས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་གོ་རིམ་གྱིས་སྒྱུར་དུ་སྒྱུང་
འདས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། གཉིས་པའི་སྐབས། ཉན་ས་ལས་འཆི་བ་དངོས་

བཟང་། འཆི་བའི་ལྟས་བཟང་། ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་བཟང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གོ་རིམ་བཞེན་དག་སེམས་གྱིས་འཆི་ཞིང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ལྟས་བྱུང་ནས་ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་དངོས་སུ་ལྟ་མི་གང་
རིགས་དང་། རྒྱུད་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པས་བཟང་བའོ། །ཕན་ཡོན་འདི་གཉིས་རྒྱ་རྒྱལ་

ཁྲིམས་དག་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྟེ་བ་དག་པ་མཐོང་བའི་སྟོན་ས་འགྱོད་པ་མེད་པ་སྒྲ་མ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ནི། སེམས་གྱིས་སྟོན་པ་བསྐྱུང་ཞིང་། ལུས་གྱིས་ཁམས་
བསྐྱུངས་པས་ན་ལུས་སེམས་ལ་གདུང་བ་མེད་པར་བདེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་སད་པར་

འགྱུར་བ་ཡིན། དུག་པ་ནི། གཞན་ལ་གཞོད་པར་མ་བྱས་པས་གཞན་གྱི་རྩུར་གཞོད་པ་བྱས་དོགས་པའི་བག་ཆ་བ་མེད་པའམ། ཡང་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྟན་པའོ་ཞེས་སྟོན་གས་གྱི་དོག་པའི་
བག་ཆ་བ་མེད་པའོ། །དགྲ་པའི་སྐབས། མེད་མི་རུང་ཡིན་པས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་

@173A ༄། །ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ལྷག་པོའི་ཡོ་བྱད་མང་པོ་སློབ་ཕྱིན་བྱུང་ན་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་པ་སྲིད་པས། དེ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དང་མི་མཐུན་པས་ཕན་ཡོན་མ་ཡིན་ནོ། །བཙུ་པོ་འདི་དག་གི་ཚིག་གི་མཐར་འགྱུར་བ་དང་ཞེས་འབྱུང་བས། ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་

ཕན་ཡོན་བཙུ་པོ་དངོས་མི་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་ངེས་པའི་ཕན་ཡོན་བཙུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དང་པོར་ཚུལ་བྲིམས་གཅིག་མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཡང་ངན་སོང་སྲིད་བྱེ་བྲག་གི་ནྟམ་སྲིན་དང་། བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་ཆོ་ཐུང་ནད་མང་དབང་པོ་མ་ཆང་

བ་སོགས་སྒྲོང་བ་རྒྱ་མཐུན་དང་། ཉེས་སྒྲོད་ལ་དགའ་ཞིང་འཇུག་སྒྲ་བའི་གནས་ངན་ལེན་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་དང་། གནས་མི་འཕྲོད་པ་དང་འོངས་སྒྲོད་མཐུ་ཞན་པ་སོགས་བདག་འབྲས་བཅས་མཐའ་དག་པར་བསམས་ནས་ལྷུང་བའི་ཀྱན་སྒྲོང་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་།

དེ་ནས་ཀྱང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་སྒྲོད་པའི་བར་མ་མི་བྱེད་པར་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཞིབ་དུ་བསམས་ནས་བཙོན་འགྲུས་བྲག་ཅིང་རྒྱན་རིང་བར་བྱ། དཔེར་ན་ཞིང་པ་ནྟམས་ཀྱིས་སྒྲོན་ཐོག་བྲན་བཞིན་དུ་དབྱིད་སོན་འདེབས་པ་དང་། མེས་འཆོག་པ་བྲན་བཞིན་དུ་མེ་ལས་

བྱོལ་བ་ལྟར་དགོ་སྒྲིག་གང་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་བྱས་བཞིན་དུ་སྒྲུང་དོར་བྱ་དགོས་ཞེས་བདག་གི་སྒྲུ་མས་གསུངས། དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱིད་དཔ་
བསྐྱོམ་པས་ལྟང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བག་མེད་པ་དངོས་སུ་སྒྲོང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་བསམ་

སྒོམ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པ་ན། འཁོར་དང་སྒྲན་གྲགས་དང་གོ་ས་ཐོབ་འདོད་ཀྱིས་སྒྲོབ་པ་འདུན་པས་འགྲོ་བ་དང་། མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞོད་པ་དང་། བསྐྱད་ཀྱིས་དོགས་ནས་བསྐྱབ་པ་འཇིགས་
པས་འགྲོ་བ་དང་། འབྲན་སེམས་དང་ཕྲག་དོག་གིས་བསྐྱབ་པ་ཞེས་དང་གིས་འགྲོ་བ་དང་། ལྟ་བ་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱབ་པ་གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ་སྟེ། འགྲོ་བ་བཞི་དང་བྲལ་ནས་ཐར་པ་ངེས་ལེགས་གྱི་སྒྲོད་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སྤྱད་བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་མཐའ་
དག་ཤེས་པར་བྱས་བས་ཀྱན་འབྱུང་མ་ལུས་པ་སྒྲོང་འདོད་སྤྱེས་ནས་སྤྱད་ཀྱན་ཟད་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་

@174B འདོད་དང་། དེ་གང་ལ་རག་ལས་པའི་ལམ་བདེན་སྐྱབ་འདོད་བཅས་ཙམ་པོ་བམ་ཡིན་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། བསྒྲོད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པ་དང་།
ཆད་པ་དང་ངན་འགྲོས་འཇིགས་ནས་སྒྲུངས་ཤིང་བསྐྱུང་བའི་འཇིགས་སྐྱབས་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། འཁོར་

བའི་ལུས་ལོངས་སྟོང་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ཆགས་ནས་སྒངས་ཤིང་བསྐྱང་བའི་ལེགས་སྟོན་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པའི་རྒྱ་དང་པོ་ནས་སྒངས་ཉེས་པ་དང་།

ལེག་པར་སྟོན་པ་གཉིས་སྟོང་ཞིང་། ངེས་འབྱུང་དེས་ཟིན་ན་སོ་ཤིང་དོར་བ་སོགས་བསྐྱབ་གཞི་ཕ་

མོ་ཡན་ཆོད་གང་ལ་བསྐྱབ་ཀྱང་ཐར་པའི་རྒྱར་དབང་མེད་དུ་འགོ་བས། བསམ་པ་འདི་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་བྲན་པར་བྱ་
སྟེ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོར་སྦྱལ་བའི་ཞལ་གདམས་ལས་ཀྱང་།

དེས་ན་སྐྱགས་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་གང་ཟབ་ཟེར་བ་རྣམས་བཞག་ནས་ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་སེམས་ལ་སྟོང་བ་ཐོན་པ་རེ་ངེས་པར་བྱ་དགོས། དེ་སྐྱེས་པ་དང་དེ་ནས་དགོ་བ་
ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པའི་རྒྱར་དབང་མེད་དུ་འགོ་བས། དེས་ན་འདི་ལ་སྟོམ་

རིན་མི་ཆོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་གྱི་གནད་གཏན་ནས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་གསུངས་འདུག་པས། ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་མངོན་འདོད་ཀྱི་
དད་པའི་ཁོངས་ན་ཡོད་པ་ཡིན། ཐར་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་

གཞི་མ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ནི། ཚུལ་བྱིས་ས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་གཟུགས་མཐོང་མི་རུང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚུལ་བྱིས་ས་མེད་ན་ཆོས་མི་
མཐོང་། ཇི་ལྟར་རྐང་མེད་ལམ་འཇུག་ག་ལ་རྟུས། །དེ་བཞིན་ཚུལ་བྱིས་ས་མེད་ན་ཐར་མི་འགྱུར། །

ཇི་ལྟར་བུམ་པ་བཟང་པོ་རིན་ཆེན་སྟོད། །དེ་བཞིན་ཚུལ་བྱིས་ས་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་གཞི། ཇི་ལྟར་བུམ་ཆག་རིན་ཆེན་སྟོད་མི་རུང་། །དེ་བཞིན་ཚུལ་བྱིས་ས་རལ་བས་ཆོས་ཀྱན་
གཏུགས། །དང་པོ་ཚུལ་བྱིས་ས་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ། །ཕྱི་ནས་སྤྲུང་ན་འདས་པ་འཐོབ་སྒྲུམ་མམ། །སྒྲུ་མེད་སྒྲུ་

@175A ༄། །རུམ་ལ་སོགས་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་མེ་ལོང་དག་ནི་དགོས་མི་འགྱུར། །རྣ་བས་མ་ཐོས་མིག་སྒར་མ་མཐོང་ཡང་། །བསྐྱན་བསྐྱང་མི་དེ་མཐོང་ངེས་འགྲོ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་སོགས་མདོ་བསྐྱན་བཅོས་ནས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ངེས་

དོན་ཡིན་པར་མ་གོ་ན། ཇི་ལྟར་བུས་སྒྲུམ་ཡང་ད་ལྟའི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་དུས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །དང་དུས་ཚུལ་བཞིན་བརྩོན་ན་ནི་དག་ཞིང་རྣམས་དང་། སྟོན་བསྐྱན་
པ་ལ་སྟོན་མ་ཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་ཏིང་

དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་གསུམ་པོ་བྱེ་སྟེད་དུ། །དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཟས་དང་སྒོམ་རྣམས་དང་། །གདུགས་དང་བ་དན་མར་མའི་ཕྱིང་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་བྲག་ཁྲིག་
རིམ་གྲོ་བྱས། །གང་གིས་དམ་ཆོས་རབ་རྟུ་འཇིགས་པ་དང་། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་འགག་པར་

འགྱུར་བའི་ཆོ། །ཉིན་མཚན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་གཅིག་སྟོད་པ། །བསོད་ནམས་འདི་ནི་དེ་བས་བྱེ་བྲག་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱབ་གཞི་དེ་ཡང་གོང་འོག་གི་རིམ་པས་ཕན་ཡོན་ཆེ་
ཅུང་གི་བྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། རྒྱ་བ་ཡར་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་། །ཆོ་འཕྲུལ་

གྱི་ནི་རྒྱ་བ་ལ། །བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྐྱུང་ན། །དེ་ནི་ང་དང་འདྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། །ཀུན་གྱི་ཀུན་པོ་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིག །དེ་
ནི་ང་དང་འདྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དེས་དག་བསྟེན་གྱི་

སྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་བརྒྱའི་ཆ་ལ་སོགས་པར་མི་འགོ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དག་བསྟེན་ལ་སོགས་པའི་འོག་མའི་ཕན་ཡོན་གྱིས། །གོང་མའི་ཕན་ཡོན་ལ་བསྐྱུན་དུ་མེད་པའི་རྩ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱང་
པོའི་མདོ་ལས། བསམ་སྒྲུབ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་བྱད་པར་མེད་པ་ལ་

རབ་བྱུང་གི་སྒོམ་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཙམ་གྱིས་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱུང་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་ལྟ་རྟོག་བྱ་ཞིང་། གཙོ་བོར་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
བཀའ་བྲིམས་འདི་རྒྱལ་བྲིམས་བཙན་པོ་དང་མི་འདྲ་བར་ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་རྩལ་དང་

@176B དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་མ་གྲུས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྟོག་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། གང་ཞིག་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེའི་བསྟན་པ་ལ། །ཡང་བར་སེམས་ཤིང་ཅུང་ཟད་འདའ་བྱེད་
པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་གཞིན་དབང་ཐོབ། །སྤྲིག་ཚལ་བྲེག་པས་ཨ་སྤྲིའི་ཚལ་ཉམས་བཞིན། །འདི་ན་ལ་ལ་

རྒྱལ་པོའི་ཆོག་ཆེན་ཡང་། །འདས་ན་ལན་འགའ་ཆད་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཐུབ་པའི་དཀའ་ལུང་རྩལ་མིན་འདའ་བྱས་ན། །དུད་འགོར་འགོ་འགྱུར་ཨི་ལའི་འདབ་གྲུ་བཞིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་ན་སྒོམ་མེད་རབ་བྱུང་གི་རྟགས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་། རང་གཞན་གྱི་འདི་ཕྱིའི་

བདེ་ལེགས་འགྲུབ་རྩལ། བཤེས་སྤྲིང་ལས། དགའ་བོ་སོར་འཕྲང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། ཞེས་པའི་བདེ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་གྱིས་ཤེས་པར་རྒྱས་སོ། །མདོར་ན་དང་པོར་དགོན་
མཆོག་ལ་དྲང་བའི་དད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་བསམགས་རྒྱབ་བསྐྱེད་དེ། བར་དུ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་

ཆེས་སྒོ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། གནད་གང་ཆེན་ས་བསྐྱོམ་པས་མཐར་ཐུང་འདས་འདོད་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་ཆོས་གཅིག་པོའི་སྟེང་དུ་སྒྲིལ་ན། རང་དང་མི་མཐུན་པས་ཆོས་ལྡན་གཞན་ལ་མ་གུས་པ་
བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་མི་བརྩོན་པའི་བག་མེད་སྒྲིད་བདེ་བྱེད་པ་དང་། བརྩོན་པ་ན་ཡང་མི་ཤེས་

པར་སྒོངས་ཆོད་བྱེད་པ་དང་། ལྷུང་བ་རྒྱུ་འབྲས་མཐའ་ཡས་པ་ཐོས་པ་ན། དེ་དག་སྟོང་བ་ལ་མི་འཇིགས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཞུམ་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་བཞིན་དུ་འགལ་ཆབ་
ཅན་དུ་བྱེད་པ་སོགས། སྡོན་ཆད་ཀྱི་ངན་པ་རྒྱན་ཆགས་མཐའ་དག་རང་ལྟོག་ཏུ་སོང་སྟེ།

ཕྱིན་ཆད་བག་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཅི་བྱས་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་རྩལ་སྤྲིམས་འདི་ཡིན་པ་དང་། བསྐྱུང་བའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་བས་བསྐྱུངས་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་བ་ལྟ་བུ་ནི་
དད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟིང་རྗེ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟིང་རྗེས་རབ་ཏུ་བྱེ་

བ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་མ་གྱུར་པ་མེད་ཅིང་། ཡ་མ་བྱས་ངེས་ཀྱིས་ཕན་ཆད་མེད་བཏགས་པའི་དྲིན་ཅན་ཡིན་པ་ལ། ད་ལྟ་སྤྲིག་སྤྱུག་ཆེན་པོས་གཟིར་བ་འདི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་
སྟིང་རྗེ་བས་འདི་དག་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་པའི་བྱམས་པ་དང་། འདི་དག་ལ་གཞོད་

@177A ཨྲ། །པ་གཞི་བཅས་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་པ་དགོས་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞི་དཔ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་དུ། སྒྲིམ་པ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ནི། ཏྲག་ཆད་གྱི་མཐའ་

གཉིས་སྤངས་པ་དབྱ་མའི་ལམ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་རྟོགས་
པའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལྟ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་

མ་མོ་ལས། ལྟ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། ལྟ་བ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་གཏོགས་པའི་ལྟ་བ་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལྟ་བ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
འདུལ་བ་བསྐྱུ་བར་ཡང་ལྟ་ངན་དེ་རྣམས་སྟོང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དོན་གྱི་ཤེས་

རབ་འདི་ཡོད་ན་ཚུལ་གྲིམས་ཉམས་པའི་རྒྱ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་སྟོང་ཞིང་ཐལ་ཆེས་པ་ཡང་སྟོང་ངོ། །བཞི་པ་དམ་པ་ནི། སྤར་སྤང་དོར་ལ་སྤང་དོར་དུ་མ་འདེས་པར་ཤེས་
པ་དེ་མ་བརྟེན་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་ལ་སྤྲ་འདེན་གྱི་དམ་པ་བྱར་བ་ལྟ་བུ། ཐག་ཆོད་གྱི་དམ་པ་བསྟོོ

བ་ལྟ་བུ། ཕྱིས་བསྟེགས་གྱི་བླ་པ་རྗེས་གཅོད་ལྟ་བུ་སྟེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱ་བ་གང་དང་གང་རྩོམ་འདོད་པ་ན་སྒྲུང་དོར་བླ་པས་སྒྲུང་དོར་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱ་བ་
དེ་བྱེད་པ་ན་སྒྲུང་དོར་བླ་པས་སྒྲུང་དོར་ལ་འཇུག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་བྱ་བ་དེ་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་ཉེས་པར་

བླ་ན་ཕྱིར་འཆོས། ལེགས་པར་བླ་ན་དགའ་བ་བསྟོམས་པའོ། །ཡང་ན་བྱ་བ་གང་དང་གང་རྩོམ་འདོད་པ་ན། སྒྲུང་གྱི་སྒྲུང་དོར་བླ་པས་ངེས་པའི་དོན་བཞིན་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ལས་
མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲུང་དོར་གྱི་དོན་ཤེས་པ་དེ་དགོས་དུས་འདིར་འབྲེན་པ་སྟེ་བླ་པར་

བྱས་ནས། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཏོར་བས་ར་བ་དང་འབྲ་བས་ན་སྒྲུང་འབྲེན་གྱི་བླ་པར་བ་ལྟ་བུ་ཞིས་བུ། དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་པ་ན་བྱ་བ་དེ་རིགས་མི་རིགས་གང་དུ་ཐག་ཆོད་པ་དེར་སྒྲུང་
དོར་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ནི་རང་གིས་ཐག་ཆོད་ནས་གཞན་ལ་འདི་ལྟར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྟོན་བ་

@178B དང་འབྲ་བས་ཐག་ཆོད་གྱི་བླ་པ་བསྟོན་བ་ལྟ་བུ་ཞིས་བུ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་དོར་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་སྒྲུང་ཡང་བཟླ་གྱི་ཉེས་པར་བླ་ན་ཕྱིར་བཅོས། ལེགས་པར་བླ་ན་དགའ་བ་བསྟོམས་པ་སྟེ།
དེ་ནི་ཕྱི་བཞིན་བསྟེགས་ཏེ་རྒྱན་མ་རྗེས་གཅོད་པ་དང་འབྲ་བས་ན་ཕྱི་བསྟེགས་གྱི་བླ་པ་རྗེས་གཅོད་

ལྷ་བྱ་ཞེས་བྱ། འདི་ལྷ་བྱའི་བཤད་སྒྲེལ་ཡང་འདུག་ཅིང་། གང་ལྟར་བྱ་བ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དྲན་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་རྩལ་འདི་ཚང་བར་བྱས་ན་ཐོག་མར་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། བརྒྱལ་བྱུང་ན་ཡང་དེ་
མ་ཐག་མི་དྲན་པ་དང་། དྲན་ཡང་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་མེད་པས། འདི་ནི་བྱས་

ཚད་ལས་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་གཅིས་པར་བབྱང་ཞིག །ལྷ་པ་ཤེས་བཞིན་ལ་ཉན་ས་ནས་བཤད་པ་བཅུ་དང་

(ANG) ། བྱང་པར་འདུ་ཤེས་ལྷ་བཞེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ས་ལས། འགྲོ་བ་དང་ལྷོག་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོང་པར་བྱེད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་

བལྟས་པ་དང་། རྣམ་པར་བལྟས་པ་དང་། བསྐྱམ་པ་དང་། བརྒྱང་བ་དང་། ལྷམ་སྦྱར་དང་། ཆོས་གོས་དང་། ལྷུང་བཟེད་བཅང་བ་དང་། ཟོས་པ་དང་། འཐུངས་པ་དང་། འཆོས་པ་དང་། ལྷུང་
བ་དང་། སོང་བ་དང་། སྒྲོད་པ་དང་། འདུལ་བ་དང་། ཉལ་བ་དང་། མི་ཉལ་བ་དང་། སྦྱ་བ་དང་། མི་སྦྱ་བ་

དང་། གཉིད་གྱིས་སྒྲོམ་པ་བསད་པ་ལ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་ཕར་འགྲོ་ན་འགྲོའི་ཞེས་ཤེས། འདི་ནི་འགྲོ་བར་བྱ་བ་ཡིན། འདི་ནི་འགྲོ་བར་བྱ་བ་མིན། འདི་ནི་འགྲོ་
བར་བྱ་བའི་དུས་ཡིན། འདི་ནི་དུས་མ་ཡིན། རྣམ་པ་འདི་ལྟར་འགྲོ་བར་བྱ། འདི་ལྟར་འགྲོ་བར་མི་བྱ། ཞེས་

ཤེས་པ་དང་། འགྲོ་བར་བྱ་བའི་གནས་དང་། ཏུས་དང་། ཇི་ལྟར་འགྲོ་བར་བྱ་བར་ཤེས་ནས་འགྲོ་ཡིས་ལྟོག་ནས་མི་འགྲོ་བ་ནི། འགྲོ་ལྟོག་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོད་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱངས་པ་
ཞེས་པའི་བར་ནི་རྒྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ལྟེན། །སོང་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་གཉིད་གྲིས་སྒྲོམ་པ་སེལ་

བ་ཞེས་པའི་བར་སྦྱོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ལས་རྣམས་པ་ལྟེན། །རྒྱ་བའམ་སྦྱོད་པའི་ལས་དེ་དང་པོ་རྩོམ་པ་ནས་ལས་དེ་ཉིད་ལ་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་ཅིང་སྦྱོད་པ་ལས། དེ་དྲན་པས་ཟིན་ཅིང་བག་
ཡོད་གྲིས་ཀྱང་ཟིན་པས་གཞི་གང་ལ་སྟོགས་གང་དུ་ཏུས་གང་གི་ཆོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་རྣམས་པ་གང་

@179A ༄། །གིས་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གཞི་དེ་ལས་སྟོགས་དེར་ཏུས་དེའི་ཆོ། དེ་སྟེད་ཅིག་རྣམས་པ་དེས། དེ་ལྟར་རྟོག་ཅིང་ཤེས་པ་རྒྱ་སྦྱོད་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་བཞིན་
བཞིནོ། །རྒྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ལྟེན་དེའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། མིག་གི་ལས་དང་།

ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་དང་། ཆོས་གོས་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་སྒྲོམས་ཀྱི་ལས་དང་ལྟེན་ལས་དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པ་ལ་ཞེས་སོགས་གྲིས་
བསྟན། གཉིས་པ་ནི་རྩལ་ཟད་བལྟས་པ་དང་། རྣམ་པར་བལྟས་པ་དང་། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་

གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་ཞོར་ལ་མཐོང་བ་དང་། ཆེད་དུ་བལྟས་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྐྱམ་པ་དང་། བརྒྱུད་བ་དང་ཞེས་པས་བསྟན། བཞི་པ་ནི། ལྷམ་སྦྱར་དང་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་བཅང་
བ་དང་ཞེས་པས་བསྟན། ལྲ་པ་ནི། ཟོས་པ་དང་། འཕུངས་པ་དང་། འཆོས་པ་དང་། ལྷུང་བ་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་

ནོ། །སྒྲོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ལས་ལྲ་ནི། དེའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། ཉིན་མའི་ལས་དང་། མཚན་མའི་ལས་དང་ལྲ་ལས། དང་པོ་ནི། སོང་བ་དང་། སྒྲོད་
པ་དང་། འདུག་པ་དང་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་ལམ་དུ་སོང་བ་དང་། འཆག་འཆག་བྱེད་པ་

དང་། ལྷ་མ་སོགས་ཆོས་མཐུན་རྣམས་ཀྱི་མདུན་ན་སྒྲོད་པ་དང་། བྲི་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲིལ་གྱུང་བཅས་ནས་འདུག་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤྱོད་བ་དང་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ནི་ཆོས་ཉན་བཤད་
བྱེད་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། མི་སྤྱོད་བ་དང་གཉིད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བསང་བ་ལ་ཡང་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ནི་མི་

སྤྱོད་བ་ལོ། །ལྷམ་སྦྱར་སྒྲོམ་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་གཉིད་ཉལ་འདོད་པ་བསང་བར་བྱེད་པ་ལོ། །བཞི་པ་ནི་མི་ཉལ་བ་དང་ཞེས་པས་བསྟན། ལྲ་པ་ནི་ཉལ་བ་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་
གང་ལ་སྒྲོད་པའི་གཞི་བཅུ་བོ་དེ་ལ་སྒྲོད་པའི་ཤེས་བཞིན་བཅུ་དང་། རྩལ་ཇི་ལྟར་སྒྲོད་པའི་ཤེས་

བཞིན་བཞིན། གཞི་གང་ལ་སྒྲོད་པའི་ཤེས་བཞིན། བྱུགས་སམ་གནས་གང་དུ་སྒྲོད་པའི་ཤེས་བཞིན། དུས་གང་གི་ཆོ་སྒྲོད་པའི་ཤེས་བཞིན་བཅས་བཞི་སྟེ་ཤེས་བཞིན་བཅུ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་
བཅུ་བཞིར་སྟེ་བཞི། དང་པོ་བཅུ་གཞིའི་སྒོ་ནས་སྟེ་ལ།

@180B བཅུ་པོ་དེས་སྒྲོང་རྩལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྟེ་མ་བཞིར་སྟེ་བའོ། །བསྟུན་བཅུ་པོ་བཞིར་འདུས་ལ་བཞི་པོ་འང་བཅུར་འདུས་སོ། །འདི་དག་དང་མ་འབྲེལ་པའི་བསམ་སྒྲོད་གང་ཡང་མི་འབྱུང་
བས། ཆོས་རྣམ་དག་འདོད་པ་ཡོད་ན་མེད་ཐབས་མེད་པའི་གནས་འདི་རྣམས་ལག་ལེན་དང་སྦྱར་ཤེས་པ་ཞིག

མཚན་ལྡན་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུལ་བ་བསྟུ་བར། དགོ་སྒྲོང་འདུལ་བའི་བསྟུ་བ་པ་ལ། །བཙོན་པ་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །གནས་པ་རྣམ་པ་ལྡེ་ཡིན་ཏེ། །གྲོང་
དུ་འརྱག་པར་བྱེད་པ་ན། །བཙོན་རར་འརྱག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། །གཙུག་ལག་ཁང་ན་མདོ་སྡེ་བཞིན། །རྟག

དུ་དགོ་སྒྲོང་འདུ་ཤེས་དང་། །ཟས་ལ་རྟག་པར་ནད་གྱི་ནི། །གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་དང་། །རབ་དབེན་ཤེས་བྱ་རྣམ་གཉིས་ལ། །ལོང་བ་འོན་ལྷགས་འདུ་ཤེས་དང་། །ཉལ་ན་དགོན་
པའི་རི་དྲགས་ལྟར། །ཐུམ་ཕྱས་གྱི་ནི་འདུ་ཤེས་དང་། །དེ་ལྟར་གནས་པའི་དགོ་སྒྲོང་ནི། །རྒྱལ་ལ་འོས་པའི་ལོངས་

སྒྲིང་ལ། །གནས་ཀྱང་འདྲོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི། །ཇེས་སུ་སྒྲིང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགོ་སྒྲོང་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ནམས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་ལྔ་ལ་གནས་
པར་བྱ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ལྔ་ནི། བྲོང་དུ་འརྱུག་པ་ན་བརྩོན་རར་འརྱུག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་

འདུག་པ་ན། མདོ་སྡེ་ལས། དགོ་སྒྲོང་གི་འདུ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་གསུངས་བ་བཞིན། ཏྲག་ཏུ་དགོ་སྒྲོང་གི་འདུ་ཤེས་དང་། ཟས་ལ་ལོངས་སྒྲིང་པ་ན་བཀྲེས་པའི་ནད་ཀྱི་གཉིན་པོའི་འདུ་ཤེས་
དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་བསྟེན་པ་ན་གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་ལ་ལོང་བ་འོན་ལྷག་གི་འདུ་ཤེས་དང་། དེ་ནི་ལོང་

བ་ལྟར་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། འོན་ལྷག་ལྟར་སྒྲ་ཉན་ལའད་མི་བྱེད་པའོ། །གཉིད་ཉལ་བ་ན་དགོན་པ་སྟེ་ས་སྟོགས་སྒྲོང་པའི་རི་དྲགས་ལྟར་བུམ་ཕྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཉི་ལྔའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་
ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་ཟས་གོས་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལོངས་སྒྲིང་ཀྱང་འདྲོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་

མཐར་མི་འགྱུར་རོ། །ཤོང་གི་དགོ་སྒྲོང་གི་འདུ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ནི། མདོ་ལས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་གནས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་སོར་བརྟག་
པར་བྱ་སྟེ། བདག་ནི་བྱིམ་པའི་ཏྲགས་སྤངས་བ་སྟེ་མི་སྤྱག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། གནས་ཉི་ཤུ་^{@181A} ༡༡། །ཙུ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དགོ་སྒྲོང་གི་འདུ་
ཤེས་ལོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་འདི་གཉིས་ཡོད་ན་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བག་མེད་པ་སྒྲོང་ཞིང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་རྒྱ་བཞི་

པ་བག་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བག་མེད་པ་སྤྱི་སྤྱོད་དོ། །དྲུག་པ་དོ་ཚེ་ཤེས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནམས་ཀྱིས་བདག་ལ་མི་འདོད་པ་
འབྱུང་བས་འཇིགས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ལ་འཇོམ་པའོ། །བདུན་པ་ཁྲིལ་ཡོད་པ་ནི། བདག་

གི་འཇིག་རྟེན་དང་། འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྤྱད་ན་སྟོན་པ་དང་། ལྷ་དང་། མཁན་སྟོབ་དང་། བློགས་ནམས་ཀྱི་ཁྲིལ་བར་འབྱུང་སྐྱམ་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ལ་འཇོམ་པ་སྟེ་འདི་
གཉིས་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པའི་རྒྱ་བཅུ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་

པར་འབྱུང་བ་དངོས་སུ་སྟོང་ཞིང་། རྒྱ་གཉིས་པ་ཉ་ཅང་ཉམ་པ་ཡང་སྟོང་དོ། །བརྒྱད་པ་བག་ཡོད་པ་ནི། སྤར་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེང་དྲན་ཏེ་འགྲོད་པས་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཙོས་པ་སྟོན་གྱི་
མཐའ་དང་ལྡན་པའི་བག་ཡོད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པར་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་ཡང་ཕྱིར་བཙོས་སྟམ་

པ་མ་འོངས་པའི་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཙོས་པ་ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་བག་ཡོད་དང་། ད་ལྟར་ལྷུང་བ་བྱུང་མ་ཐག་ཕྱིར་བཙོས་པ་དབུས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལྡན་པའི་བག་ཡོད་དང་། ལྷུང་བ་མ་བྱུང་
བའི་སྤར་ལོལ་ནས་ཕྱིས་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་སྟམ་པ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་བྱ་བའི་བག་

ཡོད་དང་། ཅི་ནས་ཀྱང་ལྟོང་བ་མི་འབྱུང་བར་སྒྲིབ་སྒྲུལ་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བག་ཡོད་པ་སྟེ། བག་ཡོད་ལྟའོ། །རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་དོན་ནི། བག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་སྐབས། རང་རང་གི་
སྒྲུལ་མའི་བག་ཡོད་མེད་སོ་སོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །འདི་ནམས་ཀྱིས་རྩལ་བྲིམས་ཉམས་པའི་རྒྱ་

བཞི་པ་བག་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བག་མེད་པ་ལྟ་སོ་སོར་སྒྲོང་ངོ། །གཉིས་པ་སྒྲོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ། ཐོག་མར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་
པ། ལྟོང་བ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལྟ་ལ་བསྐྱབ་པ། བསྐྱབ་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་ལྟ་སྒྲོང་བ་ལ་

@182B བསྐྱབ་པ། མཐུན་པའི་ཆོས་ལྟ་བཞེན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཆོས་ལྟ་ཤེས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། བསྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པའི་ཆོས་ལྟ་ལ་བསྐྱབ་པ། སྟོབས་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོར་
བ་ཕུན་ཚོགས་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། དཔལ་མགོན་ཐུགས་རྒྱུ་གྱིས་རིན་ཆེན་

ཕྱོང་བ་ལས། དེས་ན་རབ་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཡིས། །དང་པོར་བསྐྱབ་ལ་རབ་གྲུས་བྱ། །སོ་སོར་ཐར་པ་འདུལ་བཅས་པ། །མང་ཐོས་དོན་གཏན་དབབ་ལ་བསྐྱིམས། །ཞེས་གསུངས་པས། ཐོག་མ་
ཉིད་དུ་འདུལ་བ་མཉན་པར་བྱས་ནས་མཐའ་དག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལྟོང་བ་མི་འབྱུང་བའི་

རྒྱུ་ལྔ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། འདུལ་བ་བསྐྱབ་པར། བསྐྱམས་སོགས་བཟུ་སོགས་བྱ་ཉུང་དང་། །འདྲེས་པར་གནས་པ་མེད་སོགས་དང་། །ལས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །ལྟང་བ་འབྱུང་བ་མེད་
པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་བསྐྱམས་སོགས་དང་། བཟུ་སོགས་དང་། བྱ་ཉུང་དང་། འདྲེས་མེད་སོགས་དང་།

ལས་དང་པོ་པ་སོགས་དང་བཅས་སྡེ་ཆེན་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་སྒྲོ་སྒྲུམ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྟུང་ལ་མི་ཉལ་བར་ནལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཤེས་
བཞིན་དུ་སྟོད་པ་བཅས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དག་སྟོང་གི་ཚུལ་ལ་ཤས་ཆར་བཟུ་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་།

གྲོགས་ལ་གྱས་པ་དང་ངོ་ཚ་བྲེལ་ཡོད་ཀྱིས་ལྟང་བ་ལ་འཛུམ་པ་བཅས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་། ནང་གི་བསམ་དོན་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འདུ་འཇོ་ཉུང་བ་བཅས་ཡིན་
ནོ། །བཞི་པ་ནི། བྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་དང་མི་འདྲེ་བར་གནས་པ་དང་། འདུལ་བ་ལ་མཁའས་

པས་ལྟང་བ་ཡོད་མེད་མི་འདྲེས་པ་དང་དེའི་སྒྲོ་ནས་དག་སྟོང་གི་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། བཅས་པའི་ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྟོས་པ་དང་། སེམས་འབྱུགས་པ་
དང་། ཚོར་བས་ཉིན་པ་བཅས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་ལྔ་སྟང་བ་ལ་བསྐྱབ་

པ་ནི། འདུལ་བ་བསྐྱུ་བར། འདུལ་བའི་བསྐྱུ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི། །ཆོས་ནི་རྣམ་ལྟར་རིག་པར་བྱ། །བར་དུ་གཙོད་དང་དམ་ཆོས་ལྟར། །བཙོས་དང་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་། །སྤྲོན་ཞིང་
ཉོན་མོངས་མང་བ་དང་། །སྤྲོན་གྱི་ཚོགས་སྟོབས་རྒྱུད་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། བར་དུ་གཙོད་པ་ལྟ་དང་།

@183A ལྷོ། །ཆོས་ལྟར་བཙོས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟ་དང་། །སྤྲིག་གྲོགས་དང་། །སྤྲོན་ཞིང་ཉོན་མོངས་མང་བ་དང་། །སྤྲོན་གྱི་ཚོགས་སྟོབས་རྒྱུད་བ་དང་བཙས་ལྟ་སྤྲང་བ་ལ་བསྐྱུ་བ་པར་
བྱའོ། །བར་གཙོད་ལྟ་ནི། །ལྟག་པའི་བསྐྱུ་བ་གསུམ་གྱི་བར་གཙོད་གསུམ་དང་། །བདེ་འགྲོའི་བར་གཙོད་

དང་། །རྟེན་པ་དང་སྤྲོག་དང་འཕྲལ་གྱི་བྱ་བའི་བར་གཙོད་བཙས་ལྟའོ། །ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་རང་གཞན་གྱིས་ཆོས་སུ་འདྲ་ཤེས་ནས་བྱས་པའི་བཤད་སྐྱབ་གཉིས་ནི་ཆོས་ལྟར་བཙོས་པའི་བཤད་
སྐྱབ་དུ་གསུངས་འདུག་པས། །ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་ཡོད་ན་ཆོས་མིན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ངོ་

ཤེས་པ་རང་གལ་ཆེའོ། །སྤྲིག་གྲོགས་ནི་རྒྱས་པར་ཉན་ས་དང་བྱང་ས་ལྟར་དང་། །མདོར་ན་བག་མེད་པ་དང་། །ཉིས་སྤྲོད་དང་། །དགོ་བ་དང་ཡོན་ཏན་དམན་པ་འཛིན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
རྣམས་ཡིན། །དད་སོགས་དམན་ཞིང་རྟོངས་པ་ཤས་ཆེ་བས་སྤྲོན་ཞིང་ཉོན་མོངས་མང་བ་དང་། །ཚོགས་སྟོབས་

ཆུང་བ་ནི་སྒྲོན་དད་སོགས་མ་བསྐྱོམས་པས་ཆོ་འདི་ལ་དབང་པོ་དམན་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་བྱས་ཀྱང་ལམ་བསྐྱོམ་མི་རྣམས་པའོ། །བཞི་པ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལྔ་བསྐྱོན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།
འདུལ་བ་བསྐྱབ་པར། ལེགས་པར་ངེས་འབྱུང་གང་ཡིན་དང་། །འདྲི་དང་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། །གཉིན་

པོ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། །དད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་། །དང་པོ་ལ་བཞེན་གཞན་དག་བྱེད། །དེ་དག་ལྟར་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། །མི་ཤེས་ལ་སོགས་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར། དང་པོར་
འཇིགས་སྒྲོལས་དང་། ལེགས་སྒྲོན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་འབྱུང་གིས་རབ་རྟུ་བྱུང་བ་དང་། བྱུང་ནས་

སྟེ་སྒྲོད་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ལྟར་བ་ཡོད་མེད་སོགས་འདྲི་བ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་རང་གི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་ཉིས་པ་མེད་ན་དགའ་བ་སྐྱོམ་ནས་རྗེས་སུ་སྒྲོལ་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཉིས་
པ་མཐོང་ན་ཡང་ཕྱིར་འཆོས་བྱེད་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཉིན་མོ་དང་། རྣམ་གྱི་ཆེ་

སྟོད་སྟངས་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་སྒྲུབ་དང་། སྒྲུབ་ཅིང་གིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉིན་པོར་མི་སྦྱག་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་གཉིན་པོར་བྱམས་པ་དང་། གཏི་སྦྱག་གི་གཉིན་པོར་
རྟོན་འབྲེལ། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉིན་པོར་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། རྣམ་རྟོག་གི་གཉིན་པོར་དབྱུགས་

@184B འབྱུང་རྒྱུ། བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་གཉིན་པོར་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་སྟོམ་པ་སྟེ་གཉིན་པོ་བསྟོམ་པ་དང་། ལྟ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་མི་འདོད་པ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་
བསྟོམ་པ་བཅས་ལྟ་ལས། དང་པོ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷག་མ་བཞི་པོས་རིམ་

པ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་། མ་གུས་པ་བཅས་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞིའི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའོ། །ཆོས་ལྟ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་
ཕུང་པོ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་ས་པ་དང་། ལེགས་པར་བསྐྱེད་ས་པ་ཡིན་པས་གཏན་གྱི་བདེ་བ་སྦྱབ་པ་རྣམས་

གྱིས་ཚུལ་གནས་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པའི་གནད་དང་བཅས་པའི་སྟིང་པོ་འདི་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་ཅི་ནས་མཛད་དགོས་སོ། །འདིར་དད་པ་སྦྱོར་བར་བབྱངས་པ་ནི་དད་པ་དེ་སྟོམ་པ་
ལ་རྩོལ་བ་ནི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་སོ། །ལྟ་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཆོས་ལྟ་ཤེས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི།

འདུལ་བ་བསྐྱབ་པར། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་པ་བརྩོན་པ་ཡིས། །གནས་ལྟ་ཡོངས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དངོས་པོ་དང་ནི་ལྟར་བ་དང་། །གང་ཟག་རྣམས་སྒྲང་གཞོད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་
དང་། ལྟར་བ་དང་། གང་ཟག་དང་། རྣམས་སྒྲང་པ་དང་། གཞོད་པ་བཅས་གནས་ལྟ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་

བྱའོ། །འདིར་དངོས་པོ་ནི། ལུང་སོགས་ལྔ་དང་གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་སོ། །ལུང་བ་ནི་ལྔ་ས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གཞི་དང་ཀུན་སྟོང་དང་དངོས་པོ་
དང་སྟོར་བ་དང་མཐའ་བཅས་ལྔ་འོ། །གང་ཟག་ནི་ལྔ་ས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔུང་པ་དང་། རིས་དང་།

མཐོ་དམན་དང་། འཕྱོང་པ་དང་། བརྟག་པ་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྔ་འོ། །རྫས་སྒྲུང་བ་ནི། བསྟུན་གསུམ་སྟེ། རྟེན་པའི་རྫས་སྒྲུང་བ་དང་། ལུང་བ་ལས་བསྐྱུང་བའི་རྫས་སྒྲུང་བ་དང་། དག་འདུན་
བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྩལ་བྱིམས་འཆལ་བ་བསྐྱུད་པའི་རྫས་སྒྲུང་བ་འོ། །གཞོད་པ་ནི་ཆོ་འདི་ལ་གཞོད་པ་

རྒྱས་པ་ལྔ་གསུངས་པ་ཤེས་ནས་སྤང་བར་བྱའོ། །དུག་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་ཆོས་ལྔ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། འདུལ་བ་བསྟུ་བར། འདུལ་བ་ཉེར་ཞི་ཆོས་ལྔ་སྟེ། །དེས་པ་དང་ནི་སྟོང་བ་
དང་། །སྟོང་བའི་ཡན་ལག་བསྟེན་བཀྱར་དང་། །ཚོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། དེས་ཤིང་འགྲོགས་ན་

@185A ༄༄༅། །བདེ་བ་མཁྱུ་བའི་ཆོས་དུག །སྟོང་བ་འཁོར་ལོ་བཞི། སྟོང་བའི་ཡན་ལག་ལྔ། བསྟེན་བཀྱར་ནི་སྟོན་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་ནས་བག་ཡོད་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་བའི་བར་
གོ་རིམ་བདུན་དང་། བསྟེན་བཀྱར་རང་གི་ངོ་བོ་གསུམ། ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བདུན་

བཅས་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཆོས་ལྔ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་སྟོབས་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པའི་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། འདུལ་བ་བསྐྱུ་བར། སྦྱོར་བ་དང་ནི་བསམ་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་
ནི་ཤེས་པ་དང་། །གནས་པར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །ཡང་དག་སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་འགྱུར། །

ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་དང་། བསམ་པའི་སྟོབས་དང་། རྟོགས་པའི་སྟོབས་དང་། ཤེས་པའི་སྟོབས་དང་། གནས་པའི་སྟོབས་བཅས་སྟོབས་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པའི་ཡང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་པས་དེ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པ་ནི། མ་མོ་བྱ་བའི་ཕུང་པོ་ལས། དགོ་སྒྲོང་གནས་བརྟན་དང་། བར་མ་དང་། གསར་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའོ་སྦྱུལ་ཏུ་སེམས་མངོན་ཏུ་བཞག་པར་བྱ། སངས་
རྒྱུས་བཙེམ་ལྔ་ན་འདས་མགོན་པོའོ་སྦྱུལ་ཏུ་འདུ་ཤེས་མངོན་ཏུ་བཞག་པར་བྱ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་

ལ་གཞོལ་བར་བྱ། བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྟ་བུར་བཅས་པ་ལ་མཚུངས་པར་སྦྱད་པར་བྱ། ལྷ་མའི་བྱད་པར་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་ཏུ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་གྱི་ཆ་སྦྱད་གསུམ་ཆ་ཡོད་ཙམ་
ནས་ལངས་ཏེ། རང་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགོ་སྒྲོང་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ། བདག་

ཅག་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་པའི་མགོན་སྐྱབས་གཅིག་ཕུ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁོ་ན་འོ་སྤྱི་པའི་འདུ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གཉིས་ཚང་ངེས་ཀྱིས་
སྐྱབས་འགོ་བྱས་ནས། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཐར་པ་གཅིག་ཕུ་ལ་སེམས་གཞོལ་བར་བྱ། མཐུ་

ཡོད་ན་བྱམས་སྤིང་རྗེས་དངས་པས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོད་པ་ཕྱིན་དུག་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ནི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བར་གང་ཡོད་
བསྒོམ་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་མེད་ན་ཁ་ཏོན་བྱ། དེ་ཡང་ཤྲག་པ་གསུམ་ཤྲག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་

@186B པས། དེ་གསུམ་ནི་རྒྱད་ཆགས་གསུམ་པའོ། །དེ་ནས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷ་བྱར་བཅས་པ་ལ་མཚུངས་པར་སྒྱུད་པ་ནི་ནམ་ལངས་པ་ལ་ཉི་བ་ན་ལངས་ཏེ་གོས་ཚགས་ལེགས་པར་
བཅོས་ལ། སོ་ཤིང་དོར། གདོང་བཀྱས་ནས་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུག་མཆོད་སོགས་བྱ། དེ་ནས་སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་སོང་།

སྟེ་ཕུག་ཕུལ་བསྐྱེན་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་ཅིམ་རྣམས་གནས་ཀྱི་སྐྱབས་ལྟར་བྱ། དེ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་ཡན་ལག་དུག་དང་ལྷན་ཏེ། རྩལ་བྲིམས་དང་
ལྷན་པར་གནས་པ་དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོམ་པས་བསྐྱམས་པ་དང་། ཚོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་

དང་། སྟོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྱ་རབ་ཅམ་དག་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ཤིང་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་དང་དྲུག་ལས།
དང་པོ་ནི། འདིར་ལྷས་ངག་གི་སྟོམ་པ་གཙོ་བས་མཆོམས་མེད་སོགས་མ་བྱས་པས་ལྷས་

ངག་གི་ལས་མཐའ་མ་ལོག་པར་གྱུར་ཅིང་། བས་པས་མཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱབ་ཕན་ཡན་ཆད་སྦྱོན་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པའི་མཆོག་དག་སྟོང་
གི་སྟོམ་པས་བསྐྱམས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྟོམ་པ་རྒྱུད་མི་བཟའི་མཆོན་ཉིད་དང་། གཉིས་པ་ནི་

སྟོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ། སྟོད་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་འགྲང་འཆག་ཉལ་འདུག་གང་བྱེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་ཞིང་འདུལ་བ་དང་

མི་འགལ་བས། འཇིག་རྟེན་གྱི་དམ་པ་ཡ་རབ་སྟོད་རྒྱལ་རྣམས་དང་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་སྤྲད་ཅིང་གཤུང་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ནི།
ཆོས་གོས་བགོ་བ་དང་། ལཤད་གཅི་དང་། རྒྱ་བརྟུང་བ་དང་། སོ་ཤིང་བཟའ་བ་དང་། བྲོང་དུ་

འཇུག་པ་དང་། བསོད་སྒྲོམ་ས་སྐྱབ་པ་དང་། བཟའ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་བཟུ་ཞིང་བཞག་པ་དང་། ཀླང་པ་བཟུ་བ་དང་། མལ་སྒྲན་བཤམས་ཤིང་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཀྱི་
ལས་དང་། བྱ་བ་རྩུང་ཟད་དེ་ལྷ་བྱ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིག་པ་དང་། གང་དུ་བྱ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དེར་འཇིག་རྟེན་

@187A ༄། །དང་མཐུན་ཞིང་། འདུལ་བ་དང་མི་འགལ་བར་བྱས་པས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཚུད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་པར་མི་འགྱུར་
བའོ། །གསུམ་པ་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཁ་ཏོན་དང་གླ་མ་ལ་འདུད་ཅིང་ལྷང་བ་དང་།

སྒྲིང་བཙེ་བས་ནད་གཡོག་བྱ་བ་དང་། འདུན་པ་སྒྲིན་པ་དང་། ལུང་འབོགས་པ་དང་། རབ་རུ་སྒྲུབ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཞུ་བ་དང་། ཆོས་མཉན་པ་དང་། ཆངས་སྒྲོད་མཁས་ཤིང་བཙོན་པ་རྣམས་
ལ་ལུས་ཀྱིས་ཞལ་ཏ་བྱ་བ་དང་། གཞན་དག་ཀྱང་དགོ་ཕྱོགས་འཛིན་དུ་གཞུག་པ་དང་། ཆོས་

བསྐྱན་པ་དང་། ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་པ་དང་། སྒྲོམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྐྱིལ་ཀྱང་བཅའ་བ་དང་། འདུག་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྷ་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཅི་རིག་པར་གང་དུ་བྱ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་
བྱ་བ་དེར་། འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་ཞིང་། འདུལ་བ་དང་མི་འགལ་བས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་

པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད་ཅིང་སྤྲད་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །བཞི་པ་སྟོན་ཡུལ་ལམ་སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། བཤན་པའི་གནས་དང་། སྤྲད་ཚོང་མའི་གནས་དང་། ཆང་ཚོང་མའི་གནས་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དང་། གདོལ་པའི་བྱིམ་ཁོན་སྟེ། དག་སྟོང་གིས་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་པོ་དེ་

དག་དང་། གཞན་ཡང་ཞི་འགུམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱིར་བརྗོད་ཏུ་མི་རུང་བའི་བྱིམ་གང་ཡིན་པ་སྤང་ནས། སྟོན་ཡུལ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པར་སྤྲོ་ལ་སོགས་པ་དུས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྤང་རབ་ཙམ་དག་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་ནི། བསྐབ་གཞི་སྤང་བ་ལྟར་བྱེད་དང་། ལོན་

ཏུ་སྤང་བ་ཉེས་བྱས་ཙམ་དག་ལ་ཡང་། འདི་ལྟར་འཇིག་པར་ལྟ་སྟེ། བདག་ལྟར་བ་རྒྱུད་དུ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མངོན་མཐོའི་གནས་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། བདེན་པའི་དོན་མ་རྟོགས་པ་རྟོག་པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་འདས་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་

དང་། ངན་སོང་དུ་ཉི་བར་འགོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲད་པར་འགྱུར་བ་སོགས། འདི་ཕྱིའི་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་བྲན་ནས་བསམ་བཞིན་དུ་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ལྟར་བ་རྒྱུད་དུ་འབྱིན་པར་མི་བྱེད། བརྒྱ་ལ་བརྗེད་ངེས་པས་ལྟར་བ་རྒྱུད་དུ་བྱུང་ན་ཡང་སྤྲད་བ་སྤྲད་པར་ཆོས་བཞིན་དུ་

@188B སྤྱིར་འཆོས་པར་བྱེད་པ་འོ། །དྲུག་པ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་བླང་ཞིང་སློབ་པར་བྱེད་པ་ནི། སྤྱིར་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་དུས་སུ་མ་ཐོས་པའི་བསྐྱབ་གཞི་ལྷག་མ་རྣམས་
སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་དང་། མཁན་སློབ་གྲོགས་མཆེད་སོགས་ལས་ཐོས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་བོ་ཞེས་

དམ་བཅས་ཤིང་། དེའི་རྒྱས་སྒྲོམ་པ་མཆོག་ཀྱང་ཐོབ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་མ་མཁས་ན་མཁས་པར་བསྐྱབས། བསྐྱབས་ནས་ཀྱང་དོན་དང་ཆོག་འབྱུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་ཅིང་བསྐྱབ་
པ་འོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། སློད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འདི་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་པས་

གཞན་མ་དད་པ་རྣམས་དང་ཅིང་། དད་པ་རྣམས་འཕེལ་བ་དང་། ལྷག་པར་དད་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་དད་པ་འགའ་ཡང་ཡིང་འཁྲུག་པར་མི་འབྱུར་བ་དང་། མི་སྟོན་པ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་
ཅིང་། འདི་གཉིས་དང་མི་ལྡན་ན་རྩལ་བྲིམས་དང་ལྡན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་

བའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་། རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པ་དག་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྦྱོན་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བས་ཆོག་དང་སློད་ཡུལ་འདི་གཉིས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་
ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་དང་སློད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་གཞན་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཡོན་

ཏན་དང་། རྗེས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། རྩལ་བྱིམ་ས་ཉམས་པར་བྱས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་དེས་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་ན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་
སྟོས། དེས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཕྱ་རབ་ཙམ་དག་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་དང་། བསྐྱེད་པའི་གཞི་

ཆེན་པོ་དག་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་ཞིང་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་གོང་སྟོས་བཞིན་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱི་མ་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་བདེ་འགྱོར་སྐྱེ་བ་དང་། ཆོ་འདིར་ཡང་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
སྐལ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། འདི་གཉིས་ནི་བདག་གི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ལོ། །མདོར་

ན་ཡན་ལག་དྲུག་ལས། དང་པོས་རྩལ་བྱིམ་ས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་རྩད་མ་བའི་མཆན་ཉིད་བསྟན། གཉིས་པས་སྟོམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན། སྤྱི་མ་བཞིས་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་
མཆན་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་དྲུག་དང་། མཆན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་ནི་རྩལ་བྱིམ་ས་ཀྱི་

@189A ལྟོ། །ཕུང་པོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་བྱིམ་ས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དེ་ཡང་། རྒྱ་བརྩམས་ཉམས་ཤིང་། དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་བརྩམས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་བས།
ཉམས་པའི་རྒྱ་བརྩམ་ནི། རྩལ་པོས་གཙོས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་ས་

པ་སྟེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཉེས་པར་སྒྲངས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལས་སྟོད་ཅིང་གཡེལ་བར་བྱེད་པ་ཉ་ཅང་ཞུམ་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་འགྱོད་གོ་ལྟོག་དུ་བྱེད་པ་
ཐལ་ཆེས་པ་དང་། བག་མེད་པ་ལྟ་དང་གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་གཏོང་བ་བག་མེད་པ་

དང་ལེ་ལོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། ཕྱི་མར་ལྟ་དང་ཆོ་འདིར་རྟེན་བཀྱར་འདོད་ནས་བསྐྱབ་པ་ལོག་པར་སྟོན་པ་དང་། ཆོ་ག་གསུམ་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་ཞིང་། འདུལ་བ་དང་འགལ་བར་
བྱེད་པ་ཆོ་ག་ཉམས་པས་ཡོངས་^(U)་ཟིན་པ་དང་། ཚུལ་འཆོས། ཁ་གསལ། །གཞོགས་སྟོང་། ཐོབ་ཀྱིས་

འཇལ་བ། རྟེན་པས་རྟེན་པར་འདོད་པ་བཅས་ལོག་འཆོ་ལྟ་བྱེད་པ་འཆོ་བ་ཉམས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། ལྟ་ག་པར་ཆགས་པས་ཡོངས་སྟོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་དང་། བདག་ཉིད་
ངལ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ངལ་དུ་བ་ཀྱི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་སམ་བརྟལ་

ཞུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་མཆོག་དུ་འཇིན་པ་དེས་པར་འབྱུང་བ་མི་ཡིན་པ་དང་། ངོ་ཆ་མེད་ཅིང་དགོ་སྟོང་དུ་ཁས་འཆེ་བ་སོགས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་གྱུར་བ་བཅས་
བཅུ་འོ། །དེ་ལས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བྲིམས་བྱེད་པ་དང་། ལྟ་ག་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉམས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། བཅུ་

པོ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱན་སྲུང་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་དྲུག་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པས་རྩ་བའི་དོན་
དང་། གན་གཞིན་ཀྱན་ལ་འབྱོར་བྱུང་གྱི་དུས་ཀྱན་ཏུ་མཛེས་པར་བྱེད་པས་རྒྱན་གྱི་སྒྲུའི་དོན་དང་།

ཚུལ་འཆལ་ལྷས་སེམས་ཀྱི་ཚ་གདུང་སེལ་བར་བྱེད་པས་ན་བྱུག་པའི་སྒྲུའི་དོན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱི་དང་སྒྲན་པ་སྟོགས་དང་སྟོགས་མཚམས་ཀྱན་ཏུ་ལྷང་ཞིང་གྲགས་པས་སྟོས་གྱི་རྣམ་
པའི་སྒྲུའི་དོན་དང་། འདི་ཕྱི་མཐའ་གསུམ་བདེ་བར་འགོ་བས་ལྷས་ངག་ལེགས་པར་སྦྱང་

@190B པའི་སྒྲུའི་དོན་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོབ་ལས་ལྟོག་ཅིང་སྟོང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་ལྷན་པ་ནི་སྟོམ་པས་བསྐྱམས་པས་སྟོམ་པའི་སྒྲར་ཡང་གསུངས་པའི་དོན་བཅས་དྲུག་
གོ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། ལྷས་ཀྱི་ལས་

ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ངག་གི་ལས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་འོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་བདག་གི་ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
གང་ལ་ཡང་། འདི་རང་གཞན་ལ་གཞོད་ཅིང་། མི་དགོ་བ། ཚོ་འདིར་སྦྱག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ། ཕྱི་མར་

ནང་སོང་དུ་རྒྱལ་པར་སྒྲིན་པ་བཅས་མི་དག་བའི་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དེ་ལས་ལྷོག་པའི་དག་བའི་ཆོས་བཞི་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། གལ་ཏེ་ལས་དེ་མི་དག་
བར་ཤེས་ན་བྱེད་འཕྲོད་ེ་ལས་ཕྱིར་ལྷོག་ཅིང་། སྤྲན་ཆད་ཀྱང་མི་བྱེད་ལ། སེམས་ཀྱིས་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་

པར་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཆངས་སྒྲོད་མཁས་པའི་མདུན་དུ་སོ་སོར་འཆགས་ཤིང་ཕྱིར་འཆོས་བྱེད་པ་དང་། ཡང་གལ་ཏེ་ལས་དེ་ཉིད་དག་བར་ཤེས་ན། ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཅིང་སྤྲན་ཆད་ཀྱང་བྱེད་
ལ། རྗེས་སུ་འཇུག་པར་སེམས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཅིང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་

རྒྱན་དུ་སྒྲོ་གསུམ་ལ་བཏགས་ནས། དག་སྤྲིག་གང་ཡིན་ལ་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དག་ཐབས་དང་དག་པ་དངོས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས། དག་སྒྲོང་གི་ལས་གཅིག་ཕུ་འདི་ལ་ཅི་ནས་
ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱ་གཅན་ཟིན་ལ་བཀའ་སྩལ་བ་ལས་ཀྱང་

སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་བྱན་བྱེད་ན། ལུས་ལས་དེ་བཞིན་ངག་ལས་དང་། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་ཡང་ཡང་དུ། །སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག་སྐྱ་གཅན་ཟིན། །དེ་ལ་བྱོད་ནི་སྒྲོ་བས་བྱེད་ན། །ལེགས་པ་
སྤྲིག་མེད་ཁོ་ན་སྟེ། །དེ་ནི་དག་སྒྲོང་ལས་ཡིན་གྱིས། །འདི་ལ་སྒྲོ་བས་ཤིག་སྐྱ་གཅན་ཟིན། །ཞེས་ཇི་སྐྱད་གསུངས་

པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་སྒྲོམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་དབྱེ་དང་། ཉམས་པ་དང་། སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཕན་ཡོན་དང་^{@191A} ༡༡། །བཅས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་སའི་བར་སྒྲོམ་ལས། རྣམ་དབྱེ་རྣམ་གསུམ་ཤེས་པར་བྱ། །སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་བཅུར་འགྱུར། །རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་དུག་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་དག་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་

བཅུ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲོམ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱས་ནས་དཀྱུས་གཅིག་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དོན་ནི། མདོར་བསྡུ་ན་ཡན་ལག་དུག་ལས། དང་པོས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་དང་། གཉིས་པ་མཐར་

པའི་གནས་སུ་ངེས་པར་འབྱིན་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ལྔ་པ་དང་དུག་པས་བདག་ཉིད་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་བྱེད་པས། སྤྱི་མ་བཞིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲོམ་པ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་གཉིས་གཞིར་བབྱུང་ནས། སྟོད་ལམ་བཞི་དང་། ཕྱལ་གྱི་

བྱ་བ་དང་། དག་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཚོག་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དག་སྟོང་གིས་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་

པའི་གནས་སྤང་ནས་འགྲོ་བར་འོས་པའི་སྟོད་ཡུལ་ལ་སྟོད་པ་ནི་སྟོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་།

ལྷང་བ་རྩུང་དུ་ལ་ཡང་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་འཇིགས་པར་ལྟ་ཞིང་བསམ་བཞིན་དུ་ལྷང་བ་གང་ཡང་མི་འབྱིན། བརྒྱ་ལ་བྱང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་འཆོས་བྱེད་པ་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྱ་
རབ་ཙམ་དག་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་དང་། སྟོན་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་

པར་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ཤིང་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བཞིས་སྒྲ་དྲོའི་དུས་འདའ་བར་བྱེད་ཅིང་།
དེའི་རྗེས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷང་བ་བྱང་མ་བྱང་བཏག་སྟེ། བྱང་ན་སྦྱར་དུ་ཕྱིར་བཅོས། མ་བྱུང་

ན་དགའ་བ་སྟོམ་ཞིང་དགོ་བ་བསྟོ་བར་བྱའོ། །སྐབས་འཆོམས་སུ་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དེ་ཡང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་དེའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཕན་ཡོན་
བཅས་བསམས་པར་བྱ། དེ་ནས་ཁམ་དུ་བྱས་ཏེ་ཟར་རུང་བས་ཁམ་ཀྱི་ཟས་ཞེས་པ་ཟ་བའི་དུས་ལ་

@192B བབས་པ་ན། འདོད་སྟོད་བྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱན་པའི་ཕྱིར། ཟས་མི་རུང་བ་དུས་མ་ཡིན་པར་

ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་མི་མཐུན་པར། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལྟར།

ཟས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཅིག་ཕུ་བདག་ཉིད་འཆོ་བའི་ཕྱིར་ཟ་རུང་བ་ཉེས་དམིགས་གསུམ་དྲན་བཞིན་དུ་དུས་སུ་མཐའ་གཉིས་སྤང་ནས་སང་གི་ཟས་ཀྱི་བར་ལ་མི་བགྲེས་པའི་ཆོད་ཀྱི་རན་པར་
ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱ། དེ་ནས་ཕྱི་དོ་དང་མཆོན་མའི་ཕུན་དང་པོ་ལ་ཡང་། ཡན་ལག་བཞི་ཅི་རིགས་པས་

དུས་འདའ་བར་བྱས་ཏེ། མཐར་ཕྱིར་བཅོས་དང་བསྡོ་བ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བྱ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། གཉིད་སྒྲུགས་དང་། རྟོད་འགྲོད་དང་། ཐེ་ཆོམ་བཅས་བསམ་
གཏན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་། དེ་དག་འདྲེན་པར་བྱེད་པས། སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་སྤྱད་པ་ཉིད་དང་།

ཁོང་ཁྱོའི་རྒྱ་དང་། ལུན་པ་དང་། ཉེ་དུ་སོགས་རྟོད་པའི་རྒྱ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་རྩྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་བཅས་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཀླང་པ་བཀྲུས་ཏེ་ནང་དུ་འོང་
ནས། ལྷ་གོས་བཞི་བཞུབ་དུ་བྱས་ཏེ་བཏིང་། ལྷ་མ་སྒྱུར་རིམ་པ་མང་དུ་བཞུབ་སྟེ་སྒྲུས་སུ་བཅུག

ལ་སྟོན་པ་ལ་ཕུག་མཆོད་སོགས་བྱས་མཐར། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། སོ་སོར་ཐར་ལ་བརྩོན་པ་ཡིས། །བསོད་ནམས་གྲུབ་པ་གང་ཡོད་པ། །དེས་ནི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ། །བྱབ་

དབང་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག། བརྩམ་པར་བྱ་ཞིང་དབྱང་བར་བྱ། །སངས་རྒྱལ་བསྟན་ལ་འཇུག་པར་བྱ། །

འདམ་བུའི་བྲིམ་ལ་སྤང་ཆེན་བཞིན། །འཆི་བདག་སྒྲེནི་གཞོམ་པར་བྱ། །གང་ཞིག་རབ་དུ་བག་ཡོད་པས། །ཆོས་འདུལ་འདི་ལ་སྦྱོད་བྱུར་པ། །སྤྱི་བའི་འཁོར་བ་རབ་སྤངས་ནས། །སྤྱུག་
བསུལ་ཐ་མར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སོགས་བསྡེ་བའི་ཆོག་སྐབས་སུ་གང་བབས་བརྗོད་ནས། སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྡེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་ལྷ་དང་རྒྱལ་པོ་དང་། ཡོན་བདག་གི་མིང་ནས་སྦྱོས་པས་བསྡེ་སྦྱོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་བྱས་ལ་དེ་ནས་ཤམ་ཐབས་སྦྱོས། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཞན་གྱོན།
གཉིད་ཀྱིས་ལུས་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྒྱན་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

@193A ༄། །ལུས་ཆོས་གོས་ཀྱིས་དཀྱིས་ནས་སྒྲོ་གཡས་པ་ཕབ་སྟེ་རྟེན་པ་རྟེན་སྟེ་དུ་བཞག་ནས་སེལ་ཅུལ་ཆེ་ལ་གཟེང་མཐོ་པ་རྩལ་བྱིས་གཞོན་པ་བཞིན་དུ། དགེ་སྦྱོང་བརྩོན་
འགྲུས་བརྩམ་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བས་སེལ་འེའི་ཉལ་སྤངས་ཀྱིས་ཉལ་ན་

བག་མེད་ཀྱིས་ལུས་སྦྱོད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཉིད་ལོག་ན་ཡང་དྲན་པ་མི་བརྗེད་གཉིད་སྤང་མི་ལམ་སྤྲིག་པ་མི་མྱིས་པ་ཡིན་གྱིས། ལྷ་དང་ཡི་དྲགས་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པའི་

ཉལ་སྒངས་གྲིས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདྲ་ཤེས་བཞིས་ཉལ་བར་བྱ་སྟེ། འོད་

དང་ལྡན་པའི་སེམས་གྲིས་སྒང་བའི་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་ཉལ་བས་ཐུན་པའི་གཉིད་མཐུག་པོ་མི་འབྱུང་། དེ་ལས་ཉལ་བས་གཉིད་གྲིན་དུ་འང་དག་བ་དེན་ཞིང་བཟོད་པར་བྱེད། ཤེས་བཞིན་གྲིས་ཉལ་བས་གཉིད་གྲིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲུལ་ཞིང་སྐྱེས་ན་སྟོང་བར་བྱེད། ལྡང་བའི་འདྲ་

ཤེས་དང་པོ་ཐུམ་ཕྱས་གྲིས་ཉལ་བས་གཉིད་གྲི་མ་ཉོན་ཞིང་དུས་སྟུ་སད་པར་བྱེད། ལྡང་བའི་འདྲ་ཤེས་གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་གྲིས་རྗེས་སྟུ་གནང་བས་ཉལ་བ་ལ་བསྐྱབ་སྒྲུལ་པས། སེངྒེའི་ཉལ་སྒངས་ལས་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཉལ་བར་བྱེད། ལྡང་བའི་འདྲ་ཤེས་གསུམ་པ།

ནང་པར་སྒྲ་བར་ལངས་ནས་དག་བ་སྐྱབ་སྒྲུལ་པའི་འདུན་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པས་ཇི་ལྟར་འདུན་པ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ལྡང་བའི་འདྲ་ཤེས་གསུམ་གྲིས་ཉལ་བ་ནི་བཙོན་འགྲུས་གྲིས་ཉལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་སྟོན་མ་ཉམས་པར་ཉལ་ནས་སང་ཉིན་ཐོ་ངེས་སྒྲ་བར་ལངས་

ཏི་སྒྲ་བཞིན་སྟོང་དོ། །དེ་ཡང་ལུང་མ་མོ་ལས། ཉིན་པར་འཆག་གམ་འདུག་པའི་ཆོ་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་རྣམས་སེམས་ལ་ཡོངས་སྟུ་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །ཉིན་པར་འཆག་ཅིང་འདུག་པའི་ཆོ་སྒྲིབ་

པའི་ཚེས་རྣམས་སེམས་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ནས། མཚན་མོ་མེལ་ཚེ་དང་པོ་ལ་འཆག་

ཅིང་། འགྲོ་བའི་ཚེ་ཡང་སྒྲིབ་པའི་ཚེས་རྣམས་སེམས་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱ། མེལ་ཚེ་དང་པོའི་ཚེ་འཆག་ཅིང་འགྲོ་བ་ན་སྒྲིབ་པའི་ཚེས་རྣམས་སེམས་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ནས། མཚན་མོ་
མེལ་ཚེ་བར་མའི་ཚེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱིར་རོལ་ཏུ་བྱང་སྟེ། ཀླང་པ་བཀྲུས་

@194B རས་གནས་ཁང་ཏུ་ཞུགས་ནས་སྒྲ་གོས་བཞི་བཟུབ་ཏུ་བཟུབ་སྟེ་བཞིང་། སྤྱར་མ་སྤྱག་པོར་བཟུབ་སྟེ་སྤྱས་སུ་བཅུག་ལ་གཡས་ཕྱོགས་གྲིས་ཉལ་བར་བྱས་ཏེ། ཀླང་པ་ལ་ཀླང་པས་མན་
ན་ཏེ་ཡན་ལག་མི་འཕྲ་བ་དང་། སེམས་མི་གཡོང་བ་དང་། གོས་མ་གྲིས་པ་དང་། སྤྱང་བར་

འདུ་ཤེས་པ་དང་། དུན་ཞིང་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ་ཐོ་རེངས་སྤྱར་ཞིང་རིམ་པར་ལངས་ཏེ། འཆག་གམ་འདུག་པའི་ཚེ་སྒྲིབ་པའི་ཚེས་རྣམས་སེམས་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་
དེ་ནི་འདུག་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཆ་ཚང་བ། ལས་དང་པོ་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་འདུལ་བ་བསྟུ་བ་དང་།

འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ནས་གསུངས་པ་འདི་ལ། འཁོར་ལོ་བཞི་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཞིག

ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ཇི་བཞིན་བརྩོན་པ་དགའ་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གྱིས་ལས་སུ་བྱ་བ་གཞན་སྤངས་ཏེ། འདི་ལ་ཡིད་སློན་བསྐྱེད་ནས་ཕྱོགས་ཙམ་བརྩོན་ན་
ཡང་ད་ལྟའི་མན་ངག་ཏུ་གྲགས་པ་བྱང་མེད་ཅིང་ཁྱད་ཆེ་བ་གང་གིས་ཀྱང་འགྲན་དུ་མེད་

པ་ནི་མངོན་སུ་མ་ལགས་སོ། །གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་དོ་ཤེས་པའི་སློན་ས་བསྐྱང་བ་ནི། འདིར་འགལ་རྒྱུན་ཤེས་ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེ་ནི་ལྟང་བ་སྡེ་ལྡེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་
བོ། ལྟེ་ཡང་། ལྟང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། ལྟང་བ་ལས་ལྟང་བའི་ཐབས་རྣམས་ཤེས་པའི་

སློན་ས་བསྐྱང་བ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་གཉིས་གྱིས་བསྟན་ནོ། དེ་ལས་དང་པོ་ནི་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ལྟང་བ་ལྟེ་ཡང་ལ། ཐོག་མར་ལྟང་བ་ཡིན་མིན་ནི། བཅས་ལྡན་དག་སློང་གི་རང་
བཞིན་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ལྟང་བ་ཡིན་ཏེ། བཅས་པ་རྣམས་གྱིས་

ཀྱང་བྱད་གསོད་དང་འབྲེལ་བས་ངན་སོང་དུ་ལྟང་སྟེ། ལྟེ་ཡང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱད་དུ་གསོད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས། །ཆོ་ཡི་དུས་བྱས་ངན་སོང་ལྟང་། །ཞེས་དང་། ཆང་འབྱུང་བ་ལ་

སོགས་པ་བཅས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ཡང་། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། བསྐྱེག་པར་བྱེད། འཛོད་པར་

@195A ༄། བྱེད། ལུང་བར་བྱེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། སྦྱོབ་པ་དང་། གནང་བའི་བྱ་བ་རྣམས་ནི་ལུང་བ་མ་ཡིན་པའོ། ལྷི་ཡང་གི་ཆོས་ནི་དུག་སྟེ། འདུལ་བ་བསྐྱུ་བ་ལས་
གསུངས་པ་ལྟ་དང་། གཞུང་གཞན་ནས་གསུངས་པ་གཅིག་བཅས་དུག་གོ། དང་པོ་ལྟ་ནི།

འདུལ་བ་བསྐྱུ་བ་ལས། ལུང་བ་རྣམས་གྱི་རྒྱུ་ལ་སོགས། རྣམ་པ་ལྟས་ནི་རིག་པར་བྱ། རྡོ་བོ་ཉིད་དང་བྱེད་པ་དང་། བསམ་དང་གཞི་དང་ཆོགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ངོ་
བོའི་སྒོ་ནས་ལྷི་ཡང་ནི། སམ་པ་ལྷི། དག་འདུན་ལྷག་མ་ནི་འབྲིང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ནི་ཡང་བའོ་

རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་སམ་པ་དང་། ལྷག་མ་ནི་ལྷི། ལུང་བྱེད་དང་སོར་བཤགས་ནི་འབྲིང་། ཉེས་བྱས་ནི་ཡང་པའོ། རྟེན་རྣམས་ནི་གཙོ་ཆར་ཆད་པ་ལྷི་ཡང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྦྱིར་བཏང་
ཡིན་གྱི། དམིགས་བསལ་ངོ་བོ་ལྷི་ཡང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཆབ་པའི་སམ་པ་ལས། དག་འདུན་གྱི་

དབྱེན་བྱེད་པའི་ལྷག་མ་ལྷི། གཅིག་སྤུ་ལམ་དུ་འགོ་བའི་ལྷག་མ་ལས། དུད་འགོ་གསོད་པའི་ལུང་བྱེད་ལྷི་བ་ཡོད་དོ། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་

གྲིས་ལྷི་ལ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་གྲིས་ཡང་པའོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ལྷི་

ཡང་ནི། མ་གྲུས་པས་བྱས་པ་ལྷི། ཉོན་མོངས་མང་བས་བྱས་པ་འབྲིང་། མི་ཤེས་པ་དང་བག་མེད་པས་བྱས་པ་ཡང་པའོ། །གསུམ་པ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ལྷི་ཡང་ནི། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུ་སོགས་
ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་གསུམ་ལས། ལྷུང་བ་ལྷི་འབྲིང་ཡང་གསུམ་འབྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་

གཞིའི་སྒོ་ནས་ལྷི་ཡང་ནི། སྒོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ལ། གཞི་མི་དང་མི་མིན་དུད་འགྲོ་གསུམ་བསད་པ་ལས། ལྷུང་བ་ལྷི་འབྲིང་ཡང་གསུམ་འབྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་བསམ་པ་མཚུངས་པས་
གཞི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལ་བྱས་ཀྱང་ལྷུང་བ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་

ཞེ་སྤང་གཅིག་གིས་དུད་འགྲོ་བསད་ན་ལྷུང་བྱེད། མི་ཙམ་བསད་ན་ཕམ་པ། ཕ་མ་བསད་ན་ཕམ་པ་དང་མཚམས་མེད་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྷུང་པ་ཆོགས་པའི་སྒོ་ནས་ལྷི་ཡང་ནི།
ལྷུང་བ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡང་། གསུམ་ནས་གངས་ཤེས་པའི་བར་འབྲིང་། གངས་མི་ཤེས་པ་

@196B ལྷི་བ་སྟེ། མདོ་རྩ་འབྲེལ་གྱི་ལུགས་སོ། །འདུལ་བ་བསྐྱབ་ལས་ནི། གཅིག་དང་གཉིས་ནས་ལྷའི་བར་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཡང་། དེ་ཡན་ཆད་གངས་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་ནི་འབྲིང་། ལྷུང་བ་

གངས་ཤེས་པར་མི་རྣམས་པ་ནི་ལྷི་བར་ལའད་དོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གཞན་ནས་གསུངས་པ་གཅིག་ནི། གང་ཟག

གི་སྒོ་ནས་ལྷི་ཡང་སྟེ། འདུལ་བ་བསྐྱུས་པ་ལས། གང་ཟག་ནི་དག་བའི་རྩ་བས་མི་བརྟན་པ་སྒྲན་པོའི་རྒྱད་དེའི་ལྷི་བའོ། །དེ་ལས་གཞན་ནི་ཡང་པའོ། །ཞེས་ལའད་དེ་ལྷང་བའི་ཐབས་ལ་མི་
མཁས་པ་དང་མཁས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོད་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། མི་མཁས་པ་ནི་སྒྲིག་པ་རྒྱུ་དུ་བྱས་

ནའང་འོག་དུ་འགོ། །མཁས་སྒྲོབ་དཔོན་ཁྱད་པར་བཤེས་གཉིན་གྱིས་པས་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་གཞོད་པ་རབ་དུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར། ལྷགས་ཀྱི་གོང་བུ་རྒྱུང་ཡང་རྒྱ་ཡི་གཏིང་དུ་འབྱིང་འགྱུར་ལ། དེ་
ཉིད་སྒྲོད་དུ་བྱས་ན་ཆེ་ཡང་སྟོང་དུ་འཕྱོ་བར་འགྱུར། ཞེས་ལའད་དོ། །རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་མི་ཤེས་པ་དང་།

ཤེས་བཞིན་པའི་ལྷུང་བ་གཉིས་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡང་བ་དང་ལྷི་བ་སྟེ། ཁྱད་གསོད་དང་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལྷུང་བ་ཡིན་མིན་དང་། ལྷི་ཡང་ཤེས་པར་
བྱས་ནས། ལྷུང་བས་མི་གོས་པ་དང་། གོས་ཀྱང་ལའགས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བ་

འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི། མི་ཤེས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་། མ་གྲུས་པ་དང་བཅས་བཞིའོ། །དེ་དག་ལས་ཇི་ལྟར་ལྷུང་བ་འབྱུང་ཞེན། གོ་རིམ་བཞིན་འདི་ལྟར་ལྷུང་བ་

མ་ཐོས་ཤིང་མ་རྟོགས་པས་དེ་སྒོ་མ་བྱང་བའི་ཕྱིར། མི་ཤེས་པ་ལས་ལྷུང་བ་ལ་ལྷུང་བ་

མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ལྷུང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ལྷུང་བ་ཐོས་ཤིང་རྟོག་པས་སྒོ་བྱང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཡང་བརྗེད་ངེས་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པར་གནས་པས་དེ་དྲན་པ་ཉི་བར་མི་གནས་པས་
ལྷུང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་སྒོ་བྱང་བ་ཡིན་པས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ཀྱང་

རང་དབང་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ནྟམས་གྱིས་ལྷུང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་སྒོ་བྱང་བ་ཡིན་ཡང་དམན་པ་ལ་མོས་ཤིང་། སྔོན་རྒྱུ་མ་སྟོད་པས་དགོ་སྟོང་གི་རྩལ་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་། ལྷུང་
འདས་དང་ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་ལ་གྲུས་པ་མེད་པ་དང་། རྗེས་མེད་པ་དང་། རོ་ཆ་མེད་

@197A ༄༄༅། །པ་དང་། བསྐྱབ་པ་མི་འདོད་པ་དང་། མ་གྲུས་པས་ཅི་འདོད་དགྲུར་ལྷུང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས། དང་པོ་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་དང་། གཉིས་པ་ཤེས་ཀྱང་མ་
དྲན་པ་དང་། གསུམ་པ་དྲན་ཡང་རང་དབང་མེད་པ་དང་། བཞི་པ་རང་དབང་ཡོད་ཀྱང་

ལྷུང་བ་ལ་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷུང་བ་ལས་ལྷུང་བའི་ཐབས་ནི། ཕྱིར་

བཅས་ཏེ་དགོས་པ་ནི་ལྟར་བ་དེ་དག་པར་གྱུར་ནས་ཚུལ་བྲིམས་དག་པའི་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་

ཐོབ་པར་འགྱུར། དག་ལུགས་ལ་སྡིག་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་། ལྟར་བ་སོ་སོའི་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པས། ལྟར་བ་དང་མཉམ་དུ་སྡིག་པ་དག་པ་དང་མི་དག་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བྱད་གསོད་
མེད་པར་འགོ་ཞོར་ལ་བྱུང་བའི་དུད་འགོ་བསད་པ་ལྟ་བུ་སྟོང་ངེས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སོ་སོའི་

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་སྡིག་ལྟར་མཉམ་དུ་དག་ཅུས་ཤིང་། ཕྱིར་མཐོལ་བཤགས་ཀྱི་ཡུལ་ཚད་ལྡན་ནི་རྟོན་གྱི་སྟོབས། འགྲོད་པ་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོབས། སྟོམ་སེམས་སྒྲར་ལྟོག་པའི་སྟོབས། ཆོ་ག་
གཉིན་པོའི་སྟོབས་བཅས་སྟོབས་བཞི་ཕྱིར་བཅོས་ལ་ཚང་ཡང་། སྡིག་པ་མཚམས་མེད་ཀྱི་སྟོམ་

པོ་ལྟ་བུ་སྟོང་ངེས་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ནི་སོ་སོའི་ཕྱིར་བཅོས་ཙམ་གྱིས་ལྟར་བ་དག་ཀྱང་། སྡིག་པ་དག་པར་མི་ཅུས་པས། དེ་དག་གི་སྡིག་སྟོང་ལོགས་སུ་རྒྱན་བསྐངས་ནས་བྱེད་དགོས།
ཡང་དེང་དུས་ལྷག་མའི་ཕྱིར་བཅོས་མ་བྱུང་ཡང་སྟོབས་བཞིས་སྡིག་པ་དག་པའི་མཚན་མ་ཐོབ་ངེས་སུ་

སྒྲུངས་ན་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། བཅས་པའི་དབང་གིས་ལྷག་མ་དག་པའི་ཐ་སྟོད་མི་ཐོབ་ཀྱང་ལྷག་མའི་མངོན་གྱུར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྡིག་པ་དག་པས་ལྷག་མ་ཡང་དོན་གྱིས་དག་པར་

གསུངས། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་སྤྲིག་ལྟར་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཟང་

བུམ་ཟང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ཟང་བུམ་ཞིག་པས་ཟང་གི་རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལྟར་བ་དག་པའི་རྒྱ་ལ་མིང་རིགས་བཅོད་པའི་ཕྱིར་བཅོས་དང་། མཐར་བཅའ་བའི་
རྒྱན་མ་འབྱོར་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་བཅས་ཡོད་པ་ལས། ཕྱིར་བཅོས་གྱི་བསྒྲུས་དོན་ལ་གཉིས་

@198B ཏེ། བསམ་པས་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། སྒྱུར་པས་དག་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཉེས་པ་སྒྲུ་མ་ལ་འགྱུད་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་སྒྲོམ་པ་དང་། ད་ལྟ་ཕྱིར་བཅོས་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷ་ངན་
ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པ་སྟེ་བཞི་ཆང་བ་དགོས་ཤིང་། བྱད་པར་འགྱུད་པ་དང་སྒྲོམ་སེམས་མེད་

ན་དངོས་གཞིའི་སྐྱབས་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཀ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། བསྐྱམས་པ་མེད་ན་བཤགས་པས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། གཞན་དུ་ན་བརྟན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྱུར་བས་དག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པ་མཐོལ་བ་དང་། ཕྱིར་བཅོས་

དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཉེས་པ་མཐོལ་བས་འཆབ་ཉེས་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཉེས་པ་འཕེལ་བ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷང་གཞི་ལས། བཅབས་པས་ཆར་བ་བཞིན་དུ་འབབས། །མ་བཅབས་ཆར་

བཞིན་དེ་མི་འབབས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་གང་ལ་མཐོལ་བ་ནི། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་

གྱི་སྒྲོམ་པ་དག་པ་དང་། ལྷ་བ་མཐུན་པ་དང་། མཚན་མཐུན་པ་དང་། སྤྱ་ཤེས་དོན་གོ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་བཅས་ཐ་སྐད་གསུམ་ལྟན་དང་། ལུས་ཐ་མལ་བར་གནས་པ་དང་། ས་
རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། མཚམས་གྱི་ནང་ན་གནས་པ་སྟེ་དག་སྟོང་ཆོས་བདུན་

ལྟན་དགོས་ཤིང་། མཐོལ་ཡུལ་དེའི་གངས་ནི་བསྐྱོ་གྱུར་རྣམས་ནི་སྤར་རང་ལ་ལྷུང་བ་དེ་ཕྱིར་ལྟོག་གི་བསྐྱོ་བ་མཛད་པའི་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོལ་ཞིང་། སོར་གཤགས་ནི་གནས་ཁང་
ལ་སོགས་པའི་གནས་དེར་དག་སྟོང་ཇི་ཅམ་ཆོགས་པ་ལ་མཐོལ་བར་བྱ། དེ་གཉིས་ལས་

གཞན་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱི་དག་སྟོང་གཅིག་ལ་མཐོལ་བར་བྱའོ། །ཆོས་བདུན་ལྟན་དེ་ཡང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། མཚན་མི་མཐུན་ཡང་ཆོས་འདི་པའི་
དག་བསྐྱེད་ཡན་གྱི་སྒྲོམ་ལྟན་གང་ལ་མཐོལ་ན་ཡང་འཆབ་ཉེས་ནི་ཁེགས་སོ། །མཐོལ་

བ་པོ་རང་ནི་སྟེ་ཕྱིའི་སྒྲོམ་པ་གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྟན་པ་དང་། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལུས་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། གནས་ནས་མ་ལྷུང་བ་དང་བཞི་ལྟན་ནོ། །གང་

མཐོལ་བའི་ལྷུང་བ་ཡང་བདག་རྒྱད་དང་འབྲེལ་ཞིང་། རོ་བོ་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་།

@199A ཨྲ། །སྤར་མཐོལ་ཟིན་མ་ཡིན་པ་བཅས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཆོ་གས་མཐོལ་བ་ན། མཐོལ་ཡུལ་དེ་བསྐྱབ་པ་ཤན་པ་ལ་ཕྱག་དང་། ཐུགས་གཏད་ཞུ་བ་དང་། ལྷམ་ཕུད་དེ་ཙོག་ཕུར་
འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྤར་བའི་སྤྱོད་ལམ་བསྟེན་ནས། དངོས་གཞི་སྤྲགས་

ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱ། དམིགས་བསལ་སོར་བཤགས་ཀྱི་མཐོལ་བ་ནི་སྤྲགས་ལན་ཅིག་གོ །མཚུག་ཐབས་ལེགས་བྱ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་བདག་ལ་ལྷུང་བ་འདི་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཐ་མལ་པའི་ཆོག་
གིས་བརྗོད་ན་ཡང་འཆབ་ཉེས་འབྱུང་བ་ཁེགས་སོ། །དེ་དག་ནི་ལྷུང་བ་མཐོལ་བའི་

རིམ་པའོ། །གཉིས་པ་ཉེས་པ་ཕྱིར་བཅོས་པ་དངོས་ལ། དེ་ཡང་འཆབ་ཉེས་ཡོད་ན་སྤྱོད་དུ་དེ་ཕྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པར། ལྷུང་བ་དངོས་ཉིད་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བར་མི་རུང་བས། སྐབས་འདིར་མཐོལ་
བ་གཅིག་དང་། བཤགས་པ་གཉིས་ཉི་མཐོལ་བཤགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོར་འཆབ་

བའི་ཉེས་པ་མཐོལ་བ་དང་། དེ་ནས་འཆབ་ཉེས་བཤགས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷུང་བ་དངོས་ཉིད་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པའོ། །དེ་གསུམ་སྤར་མ་བྱས་པས་ཕྱི་མ་འཆགས་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་དང་།

བྱེ་བྲག་ལྷག་མའི་འཆབ་ཉེས་མཐོལ་བས་སློབ་འཆགས་པའི་རྟེན་དུ་རྩེད་བར་བྱེད་ཅིང་། ཡུལ་

གང་ལ་མཐོལ་བ་དང་། རྟེན་གང་གིས་མཐོལ་བ་དང་། ལྷུང་བ་གང་མཐོལ་བ་གསུམ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མཇུག་མཐོང་སྒྲོམ་འདི་མི་དགོས་ཤིང་། ཐབས་ལེགས་བྱ་བ་བཅས་གོང་དང་
འབྲེལ། །དངོས་གཞི་མཐོལ་བའི་སྒྲགས་ཆོགས་སྐབས་ལྷུང་བ་ལན་ཅིག་བྱུང་བ་དང་། གཉིས་བྱུང་བ་

དང་། གསུམ་ནས་གངས་ཤེས་པ་རྩྭ་ཆད་ཀྱི་ཆད་མང་པོ་བྱུང་བ་དང་། གངས་མི་ཤེས་པའི་དཔག་རྩ་མེད་པ་བྱུང་བ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ་གསུམ་རེ་རེ་ལ། ཞག་གཅིག་བཅབས་པ་དང་།
ཞག་གཉིས་བཅབས་པ་དང་། ཞག་ཆད་མང་པོ་བཅབས་པ་ལ་འཆབ་ཉེས་གངས་ཤེས་པ་དང་། གངས་མི་ཤེས་པ་གཉིས་དང་

ཞག་དཔག་རྩ་མེད་པ་བཅབས་པ་བཅས་ལྷ་ལྷར་སྟེ་བས་བཅོ་ལྔ་དང་། བཞི་པ་ལྷུང་བ་གཅིག་གངས་མི་ཤེས་པའི་དཔག་རྩ་མེད་པ་བྱུང་བ་ལ་ཞག་གཅིག་དང་ཞག་གཉིས་དང་ཆད་མང་པོ་དང་།
ཞག་དཔག་རྩ་མེད་པ་བཅབས་པ་སྟེ་བཞི་དང་བཅས་མཐོལ་བ་ཟུ་བཅུ་དགུ་འབྱུང་བ་ལས།

@200B ད་ལྟ་རང་གི་མཐོལ་བྱའི་བཅབས་ཉེས་དེ་བཅུ་དགུ་པོ་གང་ཡིན་ཤེས་པར་བྱས་ནས། མཐོལ་ཆོག་སྐབས་ཀྱང་ལྷུང་བ་གཅིག་ཞག་གཅིག་བཅབས་པའི་ཉེས་པ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་

བྱ་སོ་སོར་མ་འདྲིས་པར་བརྗོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་འཆབ་ཉིས་མཐོལ་ནས། འཆབ་ཉིས་བཤགས་པས་དག

པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་བཤགས་བྱའི་བཅབས་ཉིས་ཀྱང་རང་གི་ཕམ་ལྷག་བཅབས་པ་ལས་གཞན་ཡིན་པ་དགོས་ཏེ། ཕམ་པ་བཅབས་ན་སྤྱིར་བཙོས་མི་རུང་ལ། རང་གི་ལྷག་མ་བཅབས་ན་
བཤགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་དག་པར་སྟོབ་སྟོད་དགོས་སོ། །འདིར་ལྟར་བའི་ངོ་བོ་ཤེས་ཤིང་བླན་རྒྱས་

དགོས་ཏེ། ཡིད་གཉིས་ཟ་ན་བཤགས་པ་མི་འཆགས་པས། ལྟར་བ་དེ་གང་ཡིན་ཐག་མ་ཆོད་པར་ལྟར་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་སོ། །བཤགས་ཡུལ་ནི་སྤྱིར་མཐོལ་ཡུལ་ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱི་
སྟེང་དུ་བཤགས་བྱའི་ལྟར་བ་དེའི་མིང་རིགས་མཐུན་པ་དང་མི་ལྟན་པ་སྟེ་ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་ནོ། །

རྟེན་གང་གིས་བཤགས་པ་དང་། ཆོ་ག་སྦྱོར་དངོས་དང་བཅས་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་མཐོལ་བ་དང་འདྲ་ལོ། །མཇུག་ཆོག་སྐབས་མཐོང་སྟོམ་ལན་གསུམ་འདྲ་ཞིང་། ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །ལྟར་བ་
དངོས་ཉིད་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པས་བཤགས་བྱའི་ལྟར་བ་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྟར་བ་གང་བཤགས་པ་ནི་

སྟོམ་པོ་དང་། སྤང་ལྟར་དང་། འབའ་ཞིག་པ་དང་། སོར་བཤགས་དང་། བཤགས་བྱའི་ཉིས་བྱས་རྣམས་གང་རིགས་སོ། །བཤགས་ཡུལ་ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་སྤྱི་མ་བཞིན་དང་། དེ་ཡང་ཕམ་

པའི་སྒྲོམ་པོ་ལྷི་བ་ནི་དྲུག་ཡན་ཆད་དང་། ལྷག་མའི་སྒྲོམ་པོ་ལྷི་བ་ནི་ལྔ་ལ། སམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་ཡང་

བ་ནི་བཞི་ལ། ལྷག་མའི་སྒྲོམ་པོ་ཡང་བ་དང་། སྤང་ལྷུང་ལ་སོགས་པ་བཤགས་བྱ་བ་ཞན་ནམས་བཤགས་ཡུལ་གཅིག་ལ་བཤགས་པར་བྱའོ། །སྤྲ་མ་གཉིས་ནི་མཆམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་
བཤགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སམ་ལྷག་གི་སྒྲོམ་པོ་ལྷི་བ་མཆམས་ནང་དུ་བཤགས་པར་བྱེད་ན་

དགོ་འདུན་ལོགས་བཅད་མི་རུང་བས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པ་ལ་བཤགས་དགོས་སོ། །དམིགས་བསལ་གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་ལྔས་ནི་སྒྲོམ་པོ་ལྷི་ཡང་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷག་མ་
དང་། སྤང་ལྷུང་བཅས་ཀྱང་། སྒྲོམ་གྱ་དབྱུང་གསུམ་དང་། གོས་ཀྱི་སྤང་འབྲལ་སོགས་མི་ @201A ༡༡། །དགོས་པར་བཤགས་ཡུལ་དགོ་སྤྲ་གཅིག་ལ་བཤགས་པས་དག་གོ་ །ཉིན་
གང་གིས་བཤགས་པ་ནི་སྤར་དང་འབྲེལ་ཞིང་། སྤང་ལྷུང་ཕྱིར་བཅོས་པ་ན་སྤྱོར་བའི་སྐབས་སྤང་འབྲལ་སྤོན་དུ་གཏོང་བ་དགོས་ཤིང་། བཤགས་ཡུལ་དགོ་འདུན་དུ་ལོངས་པ་ནི་རང་

བས་བསྐྱབ་པ་གཞོན་ཡང་ཕྱག་བྱ་བ་སོགས་བྱ་ཞིང་། དངོས་གཞིའི་སྐབས་ལྷུང་བ་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། ཆད་མང་པོ་དང་། དཔག་དུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་ཅི་རིག་པར་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ཡང་
མཐོལ་བ་སྤོན་དུ་སོང་ན་བཤགས་པ་རྒྱངས་པ་དང་། མ་སོང་ན་མཐོལ་བཤགས་དུས་གཅིག་

ལ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ། །མཇུག་ཆོག་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་དང་། ལྷག་མའི་ཕྱིང་བཙས་ཀྱི་སྒོ་མགུ་དབྱུང་གསུམ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་བཙས་ལྷན་
དག་སྒོང་རང་གི་པམ་ལྷག་ལས་གཞན་ལྟུང་བ་བྱུང་མ་ཐག་ནས་ངོ་བོ་ཤེས་སམ། ཡིད་གཉིས་ཟ་རུང་

སྤར་དུ་མཐོལ་ཞིང་། ལྟུང་བ་གང་ཡིན་རྟོག་ཅིང་དྲིས་ནས་གང་ཡིན་མ་ངེས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ངེས་པ་དང་དེའི་བཙབས་ཉིས་ཡོད་ན་དེ་སྒོན་དུ་མཐོལ་ཤིང་བཤགས། དེ་ནས་ལྟུང་བ་དེ་
བཤགས་པས་ཕྱིར་བཙས་པར་བྱའོ། །ལྟུང་བ་ལས་བསྐྱང་བའི་སྡེ་ཆོན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། པམ་པར་གཏོགས་

པའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདུལ་བ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ལྟུང་བ་ལས་བསྐྱབ་པའི་སྡེ་ཆོན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། པམ་པ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟུང་བ་བཞི་པོ་
དག་ལས་བསྐྱང་བ་དེ་དག་ནི་བསྐྱང་བའི་སྡེ་ཆོན་བཞི་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ལྟུང་བའི་སྡེ་ཆོན་དང་པོ་ལས་

ཀྱང་བསྐྱང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་ཙམ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་བྱུང་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བསྐྱང་བའི་སྡེ་ཆོན་ནི། མགོ་གཅིག་དུ་རྣམ་པར་
མི་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་རྩ་ལ་ཞིབ་པར། ཉམས་པ་ཕྱིར་བཙས་ཀྱི་གཞི་

བདུན་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་གནས་སྐབས་སུ། འདུལ་བ་བསྐྱུ་བ་ལས། འགྲོད་པ་རྣམ་པ་ལྔ་བསྐྱེད་དང་། །བག་ཡོད་རྣམ་པ་ལྔ་དང་ནི། །རྣམ་
ལུས་འགྲོད་པ་བསལ་བ་ལ། །བརྟེན་ནས་ལྷུང་ལས་ལྷུང་བར་འགྱུར། །དེ་ལ་བདག་ཉིད་ལ་སོགས་པས།

@202B སྤྲད་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ནི་འགྲོད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །བག་ཡོད་པ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན། །ངེས་འབྱུང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། །གཞི་དང་བྲལ་ཞིང་མི་བྱ་བར། །ལྷག་པའི་
བསམ་པས་སེམས་བསྐྱེད་དང་། །བཤགས་པ་བྱ་དང་འགྲོད་པ་ཡི། །རྒྱན་ནི་སྤྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འགྲོད་པ་སྐྱེས་

པ་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རྒྱ་གཞུང་གིས་ལྷུང་བ་ལས་ལྷུང་སྟེ། ཐོག་མར་འགྲོད་པ་ལྔ་སྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཡན་ལག་ལུས་བསྐྱུས་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་། མཐའ་མར་རྣམ་པ་ལུས་
འགྲོད་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལ་ལྷུང་བ་གང་བྱུང་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཚུལ་གྲིམས་གྲིས་བདག་སྤྲད་པར་འགྱུར་

བ་དང་། གཞན་དང་ལྷ་དག་གིས་སྤྲད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོན་པ་དང་ཆངས་སྟོད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་མི་སྟོན་པ་གྲགས་
ཤིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ཉིད་ལུས་ཞིག་ནས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་སྟུང་ནས། འགྲོད་པ་

ལྷ་སྐྱེད་པར་བྱ། གཉིས་པ་ཡན་ལག་ལྔས་བསྐྱས་པའི་བག་ཡོད་པ་ནི། སྤར་བག་ཡོད་ལྷ་བཤད་པ་ལས་ཅི་རིག་པའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པ་ལྔས་འགྲོད་པ་བསལ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་ལྷང་བ་ལས་ལྷང་བའི་སྐབས་ཡོད་དོ་སྟེ།

པ་དང་། རྒྱ་བཞི་ལས་ལྷང་བ་འབྱུང་ན། བདག་གིས་མི་ཤེས་པ་ནས་མ་གྲུས་པའི་བར་དེ་ནི་སྤངས་ཤིང་ཤེས་པ་ནས་གྲུས་པའི་བར་དེ་ནི་སྐྱེས་པར་བྱས་སོ་སྟེ། སྤྲན་ཆད་འདི་ལྟར་མི་
བྱ་བར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སེམས་སྐྱེས་སོ་སྟེ། ཆངས་སྟོད་མཁས་པའི་མདུན་

དུ་སོ་སོར་བཤགས་ཟིན་ཏེ་སྟེ། རབ་དུ་བྱུང་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་ན་ཐོག་མར་འགྲོད་པ་ནི་དགེ་ལེགས་ཡིན་གྱི། དེ་ནས་ཆོས་བཞིན་དུ་མི་སེལ་བར། འགྲོད་པའི་རྒྱན་ལ་གནས་
པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ། རྣམ་པ་ལྔས་འགྲོད་པ་སྐྱེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

ལྷང་བ་བྱུང་མ་ཐག་རྣམ་པ་ལྔས་འགྲོད་པ་སྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་བག་ཡོད་པ་དང་རྣམ་པ་ལྔས་འགྲོད་པ་སེལ་བ་འདི་ནི་ལྷང་བ་ལས་ལྷང་བའི་བསམ་སྟོར་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་
ལགས་སོ། །བཞི་པ་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་སྒོ་ནས་བསྐྱང་བ་ནི། འདིར་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སྟོང་

@203A ༄། །ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་གསེས་སྟོང་དང་། དབྱར་གནས་དང་། དགག་དབྱེ་གསུམ་ལས། །ཞི་གནས་ཀྱི་གསེས་སྟོང་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མཐུན་པའི་གསེས་སྟོང་ལ།
བཅུ་བཞི་པ་དང་བཙུ་པ་དང་བཟ་ཤིས་ཀྱི་གསེས་སྟོང་དང་གཞོད་པ་བརྒྱུག་པའི་གསེས་སྟོང་དང་། དགོ་

འདུན་བསྟུམས་པའི་གསེས་སྟོང་དང་ལྔ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ། སྟོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོར་བ་ལ་དུག་སྟེ། ལྟུང་བ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་སྦྱབ་
པ་དང་། ཆོས་བཤད་ཉན་བྱ་བ་དང་། དགོ་སྟོས་ཀྱིས་རྩལ་ཤིང་བྲིམ་ཞིང་དགོ་སྟོང་རྣམས་བགྲང་

བ་དང་། མ་འདུས་ན་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་སྒྲངས་པ་དང་། དགོ་སྟོང་གང་ཡང་རུང་བས་མེ་ཏོག་དབུལ་ཞིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པར་ལན་གསུམ་གསེལ་བ་གདབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་ལས། རང་གི་ལྟུང་བ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་གྱི་ལྟུང་བ་དག་པར་བྱ་བ་

དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ལྟུང་བ་དག་པར་བྱ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གསེས་སྟོང་ལྔ་མ་འདས་རྩལ་ཆད་དུ་རང་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་མ་བྱུང་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ། ལྟུང་བར་ཤེས་ན།
བསྐྱམ་བྱ་རྣམས་བསྐྱམས། བཤགས་པར་རྟུས་པ་རྣམས་བཤགས། བཤགས་པར་

མི་རྒྱུས་པའི་ལྟུང་བ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་ལས་བྲལ་དུ་འདུ། འདུས་ནས་བྲན་ན་དེའི་ཆོ་གང་ཟག་གིས་སྤྱིར་བཙས་དངོས་བྱེད་པའི་རྒྱུན་འཛོམ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བྱ་སྟེ། དགོ་
འདུན་རྣམས་འགོར་བ་སྤང་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དགོ་སྟོང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དྲུང་ན་མོ་

ལ་སྤྲུགས་ལན་གཅིག་གིས་བྱའོ། །ལས་བྱེད་པ་སྟེ་མདོ་འདོན་པ་པོས་ནི་སྤྲུགས་ལན་གཅིག་ཡིད་ཀྱིས་གྲྭག་པའམ། ངག་དུ་བརྗོད་ན་ཡང་གཞན་གྱིས་མི་ཐོས་པར་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་
གཞན་གྱི་ལྟུང་བ་དག་པར་བྱ་བ་ནི། དེའི་ཆོ་རང་གཅིག་ཕུ་ལྟུང་བ་དང་མི་ལྟན་པར་ཤེས་ན་གོགས་

འདུལ་བ་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་བསྐྱུལ་ནས་ཀྱན་གྱིས་མཐོང་སར་སྤྱིར་བཙས་བྱེད་དུ་གཞུག། །དེ་ནི་གཞན་མའང་བསྐྱུལ་མ་བྱ་བའི་ཐབས་མཁས་སོ། །གསུམ་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ལྟུང་བ་དག་
པར་བྱ་བ་ནི། དེའི་ཆོ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལྟུང་བ་མིང་རིགས་མཐུན་པར་གྱུར་ན། དགོ་སྟོང་

@204B ཞིག་གནས་གཞན་དུ་ལྟུང་བ་སྤྱིར་འཆོས་སུ་བཏང་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པོ། །ལྟུང་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་
དོན་ནི། སྤྱིར་ལྟུང་བ་ལ་འཛོམས་ཤིང་། ད་ལྟ་སྤྱིར་འཆོས་པའི་རྒྱུན་མ་འཛོམ་པས། རྒྱུན་འཛོམ་ན་སྤྱིར་འཆོས་

པར་གོ་བར་བྱེད་པའམ། དེ་ལྟར་དམ་འཆའ་བའོ། །དགོས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ་དང་། གནས་སྐབས་དེར་དག་རྩུབྱེད་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི།
ནན་ཏན་གྱིས་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའི་གླིང་གཞི་ཡན་ཆད་ངེས་པར་འདོན། ལྷག་མ་འདོན་པའམ་ཐོས་

བསྐྱགས་གང་རུང་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་མཇུག་ཆོག་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་བཏོན་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོ་སྟོན་བྱེད་པའོ། །དམིགས་བསལ་ལ། གནས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ནི། གནས་
མཚམས་པོ་ཆེར་མི་འགྲུབ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བ་དང་། མཚམས་གཏན་ནས་མ་བཅད་པར་ཡང་

བྱའོ། །རྟོན་གྱི་དམིགས་བསལ་ནི། སྤྱིར་འདུག་སྟེ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་། མགྲོན་པོ་དག་མི་སྟོང་ན་འགྲོ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ནི། ཆོས་བཙེ་ལྔའི་
མཚན་མོ་མཐའི་གོང་དུ་མ་གྲུབ་ན། ལས་ལ་ནི་འདས་ན་ཉི་མ་ཤར་བའི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཟླ་

ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་ལྟ་བུ་ཆོས་གངས་གང་ཡང་རུང་བ་ལའོ། །ཆོ་གའི་དམིགས་བསལ་ནི། སྤྱིར་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་དགོས་ཀྱང་སྐྱ་མི་འདོད་ན། ལྷག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་།
ཞེས་སོགས་མདོར་བསྡུ་བའོ། །དེ་ལྟར་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པས། གསོ་སྦྱོང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་ཤིང་།

ཆོས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིར་ལས་གང་ལ་འདུན་པ་ཕུལ་བས། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་མཐུན་པ་འགྱུར་ཅིང་། ཡོངས་དག་ཕུལ་བས་བདག་ཉིད་དག་པར་
འགྱུར་བ་དགོས་པའི་བྱད་པར་དང་། མཚམས་གཅིད་པའི་ལས་མ་གཏོགས། ལས་ཐམས་ཅད་

ལ་འདུན་པ་འབུལ་ཞིང་། ཡོངས་དག་ནི་གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ཁོན་ལ་འབུལ་བ་ནི། གཞི་གང་ལ་འབུལ་བའི་བྱད་པར་དང་། དམིགས་བསལ་བསྐྱབ་བྱིན་དག་སྦྱོང་མ་གཏོགས་པ་
ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པས་འདུན་པ་འབུལ་ཞིང་། ཁ་སྐོང་བར་མི་འོས་པས་ཀྱང་། ཡོངས་དག་འབུལ་

@205A ལྟོ། །བ་ནི། འབུལ་བ་པོའི་རྟེན་གྱི་བྱད་པར་དང་། གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་ལས་གཞན་པའི་བསྐྱེན་རྗེ་གས་ཀྱི་ལས་སོགས་ལ་འདུན་པ་འབུལ་བ་ནི། འདུན་པ་རྒྱངས་པའི་ཆོ་ག་
དང་། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་མི་འོས་པའི་དག་སྦྱོང་གིས། །གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་ལ་ཡོངས་

དག་འབུལ་བ་ནི། ཡོངས་དག་རྒྱངས་པའི་ཆོ་ག་དང་། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པས། གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་ལ་འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་འབུལ་བ་ནི། འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་གཉིས་
ཆོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྟེ། འབུལ་བའི་ཆོ་གའི་བྱད་པར་བཅས། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འདུན་པ་དང་ཡོངས་

དག་གཉིས་ལག་ལེན་གྱི་ཆོམ་འདྲེས་པར་བྱའོ། །དག་སྟོང་བཞིར་མ་ལོང་ན། གསོ་སྟོང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དགོས་པ་ནི། གསོ་སྟོང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པ་དང་། སྤྱིར་ན་བཅས་
པའི་ས་མཚམས་ཟིན་པའོ། །དེ་ཡང་དུས་གང་གི་ཆོ་བ་ནི། སྤྱིར་ཉ་ཤིང་དུས་དང་། བྱུང་།

པར་གནས་དེར་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་དག་སྟོང་གཞན་མི་འོང་བར་ངེས་པ་ཐོབ་པ་ན། གསོ་སྟོང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དེ་ཡང་ཕྱི་ཉིན་གྱི་སྐྱེ་ཤིང་མ་ཤར་གོང་དུ་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཤར་ཟིན་ནས་བྱས་ཀྱང་
གསོ་སྟོང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་བྱུང་ཟིན་པས་མི་ཕན་ནོ། །ཆོ་ག་དེ་ཡང་ཉིན་ཞག་དེར་མི་བྱུང་།

པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་བྱུང་བ་བྱུང་ན། ཕྱི་ཉིན་གྱི་སྐྱེ་ཤིང་དང་པོ་དང་། བར་པ་ཤར་ཡང་ཉི་མ་འཆར་ཀའི་སྤྱོད་ལ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཆོག་པ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །རང་གཅིག་པོས་བྱིན་
གྱིས་སྟོབ་ན། རང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དབྱེ་བཅོམ་པ་རྣམས་བཞུགས་པར་བསམ་པ་འཇམ། རྣམ་

པར་དག་པའི་ལྷ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་། བསྟན་པ་ལ་མངོན་པར་དད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཡིད་ལ་བསམས་ནས། ལྷ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ། ཞེས་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་གྱིས་གཟུང་དུ་གསོལ་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་སྐབས་གཅིག་ན། གནས་དེར་དག་སྟོང་བཞི་ལས་ཉུང་བ་རྣམས་གྱིས། གནས་

དེར་དག་སྒྲོང་གཞན་སྒྲོང་ཕུར་བ་ཡོང་སྲིད་པས་སྟན་ཐབས་སོགས་མ་ཉམས་པར་བཤམས། དེ་ནས་སྒྲོགས་བཞིར་བརྟམ་ཏེ། དག་སྒྲོང་ཡོང་ན་ལྷུར་དུ་ཤིག་ཅིག་ཅིས་བོས་ནས། གསོ་སྒྲོང་དང་
དགག་དབྱེ་སྐབས་སུ་གང་བབས་བྱ། དེ་ལྷུར་བརྟམ་གས་ཀྱང་མི་འོང་བར་ངེས་པ་དང་། གནས་

@206B དེར་དག་སྒོར་གསུམ་ཡོད་ན་གྲུ་ལ་རིམ་དུ་འཁོད་རྒྱུ་ཆགས་གསུམ་པ་ཚང་བར་བྱས་ནས། བསྐྱབ་པ་གྲག་རིམ་ཡོད་ན་ཐོག་མར་བགྲུས་པའི་མདུན་དུ། གཞོན་པ་གཉིས་གྲིས་ལྷག་གསུམ་བྱས། འགྲོང་སྟེ་གསོ་སྒྲོང་བྱིན་རྒྱ་བས་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་ཅུ་ཞེས་བརྗོད་ལ་ཅོག་ཕྱར་འདུག་ནས་

ཐལ་མོ་སྒྲུང་ཏེ། བཙུན་པ་དགོངས་སྤུ་གསེལ། ཞེས་པ་དང་། བཙུན་པས་གཟུང་དུ་གསེལ། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྤུ་གནས་བརྟན་ཞེས་བཟེ་བ་མ་གཏོགས་གཞི་གསུམ་ཆོ་ག་བཞིན་བྲ། དེ་
ནས་ཡང་། བགྲེས་པས་གཞོན་པའི་ནང་ནས་གྲན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་མི་བྲལ་ཞིང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་

ཞེས་མིང་འཕོད་བཞེ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་གོང་བཞིན་གྱ། དག་སྒྲོང་གཉིས་ལས་མེད་ན། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྗོད་ཅིང་། བསྐྱབ་པ་གན་གཞོན་མཉམ་ན་བཅུན་པ་ཞེས་གྱ། དག་སྒྲོང་གཅིག་ལས་མེད་པ་དང་། མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཆང་མ་མཚམས་བཅད་སོགས་དང་ད་ལྟ་ཉི་རྒྱས་དབང་

གིས་གསོ་སྦྱོང་མི་བྱེད་པ་ན་རང་ཤག་ཏུ་མཆོད་པ་རྒྱན་པར་ལས་ངོ་མཐོན་ཕུལ་ཏེ། རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་བྱས། འདུག་པའི་སྦྱོང་ལམ་སྦྱིལ་ཀྱང་བཅས་ནས། དེར་དགོ་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་བཙོ་
ལྷ་པ་ཡིན་ལ། བདག་དགོ་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་གསོ་སྦྱོང་ཡང་བཙོ་ལྷ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་དགོ་

སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བདག་སྒྲ་ཞིང་གསོ་སྦྱོང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །གང་གི་ཆོ་དགོ་འདུན་ཆོགས་པ་རྙེད་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དགོ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་གསོ་སྦྱོང་བྱའོ་ཞེས་ལན་གསུམ་

བརྒྱས་སོ། །སྤྲགས་ཆོག་འདི་ནི་གནས་དེར་དགོ་སྦྱོང་གངས་མ་ཆང་བ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ལ། གངས་ཆང་ཡང་གསོ་སྦྱོང་མ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་གོང་གི་སྤྲགས་ཆོག་གི་
དགོ་འདུན་ཆོགས་པ་རྙེད་པ་དེའི་ཆོ་ཞེས་པའི་གནས་སུ། དགོ་འདུན་གསོ་སྦྱོང་མཛད་པ་དེའི་ཆོ་ཞེས་

བརྒྱུར་རོ། །གནས་དེར་གསོ་སྦྱོང་མཛད་ན་ངེས་པར་གསོ་སྦྱོང་དུ་འདུ་ཞིང་། ནད་དང་རྒྱལ་པོས་དབང་མེད་བྱས་པ་དང་། སློག་དང་ཆངས་སྦྱོང་གི་བར་ཆད་མཐུ་ཆེ་བས་འདུ་མ་རྩས་ན།
འདུན་པ་དང་ཡོངས་དག་འབྱལ་བ་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱར་གནས་ལ། སྦྱོར་དངོས་

@207A ༄། །མཇུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཉི་ལེ་ཚང་བའི་གནས་སུ། དབྱར་སྤྱིའི་བྱེ་བྲག་གིས། དབྱར་རྩེ་འབྲིང་པོ་འཕ། ཐ་རྒྱུང་གི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཡན་
ཆད་ལ་གནས་མལ་དང་གང་ཟག་སྟ་གོན་བྱ་བ་དང་། དེས་རྩལ་ཤིང་གི་བམ་པོ་རྒྱན་པའི་

མཐར་བཞག་ནས་བྲིམས་སུ་བཅའ་བ་བཞེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་བྱ་ཞིང་རྩལ་ཤིང་བྲིམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་གནས་མལ་སྟོབ་པ་དང་། གནས་པར་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པར་འགྱུར་བ་གོ་བར་བྱ་བ་སྟེ། སྟོར་བ་རག་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཚང་བར་

བྱས་ནས། དེའི་སང་ཉིན་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་སྤྱི་ཆར་ཡུལ་བསྐྱབ་པ་རྒྱན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། འདུག་ཅིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་སྟོད་ལམ་བསྟན་པ་བཅས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི།
དབྱར་རྩེ་བ་གསུམ་དུ་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྤྲགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བཞེད་པའོ། །

མཇུག་ཐབས་ལེགས་བྱས་ཏེ་དམ་བཅའ་དང་གནས་སུ་འབྲེལ་བར་བྱ་བ་དང་། དབྱར་ནང་དུ་འཁྲུག་ལོང་མི་སྦྱིད་པ་སོགས་བྱ་བ་དང་། རྩལ་ནང་དུ་ཐོས་བསམ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་
དང་། གནས་རལ་གྱུ་བཅོས་པར་བྱ་བ་དང་། གནས་དེར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་

བྱ་བ་དང་། དབྱར་གྱི་ཚུལ་དང་འབྲལ་བ་སྟོང་བ་བཅས་དབྱར་གྱི་དམ་ཚིག་དྲུག་ལེགས་པར་བསྟུང་བར་བྱ་ཞིང་། དམ་ཚིག་དང་པོའི་དོན་ནི། གནས་འདིར་དབྱར་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་
བཅས་པའི་གནས་དེར་རང་ཉིད་གནས་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། དམིགས་བསལ་གསོ་

སྟོང་གཅིག་པའི་གནས་གཉིས་ཡོང་ན། རང་ཉིད་གང་དུ་གནས་ཀྱང་གནས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། གསོ་སྟོང་གཅིག་པས་གནས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོད་ཀྱི་ལས་ནི་
གནས་འདིར་དབྱར་གནས་པར་བྱའོ་སྟེ་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྔ་རོལ་

དུ་ཡིད་གྱིས་དམ་བཅས་ནས། དེའི་འོག་དུ་ཕྱིས་གནས་གཞན་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བས། སྒར་དམ་བཅས་པའི་གནས་སུ་མི་འབྲེལ་བར་མི་བྱའོ་གསུངས།
འདིས་མཆོན་ནས་ཆོས་ལྡན་གྱི་དམ་བཅའ་གང་ལ་ཡང་རྒྱན་འཛོམ་བཞིན་དུ་མི་སྦྱབ་ན་

@208B ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ལུང་ལས། དམ་བཅས་པ་སྦྱབ་པར་མི་བགྱིད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་གསུངས་ན། དམ་བཅའ་བ་དུ་མ་ཆེས། ཉི་བ་འཁོར་ལྔ་སྟེ། དབྱར་དམ་བཅའ་བ་
དང་། ལྷུང་བཟེད་དམ་བཅའ་བ་དང་། ཆོས་གོས་དམ་བཅའ་བ་དང་། བསོད་སྟོམས་དམ་བཅའ་བ་དང་།

ནད་པའི་སྒྲན་དམ་བཅའ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་འབྲེལ་རྒྱུ་ལྟར་ན། ལྷུང་བཟེད་ནས་སྒྲན་གྱི་བར་དེ་དང་དེ་བྱིན་ནོ་ཞེས་བྱས་པ་ལས། མ་བྱིན་ན་ཉིས་བྱས་སོ། །གཞན་ཡང་
ཆོས་གོས་གསུམ་པའི་ཡི་དམ་དང་། ཟས་བསོད་སྟོམས་པ་དང་། སྒྲན་བཀྱས་ཏེ་བོར་བ་དམ་

བཅས་པ་ལྟར་མི་སྐྱབ་ན་ཉིས་བྱས་སོ། །དབྱར་རྩལ་དང་འབྲེལ་བ་དངོས་སྤང་བ་ནི། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་མཆོམས་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱུ་རེང་འཆར་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་
ཞིང་། འབྲེལ་བའི་རྒྱ་སྤང་པ་ནི། རྩལ་ནང་དུ་རྟེན་པ་བཞོད་པ་སྤང་བ་དང་། སྤྱིང་བྱན་བྱེད་པ་སྤང་བ་

དང་། ཉན་ཏུར་བྱེད་པ་སྤང་བ་བཅས་ཡིན་ནོ། །དབྱར་རྩལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དགོས་པ་ནི། དབྱར་དང་འབྲེལ་བའི་ཉིས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བཅས་པའི་ས་མཆོམས་ཟིན་པའོ། །དེ་ནི་
དབྱར་གནས་པར་ཆོ་གས་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་། དབྱར་གནས་པར་ཡིད་གྱིས་དམ་བཅས་པ་རྣམས་གྱིས་

ཀྱང་། ཡུལ་དགེ་སྟོང་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་མདུན་དུ་དབྱར་གནས་པའི་ས་མཆོམས་གྱི་ནང་རོལ་དེར། མཐའ་ཞག་དྲུག་གི་གོང་རོལ་གྱི་ཆོ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཆེད་དུ་དགེ་འདུན་ལས་གནང་བ་མཐོ་
བས་ཞག་བདུན་རྩམ་ཆད་དང་། གནང་བ་ཐོབ་ན་ཞག་བཞི་བཅུ་རྩམ་ཆད་ཆོག་སྟོར་དངོས་

མཇུག་གསུམ་ཚང་བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ། བྱིན་རྒྱབས་འཇིག་པའི་རྒྱ་ནི་ཞག་གངས་ཀྱི་འཕེན་པ་སད་པ་དང་། བྱ་བ་མེད་པར་ཤེས་པའམ། ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་བྱེད་མི་དགོས་པ་དང་།
བྱང་བ་ཆོས་མིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་ཉིད་བྱིམ་པར་བབས་པ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་

གྱུར་པའོ། །ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་དེ་ཡང་། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་གིས། མཚམས་ནང་གི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབྱུལ་བ་ལ་སོགས་པ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་།
དགེ་འདུན་དང་། ཉེ་འཁོར་གྱི་མཆོད་རྟེན་དང་། དཀོན་མཆོག་གཞན་དང་བཅས་པ་ལ་ཕན་

@209A ༄༄༅། །འདོགས་པའི་བསམས་པས་བསྟེན་བཀྱར་སྤྲོ་ཚོགས་བྱེད་པའི་གྲོགས་བྱ་བ་དང་། མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱོད་གཞན་བསྐྱབ་གཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། བསྐྱབ་གཞི་གསོ་བ་
དང་། ནད་པའི་དོན་དང་། བྱད་མེད་བྱ་སྐྱེས་ཀྱི་མངལ་ངི་བཀྱ་བའི་བང་

བསང་བ་བྱས་བྱེད་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉེ་དུའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུང་རྟོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟབ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བཅས་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་གི་ཕྱིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །ཞག་བདུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པས་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་

དུ་ཞག་བདུན་གནས་ཏེ། ཞག་དགུ་པའི་སྐུ་རིང་མ་ཤར་གོང་མཚམས་ནང་དུ་འབྱོར་ན། དབྱར་རལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ། སྤྲན་ཞག་བདུན་པའི་བྱིན་རླབས་འཛིག་དུས་དང་མི་འདྲ་བར།
མཚོ་རྒྱིག་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ཐོག་མར་ཞག་ཇི་ཙམ་གྱི་བྱིན་རླབས་བྱེད་དུས། ཞག་

དེ་ཙམ་བསྐྱད་ཚོག་པའི་འཕེན་པས་ཟིན་པ་གལ་ཆེ། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་ཕྱག་ལེན་དོག་ཕྱོགས་ནི་ཤིན་དུ་ལེགས། ཞག་བཞི་བཅུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ། སྡོན་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་གསོལ་གཉིས་གྱི་
ལས་སྦྱོར་དངོས་མཚུག་གསུམ་ཚང་བས་ཞག་བཞི་བཅུའི་གནང་བ་བྱིན་དགོས། དེ་ཡང་

དགོ་འདུན་གྱི་ཆེད་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་སློང་གཞིའི་དབང་གིས་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། ཕ་མ་མཁན་སློབ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གཅིག་གི་གཞན་དོན་དུ་ཡང་བྱིན་རླབས་འདི་འཆགས་པར་
གསུངས། དེས་ན་དགོ་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་འགྲོ་ན། ལས་གྱི་སྡོན་དུ་སློབ་འདྲི་བ་དགོས་པར་མ་ཟད།

རང་གི་དབྱར་འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་སློང་བའི་རང་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡང་དགོས། གང་ཟག་རང་དོན་དུ་གནང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ན་སློབ་འདྲི་མི་དགོས་ཤིང་།
གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བ་བྱིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་

ཆོག་པས། དེའི་འོག་ཏུ། དག་སྒྲོང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ཞག་བཞི་བཅུ་གཅིག་ཅུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཀྱང་རུང་། ཆོ་གྲུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྟེ། ཞག་བདུན་ཆོན་ལྔ་དང་། ལྔ་ཆོན་གཅིག་བཅས་
ཞག་ཉུང་དུ་ཉུང་དུ་རྩི་ལྟར་འདོད་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྟེ་འགོ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་དབྱར་

@210B རལ་བ་སྤང་བ་ཡིན་ལ། དབྱར་རལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་གནས་དེར་ཕྱིས་ཟས་དང་། སྤྲོད་དང་། གཡོག་དག་མེད་པས་བདག་ཉིད་འཆོ་མི་རྒྱས་
པ་དང་། གནས་དེར་དག་སྒྲོང་གི་རྩལ་དང་། སྒྲོག་དང་ཆངས་སྒྲོད་བཅས་ཀྱི་བར་ཆད་ཡོད་ན།

དབྱར་གནས་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལས་འདའ་བར་བྱ། བདག་ཉིད་ལ་དག་འདུན་དབྱེ་ཕྱིར་བརྟུལ་བ་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་བརྗོད་པ་དག་འབྱུང་ན།
སྤྱིར་དུ་དབྱར་རལ་ནས་ལོགས་སུ་འགོ་བར་བྱ་ཞིང་། མཆོམས་གཞན་ན། དག་འདུན་

དབྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་སོགས་ཡོད་པ་དེ་རང་གིས་ཞི་བར་བྱ་བའི་མཐུ་ཡོད་ན་དེར་འགོ་ཞིང་། སོང་ནས་ཞག་བདུན་འདས་ཀྱང་དགོས་པ་ཆེ་བས། དེ་མ་གྲུབ་བར་དུ་དབྱར་ལས་འདའ་བར་
བྱ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་སྤྲུལ་ཕྱིར་ཞིབ་དུ་དཔགས་ན། གོང་དུ་བསྟན་པའི་ནང་པའི་

དོན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དོན་ཕྱན་ཆོགས་དེ་དག་ལས། དོན་ཆེ་ངས་དག་སྒྲིང་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་རང་དོན་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་ན་མ་གཏོགས། འཆོ་བའི་དོན་ལ་སོགས་པ་རང་དོན་ཕྱན་
ཆོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱིན་རྒྱབས་བྱ་མི་དགོས་པས་མི་བྱ་སྟེ། བྱ་མི་དགོས་པ་ནི་ཁས་ལེན་ལ་ཉེ་བ་

ན་འདུག་པའི་གནས་དང་། བསོད་སྦྱོམས་འཆོལ་བའི་སྒྲིབ་ཡུལ་དང་། འབྲེན་པའི་སྒྲིན་བདག་དང་། ན་བའི་སྒྲིན་སྒྲིན་ནང་གཡོག་བཅས་ཡོད་མེད་བརྟག་སྟེ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་དབྱར་གནས་
པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དངོས་གཞིའི་སྤྲུགས་ཆོག་ལ་སོམས་དང་མཁྱེན་པར་འགྱུར་

མཆམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞག་སྔོན་དཀྱུས་གཅིག་ཡིན་མིན་གང་ལྟར་ཡང་། ཞག་བདུན་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ལྷག་པ་སྔོན་པ་ལ་གནས་དེའི་དགོ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ལས་ཀྱི་གནང་བ་
ཐོབ་པ་དགོས་པ་ནི། བྱ་བ་སྒྲུབ་ཅུས་ལ་ལྟོས་ནས་ཞག་བདུན་དང་། ཞག་བཞི་བཅུའི་བྱིན་རྒྱབས་

ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་དགོ་འདུན་ལས་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པའི་ཞག་སོ་སོའི་རིང་མཐའ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །ཞག་བཞི་བཅུ་ལས་ལྷག་པ་
མ་གནང་སྟེ། དེ་ལས་ལྷག་པ་མཆམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་གནས་ན་མཆམས་ནང་དུ་མ་མཐའ་བློ་བ་^{@211A} ༡༡། །གཅིག་དང་ཞག་གི་ཤུ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་གནས་དེར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
པར་བྱ་དགོས་པའི་དམ་ཆོག་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་གནས་མལ་གྱི་གཞིའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀ་རིན་ཆེན་ཐོང་བ་ལས། དབྱར་གྱི་ཆེད་པ་དེའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་

དབྱར་གྱི་ནང་དུ་འོངས་ཤིང་། ཞག་བཞི་བཅུ་ཙ་དུ་ག་ལས་ལྷག་པར་མཚམས་དེའི་ནང་དུ་གནས་ན་དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་རུང་། དབྱར་རལ་ཡང་རུང་སྟེ་དབྱར་གྱི་ཉིད་པ་དབང་
སྟེ། དེ་དབང་བའི་རྒྱ་དབྱར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །དེ་དག

ནི་སྒྲ་བ་གསུམ་དུ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དེང་དུས་སྒྲ་བ་ཕྱེད་གཉིས་ཀྱི་དབྱར་གནས་ལ་ནི་བྱིན་རྒྱ་བས་ཀྱི་རིང་མཐའ་ཞག་ཉི་ཤུ་ལ་བྱས་ནས། མཚམས་ནང་དུ་མ་མཐའ་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙ་
གནས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་དབྱར་གནས་པས་དངོས་སུ་དབྱར་གནས་མ་བྱས་པའི་

ཉིས་པ་ཁེགས་ཤིང་། རྒྱུད་ནས་སྟོག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་སྟོང་བ་དང་། གཞན་དག་མ་དད་པ་སྟོང་བ་དང་། ལུས་སྟོག་ལ་གནོད་པ་སྟོང་བ་དང་། དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་གསུམ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གནས་རལ་གྱུ་མ་འཚོས་པར་འགྱུར་པ་

དང་། དགག་དབྱེ་འབྱུང་བ་དང་། སྤྲ་བརྒྱུང་འབྱུང་བ་བཅས་ཀྱི་དགོས་པ་འགྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་དགག་དབྱེ་ལ་སྦྱོར་དངོས་མཛུགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དབྱར་སྤྱི་ཕྱི་ཁྱེད་བྱ་བ་གཉིས་སྟོན་སྒྲ་
འབྲིང་པོ་འམ་ཐ་རྒྱུད་གི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་ན། དེའི་གོང་ཞག་བཅུ་འམ་སྒྲ་ཕྱེད་ན་གོང་

དང་བྱོང་བྱིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འདི་ལྟར། ད་ཕྱིན་ཆད་ཞག་འདི་ཙམ་ན་དགག་དབྱེ་མཛད་པར་འགྱུར་བ་བྱིད་ཅག་ལ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཟོད་པ་དང་། གནས་དང་མཆོད་ཉིན་མཆོད་རྗེས་
གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་བྱི་དོར་བྱེད་པ་དང་། འཁོན་ཡོད་ན་དབེན་པར་བཟོད་པ་གསོལ་བ་དང་། ཆོས་

བཅུ་བཞིའི་ཉིན་སངས་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱན་པ་དང་། དོ་མོད་མཚན་ཐོག་ཐག་ཆོས་མཉན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱིས། དེར་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཆོགས་པ་སྤྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བཟོད་པ་
དང་། དེ་ལྟར་འདུས་པ་ན་མཚན་ཐོག་ཐག་བཤད་ཉིན་བྱ་བ་དང་། ཆོས་བཙོ་ལཱའི་ཉིན་ཕན་ཚུན་

@212B ཀྱན་དགའ་བར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པས་མཚན་མོ་ཕལ་ཆེར་འདའ་བར་བྱ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོའི་དགེ་སློང་བསྐྱོ་བ་དང་། དེས་རྩ་དྲུང་རྩ་དགེ་འདུན་
ལ་བྲིམ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དངོས་

གཞི་ནི། ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་སྐྱུ་རིངས་དང་པོ་འཆར་བའི་མདུན་རོལ་གོང་རྩྱད་ངེས་ཤེས་པར། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་པོ་རྣམས་རྒྱན་ངེས་མི་དགོས་པར་མདུན་ཕྱོད་དུ་འདུག་ཅིང་རྩ་ཀྱ་
ཤེས་རམ་པའི་རྩ་བ་རྒྱང་པས་མནན་ཅིང་། ཅེ་མོ་གཉིས་ཀའི་ལག་པས་ཕན་ཚུན་དུ་བཟུང་

སྒྲིལ་ཏེ་འདུད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གྲང་ལྟར་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ལ་འདུད་པར་བྱེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ནས་དངོས་གཞིའི་ཆོག་སྒྲགས་ཆོག་
ལན་གསུམ་བཟོད་པའོ། །ནད་པ་ངལ་བ་དང་། གནས་མལ་ཕན་ཕུན་དུ་འགྱུར་བ་

དང་། དགག་དབྱེ་དུས་ལས་ཡོལ་བ་དང་སྒོ་བྱར་གྱི་གཞོད་པ་འབྱུང་ན་སྒྲགས་ཆོག་ལན་གཉིས་སམ་ལན་ཅིག་བཟོད་པས་ཆོག་པ་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །མཇུག་ཐབས་ལེགས་བྱ་བ་དང་།
དགག་དབྱེ་བྱས་པ་དགོ་འདུན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་ཆོག་དེ་སྒྲུབ་

པའི་ལན་འདེབས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་དབྱར་ནང་དུ་ལྟར་བ་སྤྱིང་བ་བཀག་པ་ལས། ད་མཐོང་ཐོས་དགོས་གསུམ་གྱིས་ལྟར་བ་སྤྱིང་ཞིག །ལྟར་བ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ན་ཕྱིར་བཅོས་བྱའོ་ཞེས་ལྟར་བ་
སྤྱིང་བའི་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལྟར་བའི་དགག་དབྱེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་ལ་

སོགས་པའི་དགོ་སྒྲོང་རང་རང་གི་རྒྱས་ཐ་ན་ཁབ་ཅམ་ཡན་ཆད་དགོ་འདུན་ལ་ཕུལ་ཏེ་དགག་དབྱེ་བའི་རུང་བའི་ཆོག་བཟོད་པ་ནི་རྒྱས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟར་བའི་དགག་
དབྱེས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྒྱས་ཀྱི་དགག་དབྱེས་སྟེད་པའི་སྒོ་འདུ་བའི་དགོས་པ་འགྲུབ་

པའོ། །དགག་དབྱེ་བྱས་པའི་དགོ་སྒྲོང་གི་དགོ་འདུན་ནི། དགོ་ལེགས་ཀྱི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་དང་བར་གྱུར་པ་
ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན་འབྲས་བུ་

@213A ལྷ། །ཆེས་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྒྲོང་གནས་གཞན་དུ་སྦྱིན་པ་ན་གནས་དེར་དགག་དབྱེ་བྱས་ཀྱང་རུང་། དབྱར་གྱི་གནས་སུ་ཡུལ་འབྲུག་པ་ལ་སོགས་པས་གནས་པར་མི་
རྒྱས་ན་རང་གི་མིག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་སྒྲོང་ལ་ཆོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེའི་

སྒྲགས་ཆོག་བརྗོད་ནས་འགོ་བར་བྱའོ། །ཆོགས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་འདི་ལ་ནི། ཆོས་གངས་ངེས་བཟུང་དང་། དགོ་འདུན་འདུ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྐྱོ་བ་དང་། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་
པའི་ཆོག་དང་། ཅུ་བྱིམ་པ་བཅས་གང་ཡང་མི་དགོས་སོ། །དགག་དབྱེའི་དུས་ལ་མ་བབས་པར་

དགོ་འདུན་ནམས་གཞན་དུ་འགོ་དགོས་ན། གསོ་སྒྲོང་གཅིག་དང་སྐྱར་ཏེ་དགག་དབྱེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་འགོ་བར་བྱའོ། །ཡང་གནས་དེར་དགོ་སྒྲོང་འཐབ་གྲོལ་བྱེད་པ་འོང་བར་ཐོས་ན་
དབྱར་གྱི་གསོ་སྒྲོང་གཉིས་སམ་གསུམ་སོང་ཟིན་ན་ཆོས་བཙོ་ལྷ་གཅིག་དང་བསྐྱུན་ནས་

དགག་དབྱེ་བྱ། དེ་མ་གྲུབ་པར་འཐབ་གྲོལ་བ་འོད་ཟེར་ན་དགྲིལ་འཁོར་བ་ལྷ་འམ་རྒྱལ་ཏུ་སྒོ་མཐུན་པར་བྱས་ནས་སྐྱར་དུ་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འཐབ་གྲོལ་བ་གནས་དེར་ཡོང་
ན། ལུས་ངག་གིས་བསྟུ་ཞིང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གིས་མགྲུ་བར་བྱ། དེས་ཀྱང་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་

དང་སྒོ་མ་མཐུན་ན་དགག་དབྱེའི་དུས་སུ་དགྲིལ་འཁོར་སོ་སོར་གསོ་སྒྲོང་བྱ་ཞིང་དགག་དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། འཐབ་གྲོལ་བས་བྲིད་རྣམས་དགག་དབྱེའི་དུས་མིན་ནམ། གསོ་སྒྲོང་ཙམ་བྱེད་
པ་ཅི་ཡིན་ཟེར་ན་གཉུག་མར་གནས་པས། བྲིད་འདུག་ཅིག་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ནི་བདག་

ཅག་གིས་གང་བསམས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་གདབ་པར་བྱ། འཐབ་གྲོལ་བ་གནས་དེ་ནས་སོང་ན་ཉ་ཤི་གཅིག་དང་བསྐྱུན་ནས་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །གནས་དེར་དགོ་སྒྲོང་བཞི་ལས་མེད་ན་
དགག་དབྱེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བོ། །དགག་དབྱེའི་སྡོན་འགྲོ་འཁོན་སྦྱང་བ་ནི། འཁོན་ཆེ་

ན་སྡོན་ལ་པ་རོལ་པོ་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ཤད་སྦྱངས་ཤེས་པ་གཅིག་རྒྱུད་ནས་ཤད་སྦྱང་འཇམ་པོ་བྱེད་དུ་བཅུག། དེ་ནས་པ་རོལ་པོ་ཁོང་ཁྲོ་ཞི་བ་དང་རང་གིས་དངོས་སུ་བཟོད་གསོལ་བྱའོ། །དེ་
སྐྱར་བཟོད་གསོལ་མ་བྱས་པ་དང་བྱས་ཀྱང་པ་རོལ་གྱིས་བཟོད་པ་བླང་བ་མ་བྱས་པར་དགག་

@214B དབྱེ་མི་བྱའོ་གསུངས། འདི་ནི་དགག་དབྱེའི་དྲུས་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་དྲུས་གཞན་དུ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒྲིར་ཡུལ་གང་ལ་དགག་དབྱེ་བའི་ཕྱོགས་བཅུའི་དགོ་འདུན་
མཐའ་དག་ལ་བྱ་ཞིང་། གཞི་གང་ལ་བྱ་བ་ཡང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་མཐའ་དག་ལ་བྱ་སྟེ་ཕྱོགས་རེ་ལ་བྱས་པས་

དགོས་པ་རྫོགས་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དམིགས་བསལ་ནི། ཤམ་པ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷུང་བའི་ནང་ནས་འཆང་བའི་སྤང་བ་ལྟ་བུ་མ་སྤྱིང་ཞིག །གཞན་རྣམས་ལ་མཐོང་ཐོས་
དོགས་གསུམ་གྱིས་དགག་དབྱེ་བགྱིད་དོ་ཞེས་གཞི་འཛོག་ལ་གང་ཟག་མི་འཛོག་པའི་དགག་

དབྱེ་བྱིད་རྩལ་དང་། གང་ཟག་འདི་ལས་ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་མ་སྤྱིང་ཞིག །གཞན་རྣམས་ལ་མཐོང་ཐོས་དགོས་གསུམ་གྱིས་དགག་དབྱེ་བགྱིད་དོ་ཞེས། གང་ཟག་འཛོག་ལ་གཞི་མི་འཛོག་པ་
དང་། དེ་གཉིས་ཀ་བཞག་ནས་ལྷུང་བ་གཞན་རྣམས་ལ་མཐོང་ཐོས་དགོས་གསུམ་གྱིས་དགག་

དབྱེ་བགྱིད་དོ། །ཞེས་གཉིས་ཀ་འཛོག་པའི་རབ་བྱུང་དེ་གསུམ་ཀས་ཀྱང་། རྩལ་དེས་དགག་དབྱེ་བར་ཁྱེན་དགོ་འདུན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པར་བྱའོ། །ཤམ་པ་བཞག་སྟེ། གཞན་སྐབས་དབྱེ་
བོ་ཞེས་ཞེས་ཁྱེན། ཁས་སྤང་བར་མི་བྱ། རིགས་པའི་རྩལ་གོང་མ་གསུམ་ཇི་ལྟར་ཁས་སྤང་བའི་

ཆོག་ནི། མདོ་རྩ་འབྲེལ་རྣམས་སྲུགས་ལ་ཞིང་། དེའི་ཆོག་དོན་ནི། བྱིད་ཅག་གིས་ཟེར་བ་དེའི་དོན་དུ། འདིར་འདུས་ཤིང་འདུག་པ་མིན་གྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི། གསོ་སྦྱོང་གསུངས་ལ། ཆོས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི། དགག་

དབྱེ་གསུངས་པས། གལ་ཏེ་བྱིད་ཅག་དགོས་པ་དེ་གཉིས་འདོད་ན་དགག་དབྱེ་གྲིས་ཤིག་ཅེས་ཁས་སྐྱེང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་དང་དགོ་འདུན་གྲིས་ཁས་སྐྱེངས་པ་ན།
བདག་གིས་ལྟར་བ་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བཞག་པར་བསྟོན་འཇུགས་པའམ། སྟོན་ཟེར་

བ་དང་མི་མཐུན་པའི་གཞན་ཞིག་བཞག་ཅེས་གང་ལྟར་བསྟོན་པར་བྱེད་ན་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་དང་། དགོ་འདུན་གྲིས་ཁས་སྐྱེངས་པ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བས། དེའི་དགག་དབྱེ་བྱེད་དུ་མི་
འཇུག་གོ། །ཡང་དེ་ལྟར་ལབ་པ་མེད་དོ་ཟེར་ན་རྩུན་ཉིད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་གོ་བདེ་བར་

@215A ༄༄༅། །བྱིད་ན། ཐོག་མར་ཡུལ་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་དོན་ནི། ང་ལ་དགོ་སྟོང་གང་གིས་ལྟར་བ་སྐྱེང་ན་ཡང་སྐྱེང་ཞིག་ཅེས་པ་དང་། བསྐྱབ་གཞི་མཐའ་
དག་ལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་དོན་ནི། ང་ལ་ལྟར་བ་སྟེ་ལྟེ་པོ་གང་གིས་སྐྱེང་ན་

ཡང་སྒྲིང་ཞིག་ ཅེས་པའོ། སྤྱིར་དགག་དབྱེ་འཆགས་པ་ལ། ཡུལ་དང་གཞི་མཐའ་དག་ལ་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་དགོས་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་ནི། ང་ལ་འཆང་བའི་སྤང་ལྟར་འདི་བྱང་
བ་ངས་ཤེས་པས་འདི་མ་སྒྲིང་ཞིག་ གཞན་སྒྲིང་ཞིག་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་གཞི་འཛོག་ལ་

གང་ཟག་མི་འཛོག་པ་དང་། ཡང་ང་ལ་གང་ཟག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟར་བ་བྱང་བ་ངས་ཤེས་པས་དེ་མ་སྒྲིང་ཞིག་ གཞན་སྒྲིང་ཞིག་ཅེས་ཟེར་བ་གང་ཟག་འཛོག་ལ་གཞི་མི་འཛོག་པ་དང་།
ལྟར་འདི་མ་སྒྲིང་ཞིག་གང་ཟག་འདི་ལས་བྱང་བ་མ་སྒྲིང་ཞིག་ གཞན་སྒྲིང་ཞིག་ཅེས་

ཟེར་བ་གཞི་དང་། གང་ཟག་གཉིས་ཀ་འཛོག་པའི་རབ་བྱང་དེ་གསུམ་ཀས་ཀྱང་དགག་དབྱེ་བྱས་ཆོག་སྟེ། གང་བཞག་པའི་ལྟར་བ་མ་སྒྲིང་ཟེར་བ་དེ་ཁོ་རང་གིས་ཤེས་ཤིང་ཕྱིར་འཆོས་པར་
འདོད་ལ། ལྟག་མ་སྒྲིང་ཞིག་ཟེར་བ་རང་གིས་མི་དྲན་པ་རྣམས་སྒྲིང་དྲན་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་

ཕྱིར་འཆོས་པར་འདོད་པས་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ཡང་ཕམ་པ་བྱང་བར་ཤེས་ནས། ང་ལ་དེ་མ་སྒྲིང་ཞིག་ཅེས་ཕམ་པའི་གཞི་འཛོག་ན་དགག་དབྱེ་མི་རུང་བས། དེ་མ་
གཏོགས་དགག་དབྱེ་བྱས་ཆོག་པར་དགའ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུང་པར་བྱ། ཁས་སྒྲུངས་ཟིན་ཀྱང་

གོང་གི་བསམ་སྒྲིང་དང་མི་མཐུན་པའི་བསྐྱོན་འཛུགས་ན་དགག་དབྱེ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་གོ། །འདིར་གང་ཟག་འཛོག་པའི་དོན་ལ་སྐྱབས་གཅིག་ཏུ་ང་ལ་གཞན་སྤྱི་ལུང་བ་སྤྱིང་ན་ཡང་སྤྱིང་།
གང་ཟག་ལྷ་རིའི་བྱས་མ་སྤྱིང་ཞིག་ཟེར་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་གྱང་། །འདིར་ནི་རྒྱུ་འཁྲུག་ཆོག་ཟེན་

ལྟར། ལྷུང་བ་གཞི་གང་ལས་ལྷུང་བའི་གང་ཟག་འཛོག་པ་ལ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་དགག་དབྱེ་བྱས་པས་ཆོས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚུལ་བློ་མས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགག་དབྱེ་མ་བྱས་
པའི་ཉེས་པ་དངོས་སུ་ཁེབས་པ་དང་། སོ་སྤྱི་ཡིན་ཡང་དགག་དབྱེ་བྱས་མ་ཐག

@216B འགོག་པ་ལས་ལང་མ་ཐག་པའི་འཕགས་པ་དང་འདྲ་བར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པས་དགོས་པ་དང་ཕན་ཡོན་ཆེའོ། །དབྱར་གྱི་ཚུལ་ནང་དུ་
ལྷུང་བ་སྤྱིང་བྱས་བྱེད་པ་དང་། ནན་རྒྱུར་བྱེད་པ་དང་། དབྱར་གྱི་ཆེད་པ་འགོད་པ་དང་། མཚམས་

ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མཚན་མོ་འདའ་བ་བཅས་བཞི་པོ་དེ་ནམས་བཀག་པ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་དགག་དབྱེ་ཞེས་བྱའོ། །གཞི་གསུམ་པོ་འདི་དག་གི་སྒྲིང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བཤད་ཉན་གྱི་རིམ་
པ་ཆོས་བརྒྱ་བཞི་སོགས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆོས་བརྒྱད་དང་

ཉིར་གསུམ་ལ་ངོས་བཞིའི་མགོན་པོ་དང་། ལྷ་ཕྱན་གྱི་གཡོག་རྣམས་ཚོས་ཉན་དུ་འོང་། བཙུ་བཞི་དང་ཉིར་དགུ་ལ་ལྷ་ཕྱན་གྱི་བུ་དང་། བཙེ་ལྷ་གཉིས་ལ་ངོས་བཞིའི་མགོན་པོ་དང་། ལྷ་ཕྱན་
དངོས་བཅས་ཚོས་ཉན་དུ་འོང་བར་གདགས་པར་བཤད་པས། ཚོས་དེ་དག་ལ་བཤད་

ཉན་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་པ་ལོ། །ནད་པས་ཚོས་བཤད་ཉན་དེ་མ་བྱས་པ་ལ་ནི་ཉིས་པ་མེད་དོ། །ཡང་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་པལ་ཆེར་ལ་གནས་དེར་དགོ་
སྦྱོང་འདུན་པའི་རྒྱུན་ལྡན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལ། འདུན་པ་སོགས་མ་སྦྱངས་པས་དགོ་

འདུན་གྱི་ལས་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཟད། ལས་ལ་ཉི་བའི་ཆོ་གནས་དེར་དགོ་སྦྱོང་སྦྱོ་བུར་བ་འོང་བར་མཐོང་ཐོས་དགོས་པ་བྱུང་ན་དེའི་འདུན་པ་མ་སྦྱང་ན་ཡང་ལས་མི་མཐུན་པར་
འགྱུར། གནས་དེར་དགོ་སྦྱོང་གཞན་ཡོད་པར་ངེས་སམ་དོགས་བཞིན་དུ། དེ་དག་མ་

འདུས་ཀྱང་བྱུང་མེད་སྐྱམ་དུ་འདུན་པ་སོགས་མ་སྦྱངས་པར། ལོགས་ཤིག་ཏུ་ལས་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་དབྱེ་ན་དུ་གཏོགས་པའི་ཉིས་པ་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གཡོ་སྐྱུ་མེད་པར་བསམ་པ་ཐག་
པས་བཙལ་ཞིང་འོལ་སྦྱི་ཙམ་མ་བྱས་ན་དགོ་སྦྱོང་གཞན་ལུས་ཀྱང་དགོ་འདུན་ལ་ཉིས་པར་

མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་བཙལ་བའི་ཚུལ་ཡང་། དང་པོར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱོགས་ནམས་སུ་ཕྱིན་ནས་སྐུལ་ཏེ་བཙལ་བར་བྱ། དེ་ནི་ལུས་ཀྱིས་ཉེ་འཁོར་དུ་བཙལ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འདི་ན་
དག་སྟོང་འགའ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེས་སྐད་འབོད་བྱེད་པ་དང་དེ་ནི་སྐྱེད་བྲག་ཚུན་

@217A ལྟོ། །དག་གིས་བཙལ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཐོག་ལྷ་བུ་ཕྱོགས་མཐོན་པོར་འདུག་སྟེ་སྐྱུང་མིག་གིས་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བ་དང་། དེ་ནི་སྐྱུང་གྲགས་པན་ཆད་ཏུ་མིག་གིས་བཙལ་བ་ཞེས་གཏོ། །དེ་ལྟར་ལས་ལ་འདུ་བའི་ཚོགས་པའི་སྐྱབས་སྐྱབ་པ་ཙམ་ལ་

ཡང་འདི་ཙམ་གྱི་དོག་ལ་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སྒོར་གི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་ནན་ཏན་གྱིས་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཇི་
བཞིན་མ་མཐོང་ཡང་། དེ་ལྟར་མཇོང་པས་རང་གཞན་ཀུན་ལ་དགོས་པ་ཆེ་ངེས་སྟེ་མ་དུ་

བསམས་ནས་གང་ཟག་གཅིག་གིས་བསྐྱབ་པུན་གཅིག་གསོ་བ་ཙམ་དང་ཡང་མ་འདྲ་བར། དག་འདུན་གྱི་བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་གསོ་ཞིང་སྦྱོང་བའི་གཞི་གསུམ་པ་འདི་དག་དག་སྦྱོང་རེ་གཉིས་ཙམ་མ་ཡིན་པར། དག་འདུན་དུ་ཡོངས་པ་ཀུན་གྱིས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་གཅིས་

པར་གཟུང་བའི་ཕྱག་ལེན་ལ་བྱག་ས་རྩེ་མཐུན་པར་གཅིག་ཏུ་སྦྲིལ་དགོས་སོ། །འདི་དག་ཞིབ་པར་གཞི་གསུམ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་བདེ་བར་གནས་
པའི་རྒྱན་བསྟན་ཏེ་བསྐྱུང་བ་ནི། འདིར་བདེ་བའི་རྒྱན་བསྟན་ནས་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་གོས་

བསྟན་པ་དང་། སྒྲན་བསྟན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་མལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བག་ཡང་དང་འབྲེལ་བ་སྔ་བརྒྱད་དང་། འཛོ་བའི་ཡོ་བྱང་དང་འབྲེལ་བ་གོས་དང་།
དམིགས་བསལ་དང་འབྲེལ་བ་གོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞིའོ། །དེས་ན་བསྐྱུང་ཐབས་འདི་ལ་གཞི་བཅུ་བདུན་

ཀྱི་ནང་ནས་གཞི་ལྔའོ། །དང་པོ་སྔ་བརྒྱད་ལ། དང་པོར་བཏིང་བ། བར་དུ་བརྒྱད་བ། ཐ་མར་དབྱུང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་སྔ་བརྒྱད་གི་ཕན་ཡོན་མཐོང་ནས། དགོ་འདུན་རྣམས་
གནས་གཅིག་ཏུ་དབྱར་ཁས་ལེན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་ཉིད་བག་ཡང་གི་བདེ་བར་གནས་

ཤིང་གཞན་སྦྲིན་བདག་ལ་བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པས། གང་ཟག་ཆོས་བཅུ་གཅིག་དང་ལྔ་པས་དབྱར་གྱི་གནས་དེ་ཉིད་ཏུ་དབྱར་ནང་གི་གོས་ཀྱི་རྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་
རུང་བ་ཆོད་དང་ལྔ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དགོ་འདུན་སྦྲིལ་དབང་བའི་ཆོས་གོས་

@218B གསུམ་ཕྱགས་གཅིག་གམ་དེ་ལས་ལྷག་པ་གསེལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྟོང་གིས་ཆོས་གོས་དེ་བཟུ་བ་དང་། བྱུང་པ་དང་། ཁ་བསྐྱར་བ་སྟེ་ལས་གསུམ་བསྐྱབ་པ་
དང་། གདིང་བར་འགྱུར་རོ། །གདིང་ངོ། །བཏིང་ངོ་སྟུམ་དུ་སེམས་གསུམ་བསྐྱེད་དེ། དགོ་འདུན་

དང་བཅས་པའི་ཆོ་ག་སྟོར་དངོས་མཚུག་གསུམ་ལེགས་པར་ཆང་བས། དུས་དབྱར་སྔ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གམ། ཐ་ཆུང་གི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་ཟླ་བ་ལྔའི་བར་དུ་
དགོ་སྟོང་དེ་རྣམས་ལྟུང་བ་བཅུ་ལ་བག་ཡངས་སུ་གནས་པས་བག་འབྲུམ་པ་

མེད་པར་བརྒྱུང་བ་དང་། གང་གི་ཕན་ཡོན་གྱིས་དགོ་སྟོང་ཀྱན་ལ་བྱུང་པ་དང་། །ཆོས་གོས་གསུམ་ཕྱགས་དེའི་སྟངས་ན་དགོ་སྟོང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གོས་བྱིན་རྒྱ་བས་གནས་པ་བཅས་ཀྱིས་
གཏན་པ་སྤང་ལེབ་དང་འདྲ་བའི་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་གོས་དུ་མ་འཆང་བ། ཆོས་གོས་

གསུམ་མེད་པར་སྟོད་གཡོགས་དང་སྤྲད་གཡོགས་ཙམ་ལ་བཏེན་ནས་ལམ་གྱི་གསུམ་མདོར་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པ་དང་འདྲ་བའི་སྔ་བརྒྱུད་བཏིང་པའོ། །དེའི་ཆོ་བག་ཡངས་སུ་
གནང་བའི་ཕན་ཡོན་བཅུ་ནི། འཆང་འབྲལ་འཛོག་གསུམ། གོས་སྟོང་བ། ཡང་ཡང་ཟ་བ། འདུས་

ཤིང་ཟ་བ། དགོསྟོང་གཞན་ལ་མ་སྒྲིམ་པར་གྲོང་དུ་འགོ་བ། ཕྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་གོས་དུ་མ་འཆང་བ། ཆོས་གོས་གསུམ་མེད་པར་སྟོད་གཡོགས་དང་སྒྲིད་གཡོགས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལམ་གྱི་གསུམ་མདོར་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པ་དང་། དེ་བཏིང་བའི་དགོསྟོང་མཆམས་གཞན་

ན་གནས་ཀྱང་དགོསྟོང་གཞན་ལྷག་མ་རྣམས་དང་གོས་གྱི་རྟེན་པ་ཐུན་མོང་དུ་དབང་བ་བཅས་བཅུ་འོ། །གཉིས་པ། དེ་བར་དུ་བརྒྱུད་བ་ནི། སྒར་སྤྱ་བརྒྱུད་འདིད་པ་པོར་བསྐྱོས་པའི་དགོསྟོང་
གིས་སྤྱ་བརྒྱུད་བཏིང་ལ་མ་ཞིག་པའི་ཆོས་གོས་དེ་མཆམས་ནང་དེར་རྒྱ་བ་ལྔའི་བར་དུས་དུས་སུ་

རྒྱུད་དང་ཉི་མ་ལ་བསངས་བསངས་བྱ་བ་དང་། རྩལ་སྤྱག་བྱ་བ་སོགས་ཐུད་ཟ་བ་སྟོང་བ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་གི་ཆོས་གོས་དེ་གྲོན་ནས་མི་གཙང་བ་འདོར་བ་སོགས་སྟོད་ལམ་མ་གུས་པ་སྟོང་བ་
དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་བསྐྱུང་མཁན་མེད་པར་སྤྱ་རེངས་འཆར་བར་མི་བྱ་བ་དང་། སྤྱ་བརྒྱུད་བྱིར་ནས་མཆམ་

@219A ༄༄༅། །ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགོ་བར་མི་བྱ་བ་རང་འཇུག་བྲལ་སྤང་བ་བཅས་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོས་པའི་དགོསྟོང་དེ་ཤི་བབས་མཆན་འགྱུར་བྱུང་ན། སྤྱ་བརྒྱུད་སྟོད་པ་པོ་བསྐྱོས་ནས། དེས་
སྒར་བཞིན་བརྒྱུད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཐ་མར་དབྱུང་བ་ལ། རང་འཇུག་བྲལ་གྱིས་

དབྱང་བ་དང་། ལས་གྱིས་དབྱང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགོ་འདུན་མཐའ་དག་གི་རང་འཇུག་བྲལ་བདུན་དང་། གང་ཟག་སྒྲོམ་གྱི་རང་འཇུག་བྲལ་གཉིས་བཅས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་
ལས་གྱིས་དབྱང་བ་ནི། སྤྱ་བརྒྱུང་བཏིང་བ་ནས་ཁླ་བ་ལྔ་ཡོངས་པའི་བཙུའི་གསོ་སྦྱོང་གི་

མཐའོ་དུས་སུ་སྤྱ་བརྒྱུང་གི་བྱིན་རླབས་དེ་དགོ་འདུན་བྱུང་པར་གསུམ་ལྔ་གྱིས་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་དབྱང་བའོ། །ཆོམ་རྒྱན་སོགས་གྱི་ཉིན་ཡོད་ན་ཁླ་བ་ལྔར་མ་ཡོངས་ཀྱང་ཉ་ཤིའི་གསོ་
སྦྱོང་གཅིག་དང་བསྟུན་ནས་སྤྱར་དབྱང་རོ། །གཉིས་པ་འཆོ་བའི་ཡོད་བྱུང་དང་འབྲེལ་བ་གོས་

གྱི་གཞི་ལ། གོས་ཇི་ལྟར་སྦྱབ་ཚུལ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ། གསོ་དངོས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་པོ་ཙམ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་འདི་ཕམ་པ་གཉིས་
པའི་སྐབས་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་བཤད་ན། དེ་ལ་བསམ་སྦྱོར་གྱིས་བདག་པོར་གྱུར་

པ་དང་། ཡུལ་ཆོས་གྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་། རིགས་རྒྱུད་གྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཀའ་སྩལ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་བཅས་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་
པོའི་བསམ་པས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་ནི་དགོ་སྦྱོང་གིས་བསམ་

པ་ཐག་པ་ནས་གང་ལ་རྒྱས་དེ་བསྐྱོས་ན་བསྐྱོས་པའི་ཡུལ་དེས་རྒྱས་མེད་པས་བདག་གིར་མ་བྱས་ཀྱང་། ཁོ་རང་བདག་པོར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དགོ་སྤོང་གིས་སྤོས་བཅད་ཀྱིས་བསྐྱོས་
ན་བསྐྱོས་དེར་མི་སྦྱིན་པ་དང་། རང་དགར་གཞན་ལ་བྱིན་པ་དང་། དེ་རང་དོན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་

པ་བཅས་མི་རུང་ངོ། །ལེན་པ་པོའི་བསམ་སྤྱོད་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་པ་ཙམ་ཀྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་རྒྱས་ཉིད་པ་དང་། བྱ་དང་རི་དྲགས་ཉ་བཅས་རྩོན་པ་ལ་སོགས་པས་
གདོས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལྟ་བུའོ། །བདག་པོའི་བསམ་པས་བཏང་བ་དང་ལེན་པ་

@220B པོས་བདག་གི་བྱས་པ་གཉིས་ཆོགས་ཀྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་ནི། དགོ་སྤོང་གི་ཆོས་གོས་ཆོམ་རྒྱན་པས་སྤོགས་པ་ཙམ་ཀྱིས་ཆོམ་རྒྱན་པ་མི་དབང་གིས། དགོ་སྤོང་གི་བསམ་པས་ནམ་
བཏང་བ་ན་ཆོམ་རྒྱན་པ་དབང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དགོ་སྤོང་རང་གི་རྒྱས་བརྒྱག་པ་དང་།

གཞན་ཀྱིས་སྤོགས་པ་དང་། རྒྱས་པ་སོགས་ལ་སྦྱས་བྱེད་ཡང་བྱེད། ད་ང་ལ་མི་དགོས་སྒྲིམ་པའི་སྒོ་ལན་ཅིག་སྦྱིས་ནས། སྒྲར་ཆར་བྱང་ཉིད་པ་ན་འདི་བའི་ཡིན་སྒྲིམ་པས་ནན་འགྲུག་སོགས་
བྱས་ན། བསམ་པ་གཉིས་པ་འབྱུང་ཉེ་བས། དེ་འབྱུང་ལ་རེ་བ་གཏན་མེད་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་རེ་

བ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་བྱེད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ཆོས་ཀྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་ནི། ཤོ་གམ་བསྐྱང་བ་པོ་ལ་ཤོ་གམ་དབང་བ་ལྟ་བུའོ། །དག་སློང་གིས་ཤོ་གམ་འཇལ་དགོས་ཀྱི་རྒྱས་བྱེད་
ནས་ཤོ་གམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་མི་བྱ། སོང་ནས་ད་ལྟའི་ཐབས་མཁས་སུ་བྲགས་པའི་ལམ་

འབྲོག་བྱེད་པ་དང་། རང་འབྱར་བྱེད་པ་དང་། དབང་ཆེན་ལ་འདེབས་འབྱར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤོ་གམ་མ་འཇལ་བར་ཕྱིན་ན་ཡང་ཕམ་པ་གཉིས་པ་འབྱུང་ཉེའོ། །ཤོ་གམ་གྱི་ཚད་ཀྱང་རྩ་ཤིང་
ཡིན་ན་དུག་ཅུའི་ཆ་དང་། རྒྱས་གཞན་ཕལ་ཆེར་ལ་ཉི་ཤུའི་ཆ་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་རིགས་རྒྱུད་

ཀྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་ནི་ཕའི་ཁོར་བུ་དབང་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་སངས་རྒྱས་བཀའ་སྩལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་པོར་གྱུར་པ་ནི། ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་དངོས་ལ་ཕུལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་རང་
གི་བྱགས་བཞེད་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་གཞུགས་ལ་ཕུལ་བ་མཆོད་རྒྱས་སམ་མཆོད་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་

འཇོག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་འདིར་ལྷག་མེད་སྲུང་འདས་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པས་དེ་ལ་ཕུལ་བའི་རྒྱས་ནི་མཆོད་རྟེན་དང་འབྲ་བར་བཞག་པར་གསུངས་པས་གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱད་བྱར་
མི་རུང་། དེ་ལ་ཕུལ་ཚུལ་ནི། དག་བཙམ་དང་སངས་རྒྱས་ནམས་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་

ལ་དམིགས་ནས་ཕུལ་བ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་བདག་ཅག་གི་དོན་ཁོ་ནའོ་སྒྲུལ་དུ་ད་ལྟ་སྐྱ་འདས་ཀྱི་དུས་མཚད་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་དུས་མཚད་
དེར་ཡང་སྟོན་པ་རང་དང་མཛད་པ་གཞན་ལ་དམིགས་ཏེ་ཕུལ་བ་ནི་གཞན་ཡིན་ལོ།

@221A ཨྲ། །བདར་བཏགས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ཕུལ་བ་ལྟ་བུ་ནི། དེ་གང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བ་དེ་དབང་བས་དགོ་འདུན་གྱི་ཆེད་པར་བྱུང་ཏོ། །བསྐྱབ་པ་
གསུམ་ལ་ཕུལ་བའི་དོན་ཡང་། ཡོན་ཏན་དེས་ཡིད་ཕྱོགས་པ་ཁོ་

ནས་སྒྲུལ་མཇལ་ཞིང་རྗེས་ཕུལ་བ་ལྟ་བུའོ། །ལུང་གི་ཆོས་ལ་ཕུལ་བ་ནི། ལུང་ཆོས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གཙུག་ལག་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཡན་ཆད་འཛིན་པ་རྣམས་དབང་བར་འབྱུང་།
ཆོས་སྒྲུས་པའི་ཡོན་ལྟ་བུའི་ཆེད་པ་ནི་སྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད་དབང་བའོ། །དགོ་འདུན་ནམ་གང་

ཟག་ལ་ཕུལ་བའི་ཆེད་པ་ལ། དུས་དང་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཆེད་པ་དང་། ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཆེད་པ་བཅས་སོ་སོ་དབང་མི་དབང་བསྟན་པ་ལ། དབྱར་གནས་ཀྱི་ཆེད་པ་ནི། དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་སྒྲང་
རུང་། ཁས་སྒྲངས་ནས་དབྱར་རལ་རུང་གང་ལྟར་ཡང་དབྱར་ནང་དེར་ཞག་བཞི་བཅུ་ཙུག་ལས་

ལྷག་པར་གནས་པའི་སྒོ་ནས། གནས་དེར་ཡུན་རིང་གནས་པ་རྣམས་དབང་བ་དང་། སྲ་བརྒྱུད་གི་དུས་ཀྱི་ཉིད་པ་དེ་གང་གིས་སྲ་བརྒྱུད་བཏིང་བ་རྣམས་དབང་བ་ལྟ་བུ་ནི་དུས་ཀྱི་ཉིད་པ་ལ་
དབང་ཚུལ་དང་། དེས་མི་དབང་བ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷོ་བྱར་གྱི་ཉིད་པ་ཁྲིམས་སུ་བྱས་པ་ནི།

ཁྲིམས་ལྟར་དབང་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོས་རྫས་ད་ལྟ་དངོས་སུ་མ་ཕུལ་ཡང་། ཡུལ་འདི་དང་འདི་ནས་རྫས་འདི་དང་འདི་དགོ་འདུན་འདི་དང་འདི་པ་རྣམས་ལ་ཕུལ་ཞིག་ཅེས་ཁྲིམས་སུ་
བཅས་ན་དེ་ལྟར་དབང་བ་ལྟ་བུའོ། །མཚམས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་ནི། སྤྱིན་བདག་དགོ་འདུན་གྱི་

གནས་སུ་འོང་སྟེ་རྫས་འདི་དགོ་འདུན་ལ་འབྲུལ་ཞེས་དགོ་འདུན་གྱི་བྲག་རྩ་མ་ཕྱེད་པར་ཕུལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་མཚམས་ནང་དེའི་དགོ་འདུན་སྤྱི་དབང་བའོ། །སོ་སོར་ངེས་པ་ནི། སྟེ་ཚན་ནམ་
གང་ཟག་འདི་ལ་འབྲུལ་ཞེས་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི་གང་ལ་དེས་པར་བྱས་པ་

དེ་ཉིད་དབང་བའོ། །མངོན་དུ་གྱུར་བ་ནི། ཚིག་གིས་ངེས་པར་མ་བྱས་ཀྱང་སྤྱིན་བདག་རང་གིས་སྟེ་ཚན་ནམ་གང་ཟག་གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཕུལ་བ་སྟེ། དེ་ནི་གང་ལ་ཕུལ་བ་དེ་དབང་
བའོ། །དེ་བཞིའི་དོན་བསྟུན་རྫས་བདག་གིས་འབྲུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ངག་གི་སྒོ་ནས་གང་ལ་

@222B ཕུལ་བར་ཐག་བཅད་པ་ལྟར་དབང་བར་ཤེས་ནས་ང་ཚོ་ལ་བྱུང་དང་མ་བྱུང་གི་གོ་ལོང་མི་བྱའོ། །རབ་བྱུང་ཤི་བའི་ཡོ་བྱང་ལས། དག་འདུན་མི་དབང་བའི་ཆ་ནི་ལྷ་སྟེ། ཤི་བའི་སྤྱོད་ལ་
དུ་ངེས་པར་བྱས་པའི་རྣམས་དང་། བྱ་ལོན་པའི་རྣམས་དང་། སྤེ་ཚན་པའི་རྣམས་དང་། རྟ་གཡོག་པའི་

རྣམས་དང་། བྱིས་གཞན་ན་གནས་པའི་རྣམས་དང་ལྟའོ། །དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན། ཤི་བའི་སྤྱོད་ལོ་དུ་ནད་པ་རང་གིས་དངོས་སུ་མ་གཏད་ཀྱང་རྣམས་འདི་མི་འདི་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཆོག་གིས་
ངེས་པར་བྱས་པའི་རྣམས་དེ་རྒྱུད་སྤྲུལ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཉིད་དང་། བྱ་ལོན་ཡོད་ན་དེ་ལ་རྩི་ཙམ་

གཞལ་དགོས་པའི་ཚད་ཀྱི་ཤི་བའི་ཡོ་བྱང་དེ་བྱ་ལོན་པ་དབང་བའི་རྣམས་ཉིད་དང་། བཅུ་ཚེམས་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་བྱུང་གཅིག་ལྟ་བུ་ཤི་ན་དེའི་སྤྱོད་ལ་པ་ཚེམས་ངེ་སྤོས་པ་ལ་དབང་བས་སྤེ་ཚན་པའི་
རྣམས་དང་། རྟ་གཡོག་གི་ཆོས་ལྷ་དང་ལྷན་ན་ཤི་བ་དེའི་ཡོ་བྱང་དུ་ག་ནད་གཡོག་དབང་ཞིང་། རྟ་

གཡོག་གི་ཆོས་ལྷ་ནི། ཆོས་འདི་པའི་རབ་བྱུང་གི་སྤྱོད་པ་གསེར་རྩུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པ་དང་། རྟ་པ་དེ་དང་ལྟ་བ་མཐུན་པ་དང་། མཚན་མཐུན་པ་དང་། གནས་ནས་མ་བྱུང་བ་དང་། རྟ་
གཡོག་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་ལྟའོ། །དག་སྤོང་བྱིས་དུ་ཤིན་དག་སྤོང་དེའི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་

ནི་བྱིས་བདག་དེས་རབ་བྱུང་གང་ལ་བྱིན་པ་དེ་དབང་། རབ་བྱུང་དེ་ཡང་ཆོས་ལྔ་ལྟན་ཏེ། དང་པོ་བཞི་ནི་སྤྲུལ་མ་དང་འདྲ་ལ། ཡོ་བྱུང་དེས་ཐོངས་པ་དང་། ལྔ་འོ། །དེའི་དང་པོའི་སྐབས་གཞུང་
གཞན་ནས་རབ་བྱུང་དེ་ཉིད་ཤི་བའི་སྤྲོ་རྩལ་དུ་ཡོ་བྱུང་གཞན་ལ་བྱིན་ཟིན་ན་མ་གཏོགས་འདི་ལ་བྱིན་ཅིག

ཅེས་ཁ་ཆེམས་ལ་ཕྱི་མི་དགོས་ཏེ་རབ་བྱུང་ནོར་ལ་ལྟོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱིས་པས་ནི་ཁ་ཆེམས་གཙོ་སྟེ་བྱིས་བ་ནོར་ལ་ལྟོས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། བྱ་ལོན་པའི་རྒྱས་དེ་
ཡང་གཞན་མེད་ན་མ་གཏོགས་མཁོ་བའི་རྒྱས་ཀྱི་སྟངས་ནས་གཞལ་ལོ། །ཤི་བ་དེ་ལ་ཡོ་

བྱུང་དུག་ཚན་པ་དུ་མ་ཡོད་ན། ཚན་པ་གཅིག་ནད་གཡོག་དབང་ཞིང་། ནད་གཡོག་དུ་མ་ཡོད་ན་ཡང་ཚན་པ་གཅིག་ལས་མི་དབང་། བྱིས་ན་གནས་པའི་རྒྱས་དེ་རབ་བྱུང་སྟོང་བ་པོ་སྤྲུལ་ཕྱིར་
བྱུང་ན་སྤྲུལ་མ་དབང་། དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་ན་བྱུང་མོང་དུ་དབང་ངོ། །རབ་བྱུང་ཤི་བའི་ཡོ་བྱུང་དེ་

@223A ༄༄༅། །དག་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་དག་འདུན་དབང་སྟེ། དག་འདུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དུས་སུ་སྐབས་པ་དབང་གིས། མ་སྐབས་པ་
རྒྱུས་མི་དབང་། བྱིས་པ་རྟགས་ཅན་ཤི་བའི་ཡོ་བྱུང་ལས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུས་ནི་དགོན་

མཆོག་གསུམ་ལ་དབུལ་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་ཕུ་ཏིག་དང་ཚོན་ཅི་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་འབུལ། གོ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་འབུལ། མཚོན་ཆ་རྣམས་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་འཁར་བསིལ་སོགས་བྱ་ཡི། རྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་གཞན་ལ་མི་ཚོང་ངོ། །རྩལ་གཅིག་གི་སྟེང་

དུ་བདག་པོ་རྣམས་འདོམ་ན་གང་གཙོ་ཞེ་ན། བྱིམ་པའི་རྩལ་ལ་ཡུལ་ཚོས་གྱིས་བྱེད་པ་གཙོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གྱིས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཀའ་སྩལ་བའི་ཕྱིར། རབ་བྱུང་གི་རྩལ་ལ་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཇི་སྟར་གསུངས་པ་གཙོ་སྟེ། རིགས་རྒྱུད་ནི་མི་དབང་ངོ། །འོན་ཀྱང་དེང་སང་རབ་བྱུང་གི་

པའི་ཤུལ་ན་ས་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ནོར་རྩལ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་དེའི་སྤྱན་རླབས་སོགས་ལ་གཏན་ནས་མ་བྱིན་པར་ཐམས་ཅད་དགེ་འདུན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པར་འགྱུར་བས། འདིར་ནི་འདུལ་བ་ཡུལ་ཚོས་དང་བསྐྱུན་དགོས་པར་གསུངས་ཞེས་མཚོ་བུ་གླི་ལས་

གསུངས་སོ། །འོན་དགེ་སྟོང་གི་བའི་ཡོ་བྱད་དུག་པོ་ལ་གི་བའི་སྤྱ་རོལ་དུ། དེས་པར་བྱས་པ་དང་། བྱ་ལོན་པ་དང་། རྟ་གཡོག་པ་དང་། རིགས་རྒྱུད་བཅས་བཞི་འོང་ནས་སྟོང་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལས་སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་རྣམས་གཙོའོ། །དེ་དག་གི་སྐྱབས་སུ་དམིགས་བསལ་ཡུལ་དུས་གྱི་སྐྱབས་གྱིས་

འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་འདི་དབང་ཞེས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་གི་མཁས་བཅས་པ་རྩལ་མཐུན་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དབང་བཅན་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡང་གནས་དེར་དགེ་སློང་ནད་པ་རང་གི་ཆེད་
པ་ལོངས་སྤྱད་པས་ཟད་ན། ནད་གཡོག་དང་དགེ་འདུན་གྱི་རྩིས་དང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་

གྱི་སྐུ་གཟུགས་ལ་ཕུལ་བའི་ན་བཟའ་རྩལ་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་ནད་པ་སློང་བར་གསུངས་ཤིང་། གནས་གཅིག་གི་ནད་པར་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བརྟག་པར་གསུངས་པ་ཡང་། སྤྱི་
མཆན་གྱི་རིམ་པའི་གཉིད་སོགས་ལ་བརྟག་པ་དང་། རྩོད་སྲུང་ཁ་ཟས་ཟ་རྩལ་ལ་བརྟག་

@224B པ་དང་། ཕྱི་དྲོ་ཟས་འདུ་རྩལ་ལ་བརྟག་པ་བཅས་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནད་གཡོག་མཛད་པའི་བྱུང་བ་ཡང་ལུང་ན་གསལ་བས། རྩིས་འདུག་རྣམས་
ཀྱིས་རྩལ་འདིར་སློབ་ཅིང་། གཞན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་བྱེད་རྒྱ་མང་བར་མ་བཟུ་ཞིག་ །འོན་ཀྱང་ནད་པ་

སུན་པ་དང་མི་སྤོད་པ་སོགས་ཡོང་དུས། ནད་གཡོག་སོགས་ལ་ཁ་ཞེ་མེད་པར་ཉིན་རེ་བཞིན་དུས་གསུམ་དུ་ནད་པའི་ཁམ་འདྲི་བྱའོ། །ཆེད་པ་བགོ་བའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི། དགེ་འདུན་གྱིས་
གསོལ་གཉིས་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པ་འཇམ། ཡང་ན་ལུང་བོར་བས་བསྐྱོའོ། །ཚད་ནི་ཟས་

ཕུ་ས་ལའི་འདབ་མ་གང་ཙམ་དང་། གོས་ནི་མར་མའི་སླིང་པོ་ཙམ་ཡང་བགོ་བར་གསུངས་པས། ཕུ་ས་ལའི་འདབ་མ་ནི་ཉུ་སུ་འམ་ཟར་མའི་འདབ་མ་དང་། མར་མའི་སླིང་པོ་ནི་སྤྲོང་རས་
སོ། །ཟས་གོས་དེ་ཙམ་བགོ་རིན་མེད་ཀྱང་ཡལ་བར་མ་དོར་བར་བགོ་རྗེས་གཞན་གྱི་སྤྲོང་དུ་སྒྲོན་

པའི་དོན་དང་། ཡང་ཟས་གོས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མཐོ་དམན་མེད་པར་མཉམ་པར་བྲིམ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། མ་བགོས་གོང་དུ་རྒྱུད་ཟ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི་བཙོངས་ནས་བགོའོ། །ཆོ་ག་ནི་
སྒྲན་གསན་པ་པ་དང་། གཞི་བརྟུང་བ་དང་། རྩལ་ཤིང་བྲིམ་པ་དང་། གྲངས་བཟུང་བ་དང་། རང་རང་

གི་སྐྱལ་བ་བྲིམ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ལེན་རྩལ་ནི་རང་རང་གི་སྐྱལ་བ་གྲལ་མཚམས་སུ་ལེན་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྐྱལ་བ་རང་ལ་ལེན་བཅུག་ནས་མ་སྤང་ན་རང་གིས་བསྐྱིན་པ་བསལ་དགོས་
སོ། །སྤྱིར་བཏང་ལ་མ་བཙོལ་བའི་སྐྱལ་བ་མི་ལེན་ཡང་། དམིགས་བསལ་མཁན་སྟོབ་གྱི་སྐྱལ་

པ་ནི་མ་བཙོལ་ཡང་ལེན་ནོ། །ཡིད་གཙུགས་པའི་སྐྱལ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཤི་བའི་རྗེས་བགོ་རྩལ་ནི། དང་པོར་རབ་བྱུང་ཤི་བ་དེའི་རོ་སྟོད་གཡོགས་སྤྲད་གཡོགས་དང་བཅས་བཞིན་དུ་
ཕྱིར་དབྱུང་། དེ་རྗེས་རོ་བསྐྱེགས་པ་སོགས་རིམ་གྲོ་དང་། དེ་རྗེས་མི་རྟག་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཡོན་

ལཤད་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་སོགས་བྱས་ནས་བགོ་ཚུལ་སྤར་ལྟར་བྱའོ། །བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཚུལ་ནི་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱི་ཚོགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཚུལ་ལས་ཚོག་ལྟར་
དང་། ཡང་ན་དགོ་འདུན་ཚོགས་པའི་གྲལ་མགོའི་དགོ་སྟོང་བགྱིས་པ་ལ་ཡོ་བྱད་དེ་ནས་གཅིག་

@225A ༄༄༅། །འབྲུལ་ཞིང་། གྲལ་གཤམ་མ་ལ་ཡོ་བྱད་དེ་ནས་གཅིག་འབྲུལ་བ་བཅས་ནི་དང་པོ་དང་ཐ་མས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །གནས་ནས་ཕྱང་བ་ལ་ནི་དབྱར་ཆེད་མི་
དབང་བའོ། །དགོ་ཚུལ་ལ་གོས་ཀྱི་ཆེད་པ་གསུམ་གཉིས་སྒྲིན་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆེད་

པ་འདྲ་བར་བྱིན་པ་དང་། བསྐྱེན་ཇོགས་འདོད་པའི་དགོ་ཚུལ་ལ་ཆེད་པ་མཉམ་པར་བྱིན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ། གོས་བསམ་སྒྱུར་གང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། འོག་འཚོ་ལྔ་སྤངས་ཤིང་ཡང་དག་
པའི་འཚོ་བ་ལས་བསྒྲུབ་དགོས་ལ། འོག་འཚོ་ལྔ་ནི། ཆེད་བཀྱར་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་

དུ་ཕྱིའི་སྒྲོད་ལམ་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ཚུལ་འཚོས་དང་། གཞན་གྱི་ཆེད་བཀྱར་ལ་ཆགས་ཏེ་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་ལ་སྒྲོད་པར་བྱེད་པ་ཐོབ་གྱིས་འཇལ་བ་དང་། ཆེད་པ་རྒྱུད་དུ་བྱིན་པས་ཆེན་
པོ་འཚོལ་བ་ཆེད་པས་ཆེད་པ་འཚོལ་བ་དང་། ཆེད་བཀྱར་གྱི་ཕྱིར་དུ་གཞན་གྱི་ཆེད་བཀྱར་

གྲི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་གཞིགས་སྒྲོང་དང་། རྟེན་བཀྱར་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་གཞན་ལ་གཙམ་བུ་སྟོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁ་གསལ་གྱི་ལྟེ་ལཱོ། །གསུམ་པ། གོས་རྩལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི།
ཆོས་གོས་གསུམ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་སྤྱིར་བཏང་དུས་དུབ་མ་དང་། དམིགས་བསལ་ལྟན་ཐབས་

ཀྱང་བྱ་རུང་ངོ། །གཉིས་པ་གོས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞར་བྱང་དང་བཙས་པ་ལ། གོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད། འཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་
དངོས་དང་། ཕན་ཆོགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཅུ་གསུམ་ལས། སྒྲུལ་སྒྱུར་དང་སྒྲ་གོས་ནི། རབ་

ཚད་དཔངས་སྒྲ་བྲུ་གསུམ་དང་སྤིད་དུ་བྲུ་ལ། རྒྱང་ཚད་དཔངས་སྒྲ་བྲུ་ཕྱིད་དང་གསུམ་དང་སྤིད་དུ་ཕྱིད་དང་ལྟ་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་འབྲིང་ཚད་དོ། །མཐང་གོས་ནི་སྤིད་དུ་བྲུ་ལྟམ་བཞི།
ཞིང་དུ་བྲུ་དོ། །སྤིད་དུ་མ་ཆོག་ན་རལ་ཁ་དཔུང་ཆད་སྟོན་པར་བྱ་ཞིང་རྒྱང་ཚད་རྒྱབ་ནས་གཡོགས་ཏེ་

སྟེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བར་དང་ཕུས་མའི་ལྷ་ང་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏེ་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ཡང་རུང་ངོ། །རྩལ་གཟན་ནི་ཉིན་མོ་སྒྲ་གོས་ཀྱི་ནང་དུ་བགོ་ཞིང་རྩལ་གཟན་གྱི་གཟན་ནི་མཚན་མོ་
བགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་སྒྲ་གོས་དང་འབྲེལ། །ཤམ་ཐབས་ནི་ཉིན་མོ་མཐང་གོས་ཀྱི་

@226B ཉང་དུ་བགོ་བ་དང་། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་ནི་མཚན་མོ་སྤྲད་དུ་བགོ་བར་བྱ་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་མཐང་གོས་དང་མཉམ་མོ། །རྣལ་གཟན་ནི་དགོ་སྤོང་རྣལ་ནད་ཅན་གྱིས་སྒྲ་གོས་
དང་རྩལ་གཟན་གྱི་ནང་དུ་བགོས་ལ་གཡན་པ་དག་པ་པ་ནི་གཡན་ནད་ཅན་གྱིས་བགོ་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་ནི་

སྤིད་དུ་བྱ་བ་དང་ཞིང་དུ་གསུམ་མོ། །གདོད་ཕྱིས་ཀྱི་སྤིད་ཞིང་གཉིས་ཀར་བྱ་བ་དང་རེ་དང་སྤྱོད་ཅི་སྤིད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་ཞིང་དུ་བྱེད་དོ། །གདོད་བ་སྤིད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་ཞིང་དུ་བྱ་བ་དོ་དང་
སོར་དུ་གཡིན་ལ་མི་ཚོ་གཉིས་སྤིད་དུ་བྱ་བ་དང་དོ་བསྐྱེད་པ་དང་། རས་ཆེན་སྤིད་དུ་བྱ་བ་

ཞིང་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་སོར་བཅོ་བརྒྱད་བྱ་བ་ཡིན་ལ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་དོག་ཀྱང་རུང་བའི་ཆོན་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྐྱར་བ་དགོས་ཏེ། རབ་དུ་བྱུང་བས་ཚུ་ཆགས་མ་གཏོགས་
པའི་ལྷུང་བཅེད་ཀྱི་ཤུབས་ཚུན་ཆད་ནས་ཁ་བསྐྱར་བ་ཁོ་ན་འཆང་དགོས་ཞེས་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་

འཆམས་པར་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཕྱན་ཆོགས་ནི་ལྷ་སྐྱ་རགས་ལྷམ་སྒྲོག་སོགས་དང་གཏུར་བྱ་དང་ལྷུང་བཅེད་ཀྱི་ཤུབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷག་
པའི་ཡོ་བྱད་ལའང་དངོས་དང་ཕྱན་ཆོགས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་

གསུམ་པོ་ཐེབས་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། གཉིས་པ་ནི་ལྷ་དང་སྐར་ལགས་སོགས་ཀྱི་ཐེབས་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་འཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལའང་གཉིས་ལས། དངོས་ནི་རས་ཡུག་སོགས་དང་། ཕྱན་
ཆོགས་ནི་རས་ཡུག་གི་དུམ་བུ་སོགས་སོ། །གོས་དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ལ། གང་གི་

མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཡུལ་ནི་སྤྱིར་བཏང་དགོས་པའི་ཆོས་བདུན་ལྟ་བུ་དགོས་ལ། དམིགས་གྱིས་བསལ་ན་རང་ཉིད་གཅིག་པུའམ། བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པར་བྱིན་རྒྱབས་རུང་བའི་
སྐབས་ཡོད་དོ། །གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རྟེན་ནི་བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསོ་རུང་

ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། གནས་ནས་མ་ལྟར་བའི་དགོས་པ་དང་། བསྟེན་རྩོགས་བྱེད་པའི་ཆོ་དགོ་ཚུལ། བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་
དང་མི་ལྡན་ཞིང་ལྡན་པར་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །གང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་སྤྱིར་

@227A ༄། །འཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་རུང་བ་ཆད་ལྡན་རྣམས་དང་། དམིགས་བསལ་རྒྱུན་དབང་གིས་གོས་མི་རུང་བ་ལའང་བྱིན་རྒྱབས་ཆགས་པར་བཤད་ཅིང་། འཁོ་
བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ཀྱང་སྤྱོད་པར་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆད་དང་ལྡན་པ་དགོས་ལ། ཁ་དོག

དཀར་པོ་སོགས་ཀྱང་བཤད་པས། རབ་རྩ་བྱང་བ་ཁོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པར་མ་ངས་སོ། །ཆོ་ག་གང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ། སྤྱོད་དངོས་མཚུག་གསུམ་ལས། སྤྱོད་བཞི་མཆིལ་ལྷམ་ཕུད་
ཅིང་ཡུལ་བསྐྱབ་པ་གྲན་ན་ཕུག་འཆལ་ལ། དངོས་གཞི་ནི་བཅུན་པའམ། སྤྱོད་དཔོན་དགོངས་

སྤྱ་གསོལ་སོགས་ཀྱི་སྤྲགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད། མཚུག་རྩ་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །ཡོ་བྱད་ཕྱན་ཆོགས་ཉུང་རྒྱ་རགས་སོགས་བྱ་བཞི་བྱ་གང་གི་ཆད་དུ་མ་ལོངས་པ་རྣམས་ཡིད་གྱིས་
བཏགས་ཏེ་བཅང་ལ། ལྷམ་སྤྱར་སོགས་དངོས་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་ནི་བྱིན་རླབས་བྱ་དགོས་སོ། །

བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་འཇིག་པའི་རྒྱ་ནི། སྤྲགས་ཆོག་གིས་དབྱུང་བ་དང་། གཞན་ལ་བྱིན་པ་དང་། ཉེན་དང་གོས་ཞིང་མ་ཡིན་པར་བྱུར་བ་སོགས་སོ། །ཡོ་བྱད་དེ་དག་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་བཅང་
ན། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ལ་རང་གི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་

ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། འཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་རང་གཞན་ཐུན་མོང་དུ་དབང་བའི་འདུ་ཤེས་བཞག་གོ། །ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཁི་ཉིན་གྱི་རྩལ་ཡང་དག་བཅོམ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་པོའི་
རྩལ་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་པ་ལེན་པའི་རྩལ་གྱིས་

ལོངས་སྟོང་། ཚུལ་བྱིམས་དག་ཅིང་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་པའི་སོ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྟོང་། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྷན་ཡང་ལེ་ལོས་གྲོག་པ་སོགས་མི་རྣམས་པས་
ནི་བྱ་ལོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལོངས་སྟོང་། ཚུལ་འཆལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྷགས་གོང་དམང་འབར་

བའི་ཚུལ་གྱིས་ལོངས་སྟོང་པར་གསུངས་སོ།། །།གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་དང་འབྲེལ་བའི་གོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལ། ཡུལ་དབྱས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་མཆམས་ནི། རྟོ་རྗེ་གདན་དབྱས་སུ་
བཞག་པའི་ཤར་དུ་ལི་ཁ་རའི་ཤིང་ཆོང་ཆོང་ཅན་ཡོད་པའི་རྒྱབ་མཐའ་དང་།

@228B ལྟོ་ན་ཚུ་གླུང་དེ་བཞེས་པ་ཡོད་པའི་བྱང་མཐའ་དང་། རྒྱབ་ན་བྲམ་ཟེའི་གོང་ཀ་བ་དང་ཉི་བའི་ཀ་བཞེས་པ་ཡོད་པའི་ཤར་མཐའ་དང་། བྱང་དུ་ཡུ་ཤི་རའི་རི་ཡོང་པའི་ལྟོ་མཐའ་སྟེ་དེ་
རྣམས་ཚུན་ཆད་ས་ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དབྱས་དང་། དེ་ཕན་ཆད་ས་ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཐའ་

འཁོབ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་དབྱས་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་བཞུགས་པ་དང་། འཁོར་རྣམ་བཞི་རྒྱ་བ་དང་། སར་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བཞུགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་
ཡིན་ལ། དེ་དག་མེད་པའི་ཡུལ་རྣམས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཐའ་འཁོབ་དུ་འཛོག་གོ། །མཆིལ་ལྷམ་

གནང་མི་གནང་གི་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་བཏང་ས་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་བའི་ཡུལ་དབུས་སུ་མཆིལ་ལྷམ་མ་གནང་ལ། དམིགས་བསལ་གནས་མ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དེར་ཡང་གནང་ཞིང་ས་ཚོགས་ཀྱིས་
ཕྱི་བའི་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ནི་སྤྱིར་ཡང་གནང་ངོ། །ཀོ་ལྷགས་གནང་མི་གནང་གི་མཚམས་ནི། སྤྱིར་བཏང་ས་ཚོགས་

ཀྱིས་ཕྱི་བའི་ཡུལ་དབུས་སུ་ཀོ་ལྷགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཀག་ཀྱང་དམིགས་བསལ་དེར་ཡང་དགོ་སྤོང་མིག་ནད་ཅན་གྱི་ཤང་མཐིལ་དུ་དོམ་ལྷགས་དང་། རྒྱང་ནད་ཅན་གྱིས་དོམ་ལྷགས་ཀྱི་
སྟན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་གནང་། ས་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་བའི་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གདན་དང་ལྷམ་སྒྲ་

སྒྲུབ་ཅན་གནང་ངོ། །དགོས་པའི་ཕྱིར་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཚུལ་རྒྱལ་བསྐྱབ་པ་དང་། རུ་གཏིང་མི་མངོན་པ་ལ་འགྲོ་བའི་ཆོ་བྱ་མཆོག་ལས་གཞན་པའི་དུད་འགྲོ་དམན་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་
བྱ་བའང་གསུངས་སོ།། །།གཉིས་པ་སྟན་གྱི་གཞི་བཤད་པ་ལ་ལྟ། སྟན་བཞི་

སོ་སོའི་ངོ་འཛིན། དེ་དག་གིས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གནས་རུང་ཁང་གཅོད་ཚུལ། སྟན་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། སྟན་གྱི་རྒྱ་མཐུན་ཟག་པ་འདོར་བའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་དུས་རུང་གི་སྟན་ནི། ཟན་དང་། འཕུད། སྟན་འབྱམ་དང་ཨམྲ་

སོགས་གྱི་བཟའ་བཅའ་དང་། ཞོ་དང་འོ་མ་སོགས་གྱི་བཏུང་བ་ནྟམས་སོ། །ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་སྒྲན་གྱི་རིགས་ནི། རུས་ཐང་ཤིན་དུ་སྒྲ་བ་ཚགས་གྱིས་བཅགས་པ་དང་། སྒྲ་ཚགས་ལེགས་
པར་བྱས་པའི་དར་བ་དང་། ཞེའི་ཁ་རྩ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་སྒྲན་བཞི་ཅི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་

@229A ཨྲ། །ཚགས་གྱིས་བཅགས་པའི་བཏུང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞག་བདུན་པའི་སྒྲན་གྱི་རིགས་ནི། སྒྲ་ཙི་དང་། མར་དང་། བྱ་རམ་དང་། རྟགས་དང་། ལ་དུ་སོགས་སོ། །འཚོ་
བཅང་གི་སྒྲན་གྱི་རིགས་ནི་ཨ་རུ་ར་དང་། སྒྱ་རུ་ར། བ་རུ་ར་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་དུས་རུང་གི་སྒྲན་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མི་དགོས་པས་སྒྲན་གྱི་རིགས་སྤྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ་རུང་བ་ཚད་ལྡན། སྒྲ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པ་ནྟམས། ཡུལ་དགོ་སྒྲོང་ཚོས་བདུན་
ལྡན་གྱི་མདུན་དུ། རྟེན་ནི་སྒྲན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་ནད་པ་ཁོན་དང་། ཞག་བདུན་

པ་ལ་ནད་པ་དང་། དགོ་བསྐྱོས། ལམ་ཞུགས། ལག་གི་སྒྲ་སྟེ་བཞིས། དུས་སྒྲ་དྲོའི་ཟས་གྱི་གོང་དུ་བྱ་ཞིང་དེ་ཡང་ལག་པ་བཀྱས་ཏེ་བྱིན་ལེན་བྱས། རང་རང་གི་སྒྲགས་ཚིག་ལན་གསུམ་དང་
མཇུག་དུ་ཐབས་ལེགས་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ས། ཡུན་ནི་རང་རང་གི་དུས་གྱི་མཐའི་བར་

དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །ལག་གི་སྒྲ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་བརྟེན་པའི་ཆོ་ཨར་ལས་ཀྱི་ཁུར་འཛིན་པའི་གཙོ་བོར་དགོ་འདུན་ཆང་བས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྟོང་ལྷ་བྱ་ལ་
བཤད་དོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དགོས་པ་ནི། གཙོ་བོར་གསོག་འཛིག་གི་ཉེས།

པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། བྱིན་རྒྱབས་འཛིག་པའི་རྒྱ་ནི། འཕྲོག་དང་ཤོར་འདྲིལ་བོར་བ་དང་། །བབ་དང་ཤི་དང་གཞན་རིག་དང་། །དངོས་པོ་གྱུར་དང་སྐྱེས་པར་གྱུར། །གཞན་ལ་
བསྐྱོས་པ་ཉིད་ཀྱང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བྱིན་ལོན་འཛིག་པའི་རྒྱ་བཅུ་དང་། ཏུས་

ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་པ་དང་། ཡུད་བའི་སྒྲགས་ཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིག་གོ། །སྤྲན་ལ་ལོངས་སྟོད་པ་ན་སྤྲན་སྤྲི་མ་གསུམ་ཏུས་རུང་དང་བསེས་པ་སྤྲ་དྲིའི་ཆོ་སྟུད་ཅིང་། གཞན་གྱི་ཆོ་ལོངས་མི་
སྟོད་པ་དང་། སྤྲན་སྤྲི་མ་གསུམ་ཡང་ཕན་ཚུན་བསེས་པ་ལོངས་སྟོད་པར་མི་བྱ་ཞིང་། ཟས་

ལ་མི་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ལོངས་སྟོད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སྤྲན་ལ་ལོངས་སྟོད་པའི་གནས་རུང་ཁང་གཙོད་ཚུལ་ནི། རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པས་དབང་
བ། ཀུན་ལ་དབང་བའི་སྒོ་ཁང་སོགས་མ་ཡིན་པ། དཀོན་མཆོག་གི་པོ་བྲང་མ་ཡིན་པ།

@230B སྒྲ་གཟུང་དང་བཅས་པ། སྒྲར་རྩུང་ཁང་མ་བཅད་པའི་མཚམས་ནང་ཉི་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེར་བཅད་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ཡང་དོ་བཏེག་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རྩུང་ཁད་ནི་དགོ་སྒྲོང་ལག་གི་སྒྲ་ཁོ་ནས་གནས་དེར་སོ་ཕག་གི་བཅལ་དང་པོར་འགྲུམས་པའམ་འགྲུམ་དོ་འཇོག་པའི་ཆོ་གཞི་འདི་དགོ་

འདུན་གྱི་རྩུང་བའི་ཁང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྒྲགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བཅོད་དེ་བཅད་ལ། སེམས་བསྐྱུས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རྩུང་ཁང་ནི། ཕྱིས་ཁང་པའི་འཕྲོ་ཟེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལས་གསར་པ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ལག་གི་སྒྲ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དགོ་

སྒྲོང་རབ་རྩུ་མང་པོས་ས་དེར་འཁོད་དེ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གཞི་འདི་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་རྩུང་བའི་ཁད་པར་སེམས་བསྐྱུས་ཤིག་ཅེས་པའི་སྒྲགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བཅོད་དེ་བཅད་དོ། །ལས་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རྩུང་ཁང་ནི་གནས་གྲུབ་ཟིན་པ་དེར་དགོ་སྒྲོང་གནས་པ་དང་མ་བུལ་

བའི་ཆོ་དགོ་འདུན་གྱིས་གསོལ་གཉིས་གྱི་ལས་གྱིས་བཅད། འཕྲལ་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རྩུང་ཁང་ནི་གནས་ཁང་སྒྲོང་པར་དགོ་སྒྲོང་གནས་པའི་དོན་དུ་ཕྱིན་པའི་ཆོ་བྱ་བ་གཞན་མ་བཅུ་མས་གོང་དུ་དགོ་སྒྲོང་ཇི་སྟེད་ཕྱིན་པ་དེ་སྟེད་གྱིས་གཞི་འདི་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་རྩུང་བའི་ཁང་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཅིག་ཅར་ཡིད་ལ་བསམ་ཞིང་ངག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ལ། རུང་ཁང་བཞི་པོ་དེ་དག་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཆོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཤེས་པ་རྒྱུད་རྩེ་རུང་ཁང་བྱིན་རྒྱབས་བྱ་ལ། སྒྲགས་ཆོག་ནི། བདག་ནི་བསྐྱབ་པ་

རྣམས་ལ་མ་གྲུས་པ་ཡང་མ་ལགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་རྣམས་མཁྱེན་པ་དང་གཟིགས་པ་དང་ལྟན་པ་དེ་དག་གིས་རུང་བའི་ཁང་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཁང་པར་ཡོངས་སུ་
ལོངས་སྟོང་པར་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་དེ་ལྟ་ན། འདིར་བདག་གི་ཕྱིར་བྱ་ན་

པ་ཉི་བར་འཛོག་གོ། །དེས་བདག་གི་ཆངས་པར་སྟོང་པ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག། ཅིས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། །རུང་ཁང་གཅིད་རྩལ་དེ་དག་གང་བྱེད་ཀྱང་སྟོན་དུ་རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པ་
རེ་བབྱིད་པའི་ཕུག་སྒོལ་ཡོད་ཅིས་བླ་མའི་ཞལ་ནས་ཐོས་སོ། །དེ་ལྟར་རུང་^{@231A} ༄༄༅། །ཁང་བབྱིད་པ་དེར་ཟས་བཙོ་བ་དང་ཟས་ཞག་ལོན་པར་བཞག་ཏུ་རུང་བས་རུང་ཁང་ཞེས་བྱ་
ཞིང་། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མའི་ཐུན་མོང་གི་གཡོས་རུང་ཁང་གཅིག་ཏུ་བྱ་བར་གནང་ངོ། །རུང་ཁང་བྱིན་རྒྱབས་འཛིག་རྒྱ་ནི། མཚམས་གཞན་གྱི་

བ། ལས་ཀྱིས་ཞིག་པ། བསྐྱུང་བ་མེད་པར་ཞག་ལོན་པ། དངོས་ཉིན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་གོ། །བཞི་པ་སྤྲན་ལོངས་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྩལ་ནི། བསོད་སྟོམས་སོགས་
ལ་འགོ་བའི་ཆོ་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱོན་ནས། གདིང་བ་ལྟུང་བཟེད་བྱ་མ་བུམ་

འཁར་བསིལ་སོགས་ཐོགས་ཏེ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་འགོ་ཞིང་གུལ་ལ་ཀླན་རིམས་སུ་འཁོད། ཟས་འབྲིམས་པར་བྱེད་པས་འབྲིམ་པ་ལ་ཉི་བ་ན། གནས་བརྟན་གྱིས་སྟོམས་པར་འབྲིམས་ཤིག་
ཅེས་བསྟོན་བ་དང་། ཟས་ཉུང་ན་བྱིད་པར་འབྲིམས་ཤིག་ཅེས་དང་། ཟས་

མང་ན་ཅི་འགྱུར་པར་འབྲིམས་ཤིག་ཅེས་བསྟོན། དེ་ནས་འབྲིམས་པར་བྱེད་པས་དགོ་འདུན་ཀླན་པའི་མཐར་སམ་པ་བ་ཏ་ཞེས་མ་བརྗོད་པར་དང་པོར་ཟས་སྒྲང་བར་མི་བྱ་བའོ། །ཟས་ལ་ལོངས་
སྟོང་པའི་ཆོ་ཡང་རྩ་འི་གདན་མ་གཏོགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་གདན་དང་། ཁྲིམ་

པའི་གདན་དཀར་པོ་སོགས་ལ་འང་གདིང་བས་གཡོགས་ལ་མཆིལ་ལྷམ་ཡུད་ནས་སྟོད་གཡོགས་དང་བཅས་ཏེ་འདུག་པས་བཟའ་བར་བྱ་བ་དང་། ནད་པས་ནད་ལ་ཕན་ན་མཆིལ་ལྷམ་དོག་
པས་མནན་ཏེ་བཟའ་བ་ཅུམ་གནང་ངོ། །ཟས་སྒྲང་པའི་ཆོ་གཏམ་སྟོད་ཚུལ་ནི།

ལག་པ་གཉིས་བཀན་ཏེ་སྒྲང་ཞིང་ཤ་བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་ལ་བཅད་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ངྷི་དགོས་ལ། །གང་ཟ་བའི་དངོས་པོ་ཡང་སྒྲན་བཞི་པོ་གང་རུང་སྐབས་དང་བསྟུན་པའི་རུང་
བ་ཚད་ལྡན་དེ་ལྟར་བཟེད་རུང་བ་ཚད་ལྡན་དུ་ལོངས་སྟུན་ཅིང་དེའི་ཆོ་ཟས་ལ་ཆ་བཞི་བྱས་ཏེ་

དང་པོར་ལྷ་ལ་ཞལ་ཟས་དང་། གཉིས་པར་ཆོས་སྐྱོང་སྤང་མ་ལ་ཞལ་ཟས་བྱེད། གསུམ་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོད་ལ། ཟོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྤྱིན་བྱ་རྣམས་ད་ལྟ་ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་
པས་ཆོམ། མ་འོངས་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པས་ཆོམ་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་ངེས་པར་བསམ་

@232B དགོས་ཞེས་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་གསུང་ངོ། །ཆ་བཞི་པ་ལ་འཕྲོག་མ་མ་བྱ་དང་། ཕྱང་དང་ལྷག་མ་ལ་རེ་བའི་འབྱུང་པོ་རྣམས་ལ་ཆང་བྱ་བྱིན་ལ་མཇུག་དུ་ཡོན་བཤད་བྱ་སྟེ། ཇོ་
བོའི་སྐྱོད་བསྐྱས་ལས། ཟས་ལ་ཆ་བཞིར་བགོས་བྱས་ཏེ། །དང་པོ་ལྷ་ལ་བཞོས་གཙང་

ཕུལ། །དེ་རྗེས་ཆོས་སྐྱོང་སྤང་མ་ལ། །གཏོར་མ་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེན་བྱས། །རང་གིས་ཟོས་ཤིང་བརྟུངས་པ་ཡི། །ལྷག་མ་འབྱུང་པོ་རྣམས་ལ་སྤྱིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་སྟུན་གྱི་རྒྱ་
མཐུན་ཟག་པ་འདྲོར་བའི་རྩྭ་ལ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱབ་བམ་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་

བཤད་གཅི་བྱ་བའི་ཁང་པ་བརྩིགས་ཏེ། དེར་བག་མེད་པ་སྐྱོང་ཞིང་རྩྭ་དང་མཐུན་པས་འདྲོར་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། ། །གསུམ་པ་གནས་མལ་གྱི་གཞི་ལ། ཕྱག་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཡུལ་
དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། མཁན་སྐྱོབ་སོགས་དང་། སོ་སོར་

ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་རང་ལས་གོང་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་མཉམ་ན་བསྐྱབ་པ་གྲན་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་ཞིང་། དམིགས་བསལ་མཚན་མི་མཐུན་ན་དགེ་སྒྲོང་མ་དང་དགེ་ཚུལ་མ་སོགས་བསྐྱབ་པ་
གྲན་ཡང་ཕྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན། མཚན་མཐུན་ཡང་ས་གཞན་ན་གནས་པ་དང་

ཉལ་བ་དང་། སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་། འབགས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་མི་བྱ། རང་ཉིད་གོས་མེད་པར་གཅིར་བྱ་དང་། གོས་གཅིག་པ་དང་། ཟས་ཀྱིས་སྐྱགས་པས་ཀྱང་ཕྱག་མི་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟ་
བུའི་ཆོ་རྒྱུར་གཞན་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པ་བདག་གིར་བྱས་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་བར་མ་ཟད་ཕྱག་

བྱེད་པ་པོ་དགེ་སྒྲོང་སོགས་ཡིན་ནའང་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱག་བཅའ་བ་དང་དུ་སྒྲུང་བར་འོས་པས་རང་ལ་གཞན་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པ་ན་ཨ་རོག་གྱ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པར་གསུངས་
སོ། །རྩལ་ཇི་ལྟར་ཕྱག་བྱ་བ་ནི། ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་བརྟགས་པའི་ཕྱག་གམ། སྦྱིད་པ་ནས་འབྱུང་

པའི་ཕྱག་གང་རུང་བྱ་ལ། མཁན་སྒྲོབ་སོགས་མུན་ཁྲོད་ན་གནས་པ་ལ་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་མི་རུང་ཞིང་། དག་ཏུ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་དང་། རང་དང་རང་གི་སྤྱི་མ་སོགས་ལ་སྦྱིད་པ་བྱུང་བའི་
ཆོའང་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་བདག་

@233A ༄། །ཅག་གི་སྟོན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཉི་ཚོག་དང་བྲལ་བར་མཚན་རྟེན་པ་ནས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། རང་ལས་བསྐྱབ་པ་གྲན་པ་ལ་གནས་བརྟན་ནམ་བཅུན་པ་སོགས་དང་།

གཞོན་པ་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་སོགས་ཉི་ཚོག་བརྗོད་དགོས་

པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཙུག་ལག་ཁང་གང་དུ་བརྟེན་པའི་གནས་ནི། སེམས་ཅན་མང་པོ་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འདུ་བའི་སར་བརྟེན་ལ། བདག་ཉིད་ཐོས་
བསམ་སྒོམ་གསུམ་འཕེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉིན་མོར་སྐྱེ་བོའི་རྒྱན་ལྷགས་ཉུང་

ཞིང་མཚན་མོ་རྒྱག་ཙམ་གྱི་སྐྱ་རྒྱུང་བའི་གནས་སུ་བརྟེན་ལ། དེ་ལ་ཆོན་ཕྱི་ཡང་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱ་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་པོ་སོགས་གྱིས་བྱུག་ཅིང་སྒོ་ཁང་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྟ་པ་
བྱི་བ་སོགས་ཀྱང་བྱའོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པའི་ཆོ་དེར་བཅོས་དགོས་པ་

བྱུང་ན་ཡལ་བར་མི་འདོར་ཞིང་། དེ་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ན་སྒོ་བཅད་དགོས་པའི་ཆོ་མི་གཅོད་པ་དང་། སྤང་མ་བཞག་དགོས་པའི་ཆོ་མི་བཞག་པ་དང་། སྤང་མ་དེ་ལ་ཟས་མེད་པའི་ཆོ་མི་སྦྱིན་
པ་རྣམས་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ། །རི་མོ་དང་བཅས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་

མི་དུ་ཅན་མི་བཏང་ཞིང་། འོག་གཞིར་ཡང་ཞལ་བ་སོགས་གྱིས་འཇམ་པོར་བྱས་པ་ལ་མི་མི་འབྱུང་། ལྷན་གཞན་ཡོད་ཅིང་ཤིན་དུ་དོག་པ་སོགས་གྱི་དགག་བྱ་མེད་པའི་ཆོ་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་
པ་དང་། མ་ནིང་སོགས་དང་། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷན་

གཅིག་ལ་འདུག་པར་མི་བྱ། མ་ཁན་སྟོབ་སོགས་དང་ལྷན་གཅིག་དུ་འདུག་དགོས་པ་བྱུང་ཆོ་གྱས་པའི་སེམས་ཉི་བར་བཞག་དགོས་པར་གསུངས། ལྷན་གྱི་ཚད་ནི་ཆེ་ཆད་སྤིད་དུ་བྱུ་ལྷ། རྩེ་
ཚད་སྤིད་དུ་བྱུ་གསུམ། འབྲིང་ཚད་དེའི་བར་། ཆེ་འབྲིང་རྩེ་གསུམ་གྱི་

ཞིང་ཚད་བྱུ་དོ་དང་སོར་དུག་དུ་མཉམ་ཞིང་། བསམ་གཏན་གྱི་ལྷན་ནང་ཚང་ཅན་ནི། རོས་རེར་བྱུ་དོ་རེ་ཡོད་པའི་བྱུ་བཞི་བྱུ་བར་གསུངས་ལ། ལྷས་ནང་ཚང་ཅན་ནི་ལྷུང་ལས། རས་སྤིད་དུ་བྱུ་
བཞི་ཉིས་ལྷུ་བྱུ་བྱས་པ་དང་། ལྷས་དེའི་ཞིང་དུ་ནི་བྱུ་དོ་པ་ཉིས་ལྷུ་བྱུ་བྱས་ཏེ་

@234B བཙུམ་མོ་ཞེས་དང་། མལ་ལྷན་སོགས་ལ་སྟོག་ཆགས་ཡོད་མེད་སོ་སོར་བརྟག་པ་ལེགས་པར་མ་བྱས་པར་འདུག་པ་དང་ཉལ་བ་སོགས་མི་བྱུ་བར་ཡང་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་
སྟེ་བོ་མང་པོ་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་དོན་དུ་མཆོད་རྟེན་གཙང་ཁང་ཅན་སོགས་བྱུ་བར་

གསུངས་ཤིང་། མཆོད་རྟེན་སོགས་ལ་འཕྲེང་བ་དང་བ་དན་སོགས་འབྲུལ་བའི་ཆོ་རྒྱུ་བ་དང་། གྲིས་བྱུག་པ་དང་། རས་ལ་སོགས་པས་དགྲིས་ཏེ་རང་འཛུགས་པའམ། གཞན་འཛུགས་ཏེ་
གཞུགས་ལ། དེའི་ཆོ་ཡང་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་དགོས་དོན་བྱུང་པར་

ཅན་དྲན་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་རོལ་མོ་བྱེད་དུ་གཞུགས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བྱོས་ཤིག་ཅིས་པ་ལྟ་བུ་བཟོད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །འདིར་ནི་ཉི་
བར་འཁོ་བ་ཆེ་ལོང་འགའ་ཞིག་བཟོད་པར་ཟད་ཀྱི། ཞིབ་པར་ནི་འདུལ་གཞུང་རྒྱས་པ་

རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དབྱུལ་པོས་ཕྱག་པོའི་ནོར་བུ་བྱང་བ་ལྟར་དུ་མ་སོང་བར་ལག་ལེན་ལ་ཅི་ཐབས་མཇོད་འཆལ་ལོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུང་ཐབས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། གོང་གི་
བསྐྱུང་ཐབས་ལྟའི་ནང་ཆོན་འགལ་རྒྱུན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུང་

ཐབས་ལ་སྡེ་ལྔ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུང་བ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་གསུམ་བདག་གིས་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ལ། དང་པོ་ལྟར་བ་སྡེ་ལྔ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོ་འཛིན་དེ་ཉིད་འདིར་
བྲངས་ཏེ་སྟོན་པར་བྱེད་པས། འདི་ལ་གཉིས། བསྐྱུང་ཐབས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པར་དམ་

བཅའ་བ་དང་། དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཤེས་བྱའི་ཕྱིར། །སྤེལ་འདོད་པོ་རྒྱུ་ལས་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན། །ཞེས་པ་སྤེལ་ཆོག་དོན་
ནི། ཡན་ལག་དུ་མའི་སྟོན་སོ་ཐར་གྱི་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་སྤྱད་ཐབས་

ཡན་ལག་དུ་མའི་སྟོན་ས། ཆོ་འདིར་བདེ་བར་འཆོ་བའི་ཐབས་སུ་སྟོག་བསྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པར་སྤྱད་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་
རྩི་ལྟར་ཡིན་དོ་ཤེས་དགོས་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟར་བ་ཡན་ལག་

@235A ༄། །དང་བཅས་པ་ནི། ལུང་སྤེལ་བཞི་ལས་དངོས་བཅས་དང་མདོར་བསྐྱས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ལས། འདིར་དགོ་སྟོང་པའི་རྩ་ལུང་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྟོམ་
གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕམ་པ་དང་། དགོ་འདུན་ལྷག་མ། ལྟར་

བྱེད། སོར་བཤགས། ཉིས་བྱས་ཏེ་སྤེལ་འདོད་པོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱ་བའོ། །འཕྲོས་དོན་ནི། ལྟར་བ་སྤེལ་ལྟོགས་པར་སྤྱེད་པའི་རྟོན་ལ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ན།
བསྟེན་ལྟོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་པོར་བླངས་པ། བར་དུ་སྤྱེས་པ། མཐར་

པམ་པ་འཆབ་བཅས་གྱིས་མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དགོ་བསྟེན་དང་། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རབ་བྱུང་དང་། དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ཉམས་པ་དང་། མ་ཆགས་པ་ནམས་ཀྱི་ལྟང་བ་ནི་ཉེས་
བྱས་ཁོ་ནར་གསུངས་པས་སོ། །དེ་དག་གི་སྒྲ་བཤད་ནི། མི་མཐུན་སྟོགས་

རྒྱལ་ཞིང་གཉིན་པོ་པམ་པས་ན་པམ་པ་དང་། ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པ་དགོ་འདུན་ལ་རག་ལས་ཤིང་སྟོམ་པ་གསོ་བའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ལུས་པས་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མ། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་
ཟག་ངན་འགྲོར་ལྟང་བར་བྱེད་པས་ན་ལྟང་བྱེད། བཅས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ཀྱང་

འཐོལ་བ་དང་བཤགས་པ་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་པས་སོར་བཤགས། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་བྱས་པས་ཉེས་བྱས་ཞེས་བཤད་ལ། ལྟང་བ་སྡེ་ལྟར་སྡེ་བ་ཡང་དངོས་བསམ་གྱི་སྟོན་ས་
བསྟུན་དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྟང་བ་དང་། འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྟང་བ་གཉིས་

སྟུ་འདུ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྟུན་སྟོམ་པ་གསོ་བའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ལྟང་བ་དང་། དེ་གསོ་བའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ལྟང་བ་གཉིས་སྟུ་འདུ། ངོ་བོའི་སྟོན་ས་བསྟུན་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བའི་ལྟང་བ་དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལྟང་བ་གཉིས་སྟུ་འདུའོ། །བཅས་

རང་གི་ལྟང་བ་འདི་གཉིས་ནི། རྒྱའི་བྱད་པར་ཉི་བའི་ཀྱན་སྒྲོང་མི་དགོ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་མ་སྐྱངས་དང་། རོ་བོའི་བྱད་པར་ལས་མི་དགོ་བ་དང་བདག་གཅིག་པ་ཡིན་མིན་དང་། འབྲས་
བུའི་བྱད་པར་ནམ་སྒྲིན་ཡིད་མི་འོངས་འབྲིན་རྒྱས་པ་དང་། དེ་འབྲིན་མི་རྒྱས་པའི་རིགས་

@236B གནས་ཀྱིས་ཕྱི་བར་གསུངས་པས་སྒྲ་མ་མི་དགོ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ། སམ་པའི་སྤྲེ་ཚན། ལྷག་མའི་སྤྲེ་ཚན། ལྟང་བྱེད་ཀྱི་སྤྲེ་
ཚན། སོར་བཤགས་ཀྱི་སྤྲེ་ཚན། ཉིས་བྱས་ཀྱི་སྤྲེ་ཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སམ་པ་

བཞི་ལས། རང་གཞན་ཆ་ཡི་སྒྲོ་གསུམ་གང་རུང་དུ། །བཅུག་རིག་སྤྱོད་བ་བདག་གིར་བྱས་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་ཁ་བཤང་ལམ་ཟག་བྱེད་དེ་ཆ་སྒྲོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ། རྟོག་
བྱ་བཅུག་ཅིང་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་

སྤྱོད་ཞིང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་པ་ན། དང་པོ་མི་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་སམ་པར་འགྱུར་རོ། །མི་གཞན་གྱིས་བབྱང་རིན་ཐང་ཚང་བའི་དངོས། །བརྟུའམ་བརྟུར་བཅུག་ཐོབ་སྒྲོ་སྤྱིས་པ་
དང་། །ཞེས་པ་ནི། རང་ལས་རྒྱ་རོར་གཞན་པའི་མིས་བདག་དུ་བབྱང་བའི་དངོས་པོ་ཡུལ་དེར་

དུས་སྐབས་དང་བསྐྱུན་པའི་རིན་ཐང་ཚང་བ་ཞིག །རང་གིས་བརྟུམ་གཞན་བརྟུར་བཅུག་ནས་མཐར་ཐུག་ཐོབ་སློབ་ཤིང་། མ་གྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །མིའམ་མིར་ཆགས་
གསོད་འདོད་ཅི་རིགས་པའི། །སློབ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རང་སྤར་ཤི་བ་དང་། །ཞེས་པ་ནི། མི་

དངོས་སམ་མིར་ཆགས་པ་མངལ་གྱི་མིར་མིར་པོ་སོགས་གནས་སྐབས་ལྟ་པོ་གང་རུང་ཞིག་གསོད་འདོད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། དུག་དང་། མཚོན་དང་། སྤགས་སོགས་ཅི་རིགས་པའི་
སློབ་བས་གསོད་པར་བརྩམས་ནས་མཐར་ཐུག་རང་གི་སྤར་ལ་ཏུ་ཤིབ་ཤེས་པ་ན། སློག་

གཙོད་གྱི་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་མི་ཚོས་བླ་མའི་རྩུན་སྦྲས་པ། །ཐ་སྙད་ལྟ་ལྟན་མིས་གོ་ཕམ་པའི་སྤོལ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་རང་གིས་གྲུབ་པ་མ་ཐོབ་བཞིན་ཏུ་ཐོབ་གོ། །ཞེས་པ་ལྟ་
བྱ་མིའི་ཚོས་བླ་མའམ། གོང་མར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་སྦྲས་པ། སྦྲ་ཡུལ་མི་ཡིན་པ། སྦྲ་

ཤེས་པ། དོན་གོ་བ། བསམ་པ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་ལྟ་ལྟན་གྱི་མིས་ཐོས་ནས་དོན་གོ་བ་ན། རྩུན་ཏུ་སྦྲ་བའི་ཕམ་པར་འགྱུར་
རོ། །ཎ གཉིས་པ་ལ། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ལས། མ་སློག་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་

@237A ཨྲ། །རང་གཞན་གྱིས། །སྒྲོར་བས་ཁྱ་བ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནི། མ་སྒྲོག་སྐུམ་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་སོར་མོ་ལྟ་བུ་དང་། ས་རོལ་པོའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྒྱུ་
ལག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར་བས་ཁྱ་བ་དབྱུང་བ། དང་པོའི་གནས་ནས་འཕོས་པ་ན། ཁྱ་བ་འབྱིན་

པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །བསྟེན་རུང་བྱད་མེད་ལུས་དང་དེ་འབྲེལ་ལ། །ཟག་བྱེད་ལས་གཞན་ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་འབྲིག་པ་བསྟེན་དུ་
རུང་བའི་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་དངོས་ཤ་བརྗེན་ནམ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་སྒྲུ་དང་གོས་སོགས་ལ་

རེག་པ་ལས་ཡིད་ལ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན། རེག་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་མཆན་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱི། །འབྲིག་ཆོག་སྒྲུ་དང་། །ཞེས་པ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱད་མེད་ལ་ཡུལ་དུས་དེར་ངག་མཆན་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱིས་འབྲིག་ཆོག་གསལ་

པོར་སྒྲུས་ནས། བྱད་མེད་དེས་དོན་གོ་བ་ན་འབྲིག་ཆོག་སྒྲུ་བའི་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །མཆན་ཉིད་ལྟ་ནི། ངག་དུ་གྲུབ་པ། རང་གི་ཡིན་པ། མ་ཞོར་བ། བདག་གི་རྒྱུད་དང་སྒྱུར་བ། གསལ་པོར་
སྒྲུས་པ་སྟེ་ངག་མཆན་ཉིད་ལྟ་བུ་ནོ། །འབྲིག་པའི་བསྟེན་བཀུར་བསྐྱགས། །ཆགས་སོགས་ཀྱིས་

ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱད་མེད་ལ་བདག་ལྟ་བུའི་དག་སྟོང་ལ་འབྲིག་པས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་བསྟེན་བཀྱར་ནམས་ཀྱི་མཆོག་གོ། ཞེས་སོགས་ངག་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ན་གྲིས་སྐྱས་ནས་ཡིད་
བདེ་སྐྱེས་པ་ན་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པའི་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །ལན་གསུམ་འཕྲིན་གྲིས་སྐྱེས་

པ་བྱད་མེད་གཉིས། །དབང་པོ་གཉིས་སྟངས་སྟུན་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། དང་པོར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་འཕྲིན་བྱད་མེད་ལ་དང་། བྱད་མེད་ནས་སྐྱེས་པ་ལ་དང་། སྐྱར་ཡང་བྱད་མེད་ལ་སྟེ་འཕྲིན་ལན་
གསུམ་བསྐྱལ་བའི་མཐར། སྐྱར་མ་མཐུན་པའི་པོ་མོས་དབང་པོ་གཉིས་སྟངས་པ་ན། སྟུན་བྱེད་པའི་ལྷག་

མར་འགྱུར་རོ། །མ་དག་གཞིར། མ་གསོལ་ཚད་འདས་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བྱས། །ཕལ་ཆེར་གཡོགས་ཤིང་བསྐྱོར་ན་མཐར་ཐུག་སྟེ། །ཞིང་དུ་ཕྱིད་བཅས་བྲུ་ནི་བཅུ་གཅིག་དང་། །དེ་བཞིན་
སྟིང་དུ་བཅོ་བརྒྱད་ཁང་པའི་ཚད། །ཁང་ཆེན་ཆོགས་ཀྱི་ཆེད་ཡིན་ཚད་དང་བུལ། །ཞེས་པ་ནི་

@238B གྲོགས་སྐྱར་སོགས་སྟོག་ཆགས་ལ་གཞོད་པས་གཞི་མི་རུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་སོགས་གཞན་གྲིས་བདག་དུ་བབྱང་བས་ཚོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕྱིག་པའི་ཕྱི་རོལ་འདོམས་གང་
ཚུན་ཆད་དུ་རྩ་བུ་དང་། ངམ་གྲོགས་སོགས་དང་བཅས་པས་བརྩམ་དུ་མི་རུང་བ་སྟེ་གཞི་མ་

དག་པ་གསུམ་དང་། གཞི་དག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་དགོ་འདུན་ལ་གནང་བ་མ་གསོལ་བར་རང་གཅིག་ཕུའི་ཆེད་དུ་དེར་ཆད་ལས་འདས་པའི་ཁང་པ་བྱས་ནས་སྤྱིང་གཡོགས་ཤིང་ངོས་བསྐྱོར་བ་
རྫོགས་པར་ཟིན་པ་ན་ཁང་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །གཞི་མ་དག་པ་གསུམ་དང་།

དག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་དགོ་འདུན་ལ་གནང་བ་མ་གསོལ་བར་དགོས་པའི་ཆོག་མཆོག་ཡན་ཆད་དང་། དགོན་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་ཁང་པ་བྱས་ནས་གཡོགས་སྐྱོར་རྫོགས་པར་ཟིན་པ་ན། ཁང་ཆེན་གྱི་
ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །ཁང་པའི་ཆད་ནི་རགས་ཅིས་སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤོང་བ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་ལམ་བཞི་ནི། ལྷང་

བ་ན་ལག་མི་ཐོགས་པ། ཉལ་ན་རྒྱང་ལག་བརྒྱུང་བསྐྱུལ་མི་ཐོགས་པ་འགོ་ན་སྤྱོགས་རེར་གོམས་པ་གསུམ་གསུམ་བགྱོད་བྱུང་པ། སྤོད་ན་སྤྱིལ་ཀྱང་བཅའ་བ་ལ་མི་གཞོད་པའོ། །ཞིབ་ཅིས་
ནང་གི་ཞེང་དུ་མི་ཆད་མའི་བྱ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་དང་། སྤོད་དུ་བྱ་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན། ཁང་ཆེན་ནི་

དགོན་མཆོག་དང་། བདག་པོ་བཞི་ཆོགས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་ཆད་མེད་དོ། །བྱ་བྱེད་སྐྱུར་ནས་དགོས་པའི་རྣམ་དག་ལ། །ཕམ་པས་སྐྱུར་འདེབས་གཞི་མེད་ལྷག་མ་དང་། །ཞེས་པ་ནི།
མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་གྱི་གཞི་མེད་པར་བྱ་བ་མི་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕམ་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དགོ་

སྒྲོང་ནམ་དག་སྐྱར་ནས། དག་སྒྲོང་ཆེ་གོ་མོས་མི་ཆངས་སྒྲོད་གྱི་པམ་པ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསལ་པོར་སྐྱར་པ་བཏབ་ནས་པ་རོལ་གྱིས་དོན་གོ་བ་ན། གཞི་མེད་གྱི་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །བྱ་བྱེད་
མ་སྐྱར་སྐྱར་བཞིན་སྐྱར་འདེབས་ནི། །བག་ཙམ་ཞེས་པ་ནི། དག་སྒྲོང་དང་བྱེད་

མེད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་གཞི་བག་ཙམ་ཡོད་པ་བྱུང་བ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས། དག་སྒྲོང་འདི་དང་བྱེད་མེད་འདི་མཐོང་རོ། །མི་ཆངས་པར་སྒྲོད་པ་མཐོང་
རོ། །ཞེས་བྱ་བྱེད་མ་སྐྱར་ཞིང་མི་གསལ་བར་སྐྱར་པ་བཏབ་ན། བག་ཙམ་གྱི་དག་འདུན་ལྷག་

@239A ༄༄༅། །མར་འགྱུར་རོ། །དག་འདུན་དབྱེན་གྱི་གཙོ་བོ་ལ། །བཞམས་བསྒོལ་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་ལྷོག་བྱས་ཀྱང་། །མི་གཏོང་མཐར་ཐུག་ཞེས་པ་ནི། མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་
རང་མ་གཏོགས་པའི་དག་སྒྲོང་གྲངས་བརྒྱད་ཡན་ཆད་དུ་ཆང་བ་ཆོགས་

ཤིང་མཐུན་པ་དབྱེ་བར་འདོད་ནས་དག་འདུན་དབྱེན་གྱི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ལ་ཞུགས་པ་ན། དག་སྒྲོང་གཞན་གྱིས་བཞམས་ཏེ་བསྒོལ་ཡང་དབྱེན་བྱེད་པ་གཏོང་དུ་མ་འདོད། སྐྱར་དག་འདུན་གྱིས་
གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་ལྷོག་ཀྱང་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་དབྱེན་བྱེད་མི་གཏོང་ན། དབྱེན་

བྱེད་པའི་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །བཞམས་ཏེ་བསྒོམ་པའི་དོན་ནི། ཚིག་དལ་བྱས་ཁྱོད་འདི་ལྷ་བྱའི་བྱ་བ་ངན་པ་མ་མཛད་ཅིང་། །ཅེས་འཇམ་པོས་གྲོས་འདེབས་པའོ། །དབྱེན་གྱི་ཇེས་འགྲོ་
དང་། །ཞེས་པ་ནི། དགོ་འདུན་འབྱེད་པའི་གཙོ་བོ་དེའི་རམ་བྱ་བཏེག་སྟེ་གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་ཉུགས་པ་ན།

དགོ་སྟོང་གཞན་གྱིས་བཞམས་ཏེ་བསྒོམ་ཡང་མི་གཏོང་། དགོ་འདུན་གྱིས་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྒོམ་ཡང་བཟོད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་མི་གཏོང་བར་ནན་གྱིས་ཚོམས་པ་ན། དེ་ཇེས་ཕྱོགས་
གྱི་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །བྱིམ་སྐུན་འབྱེན་དང་བཀའ་སྟོལ་མི་བདེ་ལའང་། །བཞམས་

བསྒོམ་གསོལ་བཞིས་མ་བསྒྲོག་དངོས་གཞིར་མཚུངས། །བྱིམ་སྐུན་འབྱེན་པ་གནས་དབྱུང་བྱས་པ་ལ། །སྟོན་བྱེད་དགོ་འདུན་ནམས་ལ་སྟོན་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནི། བྱིམ་སྐུན་འབྱེན་དང་
བཀའ་སྟོལ་མི་བདེ་བ་གཉིས་ཀྱང་བཞམས་བསྒོམ་དང་གསོལ་བཞིས་མི་བསྒྲོག་པར་ནན་གྱིས་འཇུག

པ་ན་ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པར་མཚུངས་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་སྤྱུ་གཞས་དང་། ཕྱོས་འགྱུར་འཐུང་བ་སོགས་སྟོན་པ་མི་མཛེས་པས་བྱིམ་པ་སྐུན་དབྱུང་བ་ན། དགོ་འདུན་གྱིས་ཆོས་དང་
མཐུན་པའི་སྟོན་སྤྱུ་གཞས་ཀྱང་དུ་བྱིམ་པ་སྐུན་འབྱེན་པའི་གནས་དེ་ནས་བསྟོན་པར་བྱས་པ་ལ་

དང་དུ་མི་ལེན་པར། རང་གནས་ནས་སྒོད་པར་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལ་འགོ་བ་བཞི་ཅི་རིགས་པའི་སྐྱར་པ་སྣ་ཚོ་གས་འདེབས་པ་ན་གང་ཟག་གིས་བཞམས་ཏེ་བསྒོ་བ་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱིས་ལྷོག་ཀྱང་། མི་གཏོང་བར་ནན་གྱིས་འཇུག་པ་ན། བྱིམ་སུན་འབྱིན་

@240B གྱི་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་དང་མཐུན་པས་ལྟུང་བ་སྐྱེངས་པ་ལ། །དང་དུ་མི་ལེན་སྟོན་བཞིན་བསྒོལ་བྱས་ཀྱང་། །མི་གཏོང་བཀའ་སློ་མི་བདེའི་ལྷག་མ་ཞེས། །འགོ་བའི་རྩ་ལག་པན་པར་མཛད་པས་གསུངས། །ཞེས་པ་ནི། རང་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ལ་པན་སེམས་གྱིས་ཆོས་

དང་མཐུན་པའི་སྟོན་སྐྱེངས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ལ་སྟོན་མ་བྱིམ་སུན་འབྱིན་གྱི་སྐྱབས་བཞིན་བཞམས་བསྒོ་དང་གསོལ་བཞིས་བསྒོལ་པར་བྱས་ཀྱང་མི་གཏོང་བར་ནན་གྱིས་འཇུག་པ་ན། བཀའ་སློ་མི་བདེ་བའི་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འགོ་བའི་པན་བདེ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་ལག་པན་མཛད་དེ་ཡིས་གསུངས་

སོ། །དེ་ཡང་བཞམས་བསྒོ་ནི་གང་ཟག་གིས་བྱེད་ཅིང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ནི་ངས་པར་དགོ་འདུན་ལ་ལྟོས་ལ། གང་ཟག་དང་དགོ་འདུན་གྱི་བྱུང་པར་ནི། སོ་སྐྱེའི་དགོ་སྟོང་གསུམ་མན་ཆད་ལ་གང་ཟག་དང་། བཞི་ཚོ་གས་ཡན་ཆད་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་

པ་ལ། ཞག་གི་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་བ་སྤངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཤགས་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤང་ལྷུང་སུམ་ཅུ་ལས། རང་དབང་ཆོས་གོས་
གསུམ་སོགས་གྲུབ་པའི་གོས། །བྱིན་རྒྱལས་མ་འབྲེལ་འབྲེལ་ཡང་ཤམ་ཞུགས་པ། །

ཞག་བཅུ་ལས་འདས་འཆང་དང་ཞེས་པ་ནི། རང་དབང་བའི་ཆོས་གོས་གསུམ་སོགས་རང་རང་གི་ཆ་ཆང་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་གོས་དང་། ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱར་མ་བསྡོས་པ་ཅུ་ཞེང་གཉིས་ཀ་སྟུག་གང་
ཡན་ཆད་ཀྱི་སྤྱི་ཆད་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་གོས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་ཞག་བཅུར་བཅངས་ནས།

བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ན། རང་སྟོབས་ཀྱིས་གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་ལ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་འབྲེལ་ཡང་གོས་གཞན་གྱི་ཤམ་ཞུགས་པ་ཞག་བཅུར་བཅངས་
ནས། བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་ཤམ་སྟོབས་ཀྱིས་གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་བའི་སྤང་

ལྷུང་དུ་འགྱུར་རོ། །བྱིན་རྒྱལས་ཅན། །ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་བྲལ་ནས་ཞག་འདས་ཏེ། །སྐྱ་རེངས་ཤར་ཆོ་འབྲལ་བའོ་ཞེས་པ་ནི། བྱིན་རྒྱལས་ཅན་གྱི་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་དང་བྲལ་ནས།
ཉིན་ཞག་སྤགས་གཅིག་འདས་ཏེ་སང་གི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ཆོ་འབྲལ་བའི་སྤང་ལྷུང་དུ་^{@241A} ༡༡། །འགྱུར་རོ། །ཁ་སྐོང་བའི། །རེ་བཅས་གོས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར། །སོ་གཅིག་
སྐྱ་རེངས་ཤར་ཆོ་སྐྱ་འཇོག་གསུངས། །ཞེས་པ་ནི། ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱར་བསྡོས་པ། སྟུག་དུ་ལོངས་ཤིང་རྒྱབ་ནས་གྲོན་པའི་ཆོ་ཤུས་མོ་གཉིས་དང་ལྟེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་

འཁོར་གསུམ་མི་ཁབས་པས་ཁ་སྐོང་བའི་སྟོན་པ་ཐོབ་དུ་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་གོས། རང་དབང་བ་ཞིག་གིས་གྲིས་མ་བརྒྱབ་པར་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུར་བཅངས་ནས། སོ་གཅིག་གི་སྤྱི་རེངས་ཤར་
ཆོ་ཟླ་འཛོག་གི་སྤང་ལྟུང་དུ་འབྱུང་བར་ཉི་མའི་གཉེན་གྲིས་གསུངས་སོ། །ཐ་སྙད་བརྒྱད་

ལྟན་དགོ་སྟོང་མ་དག་ལ། །གོས་ཉིང་འབྱུང་བཅུག་ཟིན་ཆོ་འབྱུང་འཇུག་དངོས། །ཞེས་པ་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་། གདིང་བ་རུང་བ་ཚད་ལྟན་གྱིས་རྒྱབས་ཅན་ཉིང་པའམ། མི་གཙང་བས་
སྤགས་པ་ཞིག་ །སྟོམ་པ་དག་པ། །ལྟ་བ་མཐུན་པ། མཚན་མི་མཐུན་པ། ལུས་བསྟེན་དུ་རུང་

བ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྟན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ། རྩ་འཕུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་དགོ་སྟོང་མ་ལ་འབྱུང་བཅུག་སྟེ་ཕལ་ཆེར་བྱུས་ཟིན་པའི་ཆོ་
འབྱུང་འཇུག་གི་སྤང་ལྟུང་དངོས་སོ། །བདག་ཉིད་གོས་དེས་ཐོངས་པ་མ་ཡིན་

པར། །དེ་འདྲའི་དགོ་སྟོང་མ་དང་ཐ་སྙད་ལ། །ལྟན་པའི་བྲིས་པར་ངག་གི་རིག་བྱེད་གྲིས། །གོས་བསྐྱངས་ཐོབ་ན་ལེན་སྟོང་སྟོང་བ་གཉིས། །ཞེས་པ་ནི། རང་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་
ཡོད་ནས་མ་ཐོང་བཞིན་དུ་རུང་བ་ཚད་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་གོས་སྤར་འབྱུང་འཇུག་གི་སྐྱབས་སུ་

བཤད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་དགོ་སྟོང་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ། ངག་གིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱངས་ནས་མཐར་ཐུག་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པ་ན་གོས་ལེན་པའི་སྤང་ལྟུང་དུ་འགྱུར་ལ། རང་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གྱིས་མ་ཐོང་བཞིན་དུ། སྤར་བརྟུན་སྤྲིའི་ཕམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་

པའི་ཐ་སྟོད་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་བྲིམ་པ་ལ་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་རུང་བ་ཚད་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་གོས་བསྐྱངས་ན་གོས་སྟོང་བའི་སྤང་ལྟུང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ནི་ཆོག་མཚན་བཅད་འདིས་སྤང་ལྟུང་གཉིས་བསྟུས་སོ། །སྟོང་བར་རིགས་པས་ལྟ་ལྟན་བྲིམ་པ་ལས། ལྟོད་

@242B གཡོགས་སྟོད་གཡོགས་བྱང་ལེན་དེ་ལས་ལྟག། ཐོབ་པའི་སྟོ་སྟེས་སྤང་བའོ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་མ་ཚང་བས་སྟོང་བར་རིགས་པའི་དགོ་སྟོང་གིས་སྤར་བཤད་པའི་ཐ་སྟོད་ལྟ་ལྟན་གྱི་བྲིམ་པ་ལས། ལྟོད་གཡོགས་སྟོད་གཡོགས་བྱང་རེ་ལེན་ལ། དེ་ལས་སྟུ་གང་

ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལྟག་པ་སྐྱང་ནས་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པ་ན། སྟོང་བར་རིགས་པའི་སྤང་ལྟུང་དུ་འགྱུར་རོ། །བྲིམ་པ་དང་། །པོ་མོ་སོ་སོས་རང་ལ་བསྟེས་པའི་གོས། །འབྲུལ་ལོང་མེད་པར་བསྐྱངས་ནས་ཐོབ་པའི་ཆོ། །སྟགས་དང་སོ་སོར་སྟགས་ལེན་སྤང་བར་གསུངས། །ཞེས་པ་ནི།

བྱིས་པ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པས། རུང་བ་ཚད་དང་ལྡན་པའི་གོས་དངོས་སུ་གྱུབ་པ། རང་ལ་བསྡོམ་ཤིང་། བསྡོམ་པར་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག །རང་གོས་དེས་མ་ཐོངས་བཞིན་དུ་འབྱུལ་ལོང་མེད་པར་
བསྐྱངས་ནས་མཐར་ཐུག་ལག་དུ་ཐོབ་པའི་ཆོ། སྤགས་པ་སྒོང་བའི་སྤང་ལྟུང་དུ་འགྱུར་ལ། སྦྱིན་བདག་

པ་སོ་སོ་སོ་ནས་རུང་བ་ཚད་དང་ལྡན་པའི་གོས་དངོས་སུ་གྱུབ་པ་རེ་རེ། རང་ལ་བསྡོམ་ཤིང་བསྡོམ་པར་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག། གོས་དེས་མ་ཐོངས་བཞིན་དུ་འབྱུལ་ལོང་མེད་པར་བསྐྱངས་ནས།
མཐར་ཐུག་ལག་དུ་གྱུབ་པའི་ཆོ་སོ་སོ་ནས་སྤགས་པ་ཡིན་པའི་སྤང་ལྟུང་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤང་ལྟུང་

འདི་གཉིས་ནི་སྦྱིན་བདག་བཟའ་མི་ཐུན་མོང་ནས་གོས་གཅིག་བསྡོམ་པ་དང་། སོ་སོ་ནས་གོས་རེ་རེ་བསྡོམ་པའི་བྱུང་པར་ཙམ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་སྤང་ལྟུང་གཉིས་བསྐྱུས་སོ། །སྦྱིན་
བདག་པོ་ཉ་ཞལ་ཏ་བ་གསུམ་ག་ཡང་། །བྱིས་པར་རིགས་གཅིག་གོས་ཀྱི་རིན་རིན་བསྐྱར་བ། །བསྐྱུལ་

བསྐྱད་དུག་མཐར་སྐྱངས་ན་མཐར་ཐུག་གྱུབ། །ཅིས་པ་ནི། སྦྱིན་བདག་དང་པོ་ཉ་དང་ཞལ་ཏ་བ་གསུམ་ག་བྱིས་པར་རིགས་གཅིག་པའི་སྦྱིན་བདག་གིས་གོས་ཀྱི་རིན་རིན་པོ་ཆེ་པོ་ཉ་ལ་བསྐྱར་
ཞིང་། པོ་ཉས་རང་གི་གོས་སྐྱུབ་པའི་ཞལ་ཏ་བྱེད་མཁན་ལ་གཏད་པ་ན། ཞལ་ཏ་ལ་བསྐྱུལ་

བསྐྱད་ལན་དྲུག་ལས་ལྷག་པ་བྱས་ཏེ་གོས་སྒྲངས་ན་བསྐྱར་བའི་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་རོ། །དཀོན་ཅིང་རིན་ཆེའི་སྤྲིན་བལ་ཁོ་ན་དང་། །བལ་ནག་འབའ་ཞིག་དང་ནི་དེ་ཆ་གཉིས། །བསྐྱེས་པའི་
གདན་གསུམ་གྱུ་བ་ཆོ་སྤང་བར་གསུངས། །ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་དུས་དེར་

@243A ལྷོ། །དཀོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བའི་སྤྲིན་བལ་ཁོ་ན་ལས་བྱས་པའི་སྤྲིན་ནམ། །སྤྲིན་བལ་ཁོ་ནའི་ནང་ཚངས་ཅན་གྱི་སྤྲིན་བྱས་པ་ན། །སྤྲིན་བལ་གྱི་སྤྲིན་གྱི་སྤང་བར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་
དུས་དེར་དཀོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བ། །ཁ་བསྐྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་

བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་སྤིད་དུ་བྱུ་ཕྱིད་དང་གསུམ་ཡན་གྱིས་ཚད་དུ་ལོངས་པའི་གདན་བྱས་ན། །བལ་ནག་གི་གདན་གྱི་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡུལ་དུས་དེར་དཀོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བའི་
ལྷག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གིས། །ཆ་བཞིར་བགོས་པའི་ཆ་གཉིས་ལྷག་

ཅམ་གྱི་གདན་བྱས་པ་གྱུ་བ་ཆོ། །ཆ་གཉིས་བསྐྱེས་པའི་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྲིན་བལ་ནག་སྤྱད་པར་བཟོད་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། །ལོ་དྲུག་ནང་དུ་གཉིས་པ་བྱེད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནི། སྤང་
བལ་ནག་ཟེན་པའི་སྤྲིན་ལོངས་སྤྱད་དུ་བརྟུབ་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། ལོ་ངོ་

དུག་མ་ལོན་པའི་ནང་རྩལ་ཚད་དུ་ལོངས་པའི་སྒྲན་གཉིས་པ་ཞིག་རང་དོན་དུ་གསར་གཤེས་གྲུབ་ན། ལོ་དུག་ནང་དུ་སྒྲན་གཉིས་པ་བྱེད་པའི་སྤང་ལྟུང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལོ་དུག་ནང་དུ་
ཞེས་པ་ལོ་དུག་གོང་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྒྲན་སྤྲུལ་མ་བཤམས་ནས་ལོ་ལྷ་རིལ་

པོ་ཚྛགས་ཏེ། དུག་པའི་ལོ་ངོ་མཐོང་ནས་གཉིས་པ་གསར་གཤེས་བྱས་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་ལས། དུག་པ་ལ་བྱེད་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསར་
པའི་གདིང་བ་ཡོད་ཆོ་སྙིང་པ་ནས། །བདེ་གཤེགས་མཐོ་གང་ཚད་ཙམ་མ་

སྒྲན་དང་། །ཞེས་པ་ནི། རུང་བ་ཚད་དང་ལྡན་པའི་གདིང་བ་གསར་དུ་བྱས་པ་ཡོད་ཆོ་གདིང་བ་སྙིང་པ་ནས་ཁུ་ཞིང་གཉིས་ཀར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་གང་གི་ཚད་ཙམ་མ་སྒྲན་པར་
ལོངས་སྤྱད་ན། མཐོ་གང་གི་སྤང་ལྟུང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་རི་སྤྱོད་སྙིང་པར་མ་གྱུར་གྱི་

བར་དུ་ལོངས་སྤྱད་ཐེབ་རེ་རེ་ལ་སྤང་ལྟུང་རེ་རེ་བསྐྱེད་དོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་གང་གི་ཚད་ནི་མི་ཚད་མའི་བྲུ་བྱེད་དང་དོའོ། །བལ་བྲུར་རྒྱུང་གྲགས་ལྷག་ཙམ་འབྱེར་བ་
དང་། །ཞེས་པ་ནི། བྲུར་གཅིག་དུ་ལོངས་པའི་བལ་བྲུར་བྱེར་བ་པོ་བསྐྱེན་པར་མ་ཚྛགས་

@244B ཕ་ཡོད་བཞིན་དུ། མེད་པའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ལ་བྱིར་བ་ན། བལ་བྱར་བའི་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་དགོ་སྤོང་
མ། །བལ་ཆེལ་འཇུག་དང་ཞེས་པ་ནི། སྤར་འབྱུར་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་མཚན་

ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་དགོ་སྤོང་མ་ལ། གོས་བྱ་གང་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱར་ཡོངས་པའི་བལ་འབྱུད་པ་དང་། ཆེལ་བ་དང་། འཛོད་དུ་བཅུག་པ་ན། བལ་ཆེལ་དུ་འཇུག་པའི་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཕྱིན་རྒྱབས་མ་བྱས་པར། །གསེར་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་དང་དེར་སྒྲོམ་ལ། །རེག་དང་རེག་

འཇུག་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནི། ཕྱིན་རྒྱབས་སོགས་རྩར་བ་གསུམ་གང་རྩར་མ་བྱས་པར་གསེར་དངུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ནོར་གྱི་སྒྲོམ་ལུས་དངོས་སམ། ལུས་དང་འབྲེལ་བར་
དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པས་རེག་གམ། རེག་དུ་འཇུག་པ་དང་བདག་གིར་བྱས་པ་ན་རིན་པོ་ཆེ་

ལ་རེག་པའི་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་ལ། ཕྱིན་རྒྱབས་སོགས་རྩར་བ་གསུམ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། གཞི་གསུམ་ཆོ་གར་གསལ་བས་དེར་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། དེར་སྒྲོམ་ལ་ཞེས་པ་ཇི་རིན་པོ་ཆེའི་བསྐྱབ་བྱ་
ཆེན་མོར། རིན་པོ་ཆེར་སྒྲོམ་པ་ལྷུ་ལ་རེག་གམ་རེག་དུ་འཇུག་པ་ཉིས་བྱས་ཙམ་དུ་གསུངས་

འདུག་པས་འདིར་བྲ་བར་མ་རྒྱས་སོ། །མདོ་རྩ་བར་ནི། རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མ་ཡིན་པ་དང་དེར་སྒྲིམ་པ་ལ་རིག་གམ། རིག་ཏུ་འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལོངས་པ་གཞིར་གཏོགས་ཀྱི་ལྷུང་
བྱེད་སྒྲིད་པར་གསུངས་པས་དཔུང་དགོས་སོ། །སྒྲིད་ཁི་འདོད་ཕྱིར་མངོན་མཚན་ཅན་

བྱན་དང་། ཞེས་པ་ནི། རང་དོན་དུ་གསེར་དང་འབྲུ་སོགས་བྲིམ་པ་ཆོས་ལྷ་ལྡན་ལ་བྱན་བསྒྲིད་མངོན་མཚན་ཅན་བྱས་ནས་གོས་བྲུ་གང་ཡན་ཆད་རི་བའི་སྒྲིད་ཐོབ་པ་ན་མངོན་མཚན་ཅན་གྱིས་
སྒྲིད་པའི་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཉོ་ཆོང་བྱས་ཏེ་སྒྲིད་ཁི་ཐོབ་བའོ། །ཞེས་པ་ནི། རྒྱུན་བྱད་

པར་ཅན་དང་མི་ལྡན་པར་རང་གར་ཁི་སྒོགས་འདོད་པས་བྲིམ་པ་ཆོས་ལྷ་ལྡན་ལ། རང་དོན་དུ་གསེར་དང་འབྲུ་སོགས་ཉོ་ཆོང་བྱས་ཏེ་སྒྲིད་ཁི་ཐོབ་པ་ན་ཉོ་ཆོང་བྱེད་པའི་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་
རོ། །རྒྱུན་བྱད་པར་ཅན་རང་ལ་བྱ་ལོན་སོགས་ཆགས་ཤིང་དེ་ཉིད་མངོན་མཚན་ཉོ་ཆོང་

@245A ༄། །སོགས་མ་བྱས་པར་འཇུག་མ་རྒྱས་པའི་ཆོ་གཡོ་སྒྲིད་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་མངོན་མཚན་ཅན་དང་། ཉོ་ཆོང་བྱས་པ་ལ་ལྷུང་བ་མི་འབྱུང་བ་ནི། སྤང་ལྷུང་འདི་གཉིས་ལ་
དམིགས་བསལ་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྔོན་གྱི་ཆགས་རྒྱུད་སྒྲོང་བ་

ལ་ལྟར་བ་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་ལྟར་བཟེད་ཞིག་བཅུ་འདས། །ཞེས་པ་ནི། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་ལྟར་བཟེད་རུང་བ་ཚད་དུ་ལོངས་པ་ཞག་བཅུར་བཅངས་ནས།
བཅུ་གཅིག་པའི་སྐུ་རེངས་ཤར་བ་ན་ལྟར་བཟེད་ཞིག་བཅུ་འཆར་བའི་སྤང་

ལྟར་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱད་བཟོད་ཡོད་བཞིན་ལྟར་བཟེད་གཉིས་པ་གྲུབ། །ཅེས་པ་ནི། རང་ལ་ལོངས་སྤྱད་དུ་བཏུབ་པའི་ལྟར་བཟེད་ཡོད་བཞིན་དུ། ཉེ་དུ་སོགས་མིན་པའི་བྱིས་པ་ལ་ལྟར་བཟེད་
འབད་པས་བཙལ་ནས་ཐོབ་པ་ན། ལྟར་བཟེད་ལྷག་པོ་འཚོལ་བའི་སྤང་ལྟར་

དུ་འགྱུར་རོ། །རང་དོན་ཐགས་སྒྲ་མི་སྟར་ཞེས་པ་ནི། ཉེ་དུ་སོགས་མིན་པའི་བྱིས་པ་ལ་རང་དོན་དུ་ཐགས་སྒྲ་མི་སྟར་བར་ཐགས་འཐག་དུ་བཅུག་ནས། ཟིན་པ་ན་ཐགས་འཐག་དུ་འཇུག་པའི་
སྤང་ལྟར་དུ་འགྱུར་རོ། །འཐག་པ་བསྐྱེད། །ཅེས་པ་ནི། ཉེ་དུ་སོགས་མིན་པའི་

བྱིས་པས་ཐག་བཏགས་ནས་འབུལ་བར་ཁས་སྤངས་པ་ན། འཐག་མཁན་ལ་སྤང་རྒྱུན་ནས་སྤྱིན་བདག་གིས་བསྡོམ་པ་ལས་ཁུ་ཞིང་ཆེར་བསྐྱེད་བཅུག་ནས། ཟིན་པ་ན་འཐག་པ་བསྐྱེད་པའི་
སྤང་ལྟར་དུ་འགྱུར་རོ། །གོས་སོགས་དག་སྡོང་ལ་བྱིན་འཕྲོག་ཅིང་

དཔལ། །ཞེས་པ་ནི། དག་སྒོང་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ལ་གོས་སམ་ལྟུང་བཟེད་རུང་བ་ཚད་ལྡན། རང་ངམ་གཞན་གྱིས་བྱིན་པ། སྒྲུང་རང་ངམ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འཕྲོག་པར་བརྩམས་ནས། མཐར་
ཐུག་དག་སྒོང་དེའི་ལུས་ལས་བྲལ་བ་ན། བྱིན་འཕྲོག་གི་སྤང་ལྟུང་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཆོས་བརྒྱད་ནི། བསྟན་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དག་པ། ལྷ་བ་མཐུན་པ། མཚན་མཐུན་པ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། རང་ལས་རྒྱད་ཐ་དད་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དག་སྒོང་
ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ཁོ་ན་གཟུང་རོ། །དབྱར་

@246B ནང་ཟས་མིན་ཉིད་པ་བདག་གིར་བཟུང་། །དེ་བཞིན་དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེའི་སྡོན་དང་ཕྱིའི། །མཚམས་འདས་བགོ་སྤྲས་སྟེད་པ་ཕྱིས་པའོ། །ཞེས་པ་ནི། དབྱར་ནང་དུ་ཁ་ཟས་མིན་པའི་
གོས་ཚད་ལོང་གི་ཉིད་པ་བྱིས་པ་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱིས་ཕྱལ་བ་དབྱར་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བདག་

གིར་བཟུང་བ་ན། དབྱར་ཉིད་བདག་གིར་བྱ་བ་སྤྲགས་པའི་སྤང་ལྟུང་དུ་འགྱུར་ལ། ཆོས་བཞི་ནི། བྱིས་པ་ཡིན་པ། ཐ་སྙད་ལྡན་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། རང་དང་མོར་མི་གཅིག་པ་
དང་བཞི་འོ། །དབྱར་ནང་དུ་སྟྱན་བདག་དང་དངོས་པོ་སྤྲ་མ་དེ་བཞིན་ལ། དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེའི་

སྟོན་དབྱར་མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བགོས་ནས་སྐལ་བ་ལ་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པ་ན། དབྱར་ཆེད་བགོ་བ་སྐས་པའི་སྤང་ལྟུང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དབྱར་ནང་དུ་སྟེན་བདག་དང་དངོས་པོ་སྤར་བཤད་པའི་སྟེང་དུ་
རང་གི་ཡིན་པ། ཀུན་སྟོང་དབྱར་ཆེད་སྟེད་པའི་དགོ་སྟོང་ལ་མ་གཏད་པར་གསང་ཐབས་སུ་

བཞག་ནས། དབྱར་ཆེད་བགོ་བའི་དུས་མཚམས་ལས་འདས་ཏེ་དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་ཉོར་ཆེ་དགྲ་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གམ། སྟེན་དུག་ལྷ་བའི་ཆོས་གཅིག་གི་མཚན་མེའི་མཐའ་འདས་
པ་ན། དབྱར་ཆེད་བཞག་པ་འཕྱིས་པའམ། སྟེད་པ་འཕྱིས་པའི་སྤང་ལྟུང་དུ་འགྱུར་བས། སྤང་ལྟུང་འདི་གསུམ་

བཏད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་ལྟུང་གངས་གཅིག་དུ་བགྱངས་སོ། །དགོ་སྟོང་དགོན་པ་པ་ལ་འཇིགས་སོགས་སར། །སྐམ་སྤར་ཞག་དུག་འབྲལ་གནང་བདུན་པ་ཡི། །སྤྱ་རིངས་ཤར་ཆོ་
འབྲལ་བའི་སྤང་བར་གསུངས། །ཞེས་པ་ནི། དགོ་སྟོང་དགོན་པ་པ་ལ་རང་གི་དགོན་པའི་གནས་

འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་སོགས་ཀྱི་སར། སྐམ་སྤར་བྱིན་རྒྱ་བས་ཅན་དང་ཞག་དུག་འབྲལ་བ་ཉིས་མེད་དུ་གནང་ལ། དུག་པའི་མཚན་མེའི་མཐའ་འདས་ནས་བདུན་པའི་སྤྱ་རིངས་ཤར་གྱི་བར་
དུ་བྲལ་ཆོ་དགོན་པ་པའི་འབྲལ་བའི་སྤང་ལྟུང་དུ་འགྱུར་རོ། །རས་ཆེན་ཁས་ལེན་

སྤྱི་མཐོང་གཅིག་གོང་། །བཙལ་དང་དགག་དབྱེ་གོལ་ནས་སྤྱི་ཕྱི་ལོག་ །མ་སྤྱོད་ཅེས་སྤྱོད་པས་གསུངས། །ཞེས་པ་ནི། རང་གིས་དབྱར་སྤྱི་གང་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དབྱར་
ཁས་ལེན་དེའི་སྤྱི་མཐོང་གཅིག་གོང་དུ་སྤྱི་བདག་བྱིས་པ་ལས་ཆར་ཆུ་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་

@247A ལྟོ། །རྣམས་ཀྱི་རས་ཆེན་བཙལ་ནས་ཐོབ་པ་ན། རས་ཆེན་བཙལ་བ་སྤྱོད་པའི་སྤྱང་ལྟར་དུ་འགྱུར་ལ། རང་གིས་དབྱར་སྤྱི་གང་ཁས་ལེན་ཀྱང་དེའི་དགག་དབྱེ་གོལ་ནས། རང་
གི་རས་ཆེན་སྤྱི་བ་པོ་ལ་མ་གཏད་པར་སྤྱི་བ་བྱེད་དུ་བཙངས་ཏེ་ཞག་སྤྱི་

མཐོང་སྤྱི་རངས་ཤར་བ་ན། རས་ཆེན་བཞག་པ་འཕྱིས་པའི་སྤྱང་ལྟར་གི་ཉེས་པ་བསྤྱི་ཅེས་སྤྱོད་པས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱང་ལྟར་འདི་གཉིས་ཀྱང་རས་ཆེན་གྱི་སྤྱང་ལྟར་ཞེས་གཅིག་དུ་
བགྱངས་སོ། །གང་ཟག་དག་འདུན་ལ་བསྤྱོད་བདག་ཉིད་ལ། །བསྤྱོད་ཞིང་ཐོབ་པའོ་ཞེས་

པ་ནི། སོ་སྤྱིའི་དག་སྤྱོད་གསུམ་མན་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། བཞི་ཚོགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་དག་འདུན་ལ་བྱིས་པའི་སྤྱི་བདག་གིས་བསྤྱོད་པ། ཁ་ཟས་མ་ཡིན་པའི་གོས་སོགས་ཀྱི་ཉིད་པ་བདག་
ཉིད་ལ་བསྤྱོད་ཞིང་ཐོབ་པ་ན། བསྤྱོད་པ་གཞན་དུ་བསྤྱོད་པའི་སྤྱང་ལྟར་དུ་འགྱུར་རོ། །

སྒྲིན་བཞི་ཅི་རིགས་པ། བྱིན་ལེན་མ་བཞིག་ཐུན་མཚམས་འདས་གྱུར་ན། །གསོག་འཛོག་ཅེས་བྱ་སྤང་བསུམ་ཅུ་པའོ། །ཞེས་པ་ནི། བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒྲིན་ནམ་པ་
བཞི་པེ་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་སྤྲོད་བྱིན་ལེན་བྱས་པ། གྲུང་ཚོགས་འདས་ནས་བྱིན་ལེན་མ་བཞིག་པར་

བཅངས་ན་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་ལྟར་དུ་འགྱུར་ལ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞག་བདུན་པའི་སྒྲིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ནས་བྱིན་ལེན་བྱས་པ། བརྒྱད་པའི་སྐྱུ་རིངས་ཤར་བའི་ཆོ་
བྱིན་ལེན་མ་བཞིག་པར་ལུས་པ་གསོག་འཛོག་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཇི་སྲིད་འཆོ་བཅང་གི་

གི་སྒྲིན་ལ། ནད་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། ཆོ་ཇི་སྲིད་འཆོ་བའི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་སྒྲིན་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ནད་
གསོས་ནས་སྒྲིན་དེ་བཅང་མི་དགོས་པར་གྱུར་བའི་ཆོ་བྱིན་ལེན་མ་བཞིག་པར་མཚན་མོའི་ཐུན་

མཚམས་ཐ་མ་འདས་པ་ན། གསོག་འཛོག་ཅེས་བྱ་བ་སྤང་ལྟར་སུམ་ཅུ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞུགས་པ་བཤགས་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགྲ་བཅུ་ལས། སམ་ལྷག་སྒོམ་པོ་
ཉེས་བྱས་ལས་གཞན་པའི། །འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་སྒྲིས་གོ་བ་འདིར་

@248B བསྟན་བརྒྱན། །ཞེས་པ་ནི། སམ་ལྷག་སྟོམ་པོ་ཉིས་བྱས་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་བརྒྱན་ལས་གཞན་པའི། རང་ལ་ལྟང་བ་བྱང་བ་ལ་བྱང་བར་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་བྱང་ངོ་ཞེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་
ནས་སྒྲས་པ་ལྟ་བུ། སྒྲ་ཡུལ་གྱིས་དོན་གོ་བ་ན་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྒྱན་སྒྲ་བའི་ལྟང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དག་སྟོང་སྟོན་བརྗོད་ཡུལ་དེས་ངེས་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནི། དག་སྟོང་རིགས་རྩས་ངན་པ་དང་། དབང་པོ་སྟོན་ཆགས་པ་སོགས་ལ་སྟོན་གདགས་འདོད་གྱིས་སྟོན་བརྗོད་པ། ཡུལ་གྱིས་དོན་གོ་
བ་ན། སྟོན་ནས་སྒྲ་བའི་ལྟང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དག་སྟོང་མཐུན་པ་དབྱེ་

ཕྱིར་སྒྲ་མ་ཡིས། །བད་ཕྱོད་ནའོ་ཞེས་པ་ནི། དག་སྟོང་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་བར་དུ་སྒྲ་མ་བཅུག་ནས་པན་ཚུན་དུ་བད་འཕྱོད་པ་ན། སྒྲ་མ་བྱེད་པའི་ལྟང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་བཞིན་ཞི་བྱས་
པའི། །ཚོད་པ་སྟོར་འདོད་སྒྲར་བསྒྲང་སྟོ་སྟོགས་ཉིད། །ཅེས་པ་ནི། དག་འདུན་གྱིས་དག་སྟོང་མཚན་

ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཡན་ཆད་གྱི་ཚོད་པ་ཆོས་སྟོགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པ་ལས། ཚོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་མཁན་གྱི་དག་འདུན་དེའི་ནང་ནས། སྒྲར་གྱི་ཚོད་པའི་རྒྱས་ཤེས་ཤིང་བསམ་པ་ཐག་པས་
ཚོད་པའི་མེ་སྟོར་བར་འདོད་ནས། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲངས་དེ་མ་བྱང་འདུག། །ཅེས་སྟོག་མ་གཏིང་

སྒོང་གི་ཆོག་སྒྲིལ་པ་དང་། དགེ་སྒོང་གཞན་གྱིས་དོན་གོ་བཅུ་། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་སྒྲིལ་ཡང་ཚུང་པ་བསྒྲུང་བ་ན། སྒྲོ་སྒྲོགས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོ་སྒྲོགས་འདི་ཚུང་པའི་
བར་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ནས་བྱས་པ་ཡིན་གྱིས། ཚུང་པའི་ཚུ་བ་པན་ཚུན་ནས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཉེ་མིན་ཐ་སྐད་ལྷ་ལྷན་གྱི་བྲིམ་པ་མོར། བྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་ཆོག་དུག་ཆོས་སྟོན་དང་། །ཞེས་པ་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པར་ཐ་སྐད་ལྷ་ལྷན་གྱི་བྲིམ་པ་མོར། བྲིམས་གྲོགས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་
གནས་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་སྒྲོར་བཟུང་མ་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཆོག་ལྷུང་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་

གསར་སྟོན་བྱས་ནས་དོན་གོ་བ་ན། བྲིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དུས་དྲན་མ་བྱས་བསྟེན་པར་མ་རྒྱུགས་དང་། །ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་དམ་ཆོས་འདོན་པ་དང་། །ཞེས་པ་
ནི། དུས་དྲན་མ་བྱས་པར་བསྟེན་པར་མ་རྒྱུགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གསུམ། དེའི་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

@249A ༄༄༅། །གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཆོག་སྒྲུབ་ཤེས་མ་ཟིན་པ་འདོན་པར་བརྩམས་ནས། འདོན་པ་རྒྱུགས་པ་ན། བསྟེན་པར་མ་རྒྱུགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འདོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །དགེ་སྒོང་གཞན་གྱི་པམ་ལྷག་གནས་ངན་ལེན། །བརྗོད་

པར་མ་བསྐྱོས་མ་ཚོགས་བཅོད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནི། དག་སྟོང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཕམ་ལྷག་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་བྱུང་ན། དེའི་ཕམ་ལྷག་གི་དངོས་གཞིའི་གནས་ངན་ལེན་བཅོད་པ་པོར་མ་
བསྐྱོས་ཤིང་། གནས་ངན་ལེན་བཅོད་པའི་ཕྱིར་དག་འདུན་གྱིས་གསོལ་བ་བྱས་པའི་

ཁོངས་སུ་ཡང་མི་གཏོགས་པས། ཡུལ་བསྟེན་པར་མ་ཚོགས་པའི་མདུན་དུ་དག་སྟོང་འདི་ལ་ཕམ་ལྷག་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་ངོ། །ཞེས་བཅོད་ནས། ས་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ན། གནས་ངན་ལེན་
བཅོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མ་ཚོགས་བཅོད་པ་དང་ཞེས་པ། བསྟེན་པར་མ་ཚོགས་

པ་ལ་བཅོད་པ་དང་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འདིས་འོག་མ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །མི་ཆོས་སྒྲ་མ་ཐོབ་ཀྱང་དགོས་མེད་དུ། །མ་ཚོགས་འཕགས་མིན་སྒྲ་དང་ཞེས་པ་ནི། རང་གིས་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ཡན་ཆད་གྱིས་བསྟུས་པའི་མི་ཆོས་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཀྱང་དགོས་པ་བྱུང་པར་

ཅན་མེད་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་མ་ཚོགས་ཤིང་། འཕགས་པ་མིན་པའི་གང་ཟག་གི་མདུན་དུ། བདག་གིས་མི་ཆོས་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་བདེན་པར་སྒྲས་པ་ན། མི་ཆོས་སྒྲ་
མ་བདེན་པར་སྒྲ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དག་འདུན་གྱིས། །རིགས་པར་བསྟོས་

ཀྱང་བཤེས་ངོར་བྱས་ཞེས་འཕྲ། །ཞེས་པ་ནི། དག་འདུན་གྱི་སྤྱི་ལས་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་མི་དག་སྤོང་གིས་རང་གི་མཛའ་བཤེས་ཞིག་ལ། ཟས་ལས་གཞན་པའི་དག་འདུན་གྱི་རྟེན་པའི་སྤྱིང་ནས་
འོས་འཛམས་བྱིན་པ་ལ། སྤྱིན་འོས་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་

ནས་མི་རིགས་པ་དག་འདུན་གྱི་རྣམས་རང་གི་མཛའ་བཤེས་ལ་བྱིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱར་པ་བཏབ་པ་ན། སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། རིགས་པར་བསྡེས་ཀྱང་ཞེས་པ་འོས་
པར་བྱིན་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གསོ་སྦྱང་ཆོན་བསྐྱབ་ཕྱན་བྱེད་དུ་གསོད། །ཅེས་པ་ནི།

@250B གསོ་སྦྱང་བྱེད་པའི་ཆོན་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཕྱན་ཆོགས་འདི་ལྟ་བུ་རྒྱ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་གདོན་ཅི་དགོས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བྱེད་གསོད་ཀྱི་ཆོག་སྐྱས་པ་ཡུལ་དག་སྤོང་གིས་དོན་གོ་བ་ན། བྱེད་
གསོད་ཀྱི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ལྷུང་བྱེད་བཅུ་ཆོན་དང་པོ་སོང་། དུས་བྲན་རུང་བ་མ་བྱས་

ས་བོན་རྣམས། །འཛོམས་དང་ཞེས་པ་ནི། དུས་བྲན་དང་རུང་བ་བཅུ་གང་རུང་མ་བྱས་པར་ལྟོན་ཤིང་སོགས་སྐྱེ་བ་དང་། ནས་སོགས་ས་བོན་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱས་པ་ན། ས་བོན་དང་སྐྱེ་བ་
འཇིག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རུང་བ་བྱ་ཚུལ་དཔེར་མཆོན་ན། བལ་པོ་སེའུ་

ལྷ་བྱ་རང་གས་པས་ནི་རུང་བར་མི་འགྱུར་བས། །ཁམ་སྐར་གྱི་ཚིག་གྲུ་ལྷ་བྱ་སྐྱེས་བྱ་གཞན་གྱི་ཚོལ་བས་བཀས་པ་ན། དེ་ཉིད་གཞོམ་དུ་རུང་བ་ནི་བཀས་པས་རུང་བ་ཡིན་ལ། གྲོ་སྤན་གྱི་ཡུང་པོ་
ལྷ་བྱ་འི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེས་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་རུང་བར་མི་འགྱུར་བས། ཡུང་པོའི་ཕྱོགས་

ཀྱན་དུ་མེས་རེག་པ་ན། ཡུང་པོ་དེའི་འབྲུ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞོམ་དུ་རུང་བ་ནི་མེས་རུང་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོའི་དགོ་འདུན་ཞལ་ཏ་བར། །ཉི་རིང་བྱས་ཞེས་འཕྱ་བར་བྱེད་པ་
དང་། །ཞེས་པ་ནི། དགོ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་བ་རང་བཞིན་དང་པོས། རང་ལ་ཟས་གོས་དམན་པ་ཆེད་

དུ་མ་སྟོབ་ཀྱང་རུང་ཟད་དམན་པ་ལ། །ཞལ་ཏ་བར་ཉི་རིང་བྱས་ཞེས་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་གྱིས་འཕྱ་བ། ཡུལ་གྱིས་དོན་གོ་བ་ན་འཕྱ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་བཞིན་འདྲི་ལ་གཞན་
དུ་ལེན་འདེབས་པ། །བསྟོོ་བ་རྣམ་གཅོན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། ས་རོལ་པོས་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་

སྟོན་ས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འདྲི་བའམ། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་གཏམ་གཞན་འདྲི་བ་ལ་གཞན་དུ་ལན་ལོག་པར་འདེབས་པ་ན། བསྟོོ་བ་རྣམ་གཅོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། དཔེར་ན་མི་རིག་གི་ལྷུང་བ་མ་
བྱུང་ངམ་ཞེས་འདྲི་བ་ལས་བཞོས་པའི་ལྷུང་བ་མ་བྱུང་ངོ་ཞེས་དང་། ཤར་གྱི་གནས་ཚུལ་འདྲི་བ་

ལ། རྒྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་འདི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ལན་ལོག་པར་འདེབས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུད་འཛུལ་བའི། །གནས་སུ་བྱི་སོགས་གནས་མལ་བཤམས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནི། བྱི་ལ་སོགས་པ་དག་
འདུན་གྱི་གནས་མལ་བཤམས་པ་ལ་རང་གིས་ལོངས་སྤྱད་ནས། བསོད་སྦྱོམས་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་འགྲོ་^{@251A} ༡༡། །བ་ན་མ་བསྐྱས་པར་རྒྱུད་འཛུལ་བའི་གནས་སུ་བཞག་ནས། རྒྱུད་དང་
ཆར་བ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཚོས་པ་ན། གནས་མལ་གྱི་ལྟངས་ཀྱིས་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་རྩ་དང་ལོ་མའི་གདན་བཏིངས་པ། །མ་བསྐྱས་མ་བཅོལ་ཞེ་དགུ་འདོམ་འདས་

དང་། །ཞེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དག་འདུན་གྱི་གནས་རྒྱུད་འཛུལ་བའི་ཉིན་ཡོད་སར་རྩ་དང་ལོ་མའི་གདན་བཏིངས་པ། །ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ན་རང་གིས་མ་བསྐྱས་པའམ། །ལམ་དུ་དག་སྦྱོང་གཞན་
དང་འཕྲད་ན་བསྐྱབ་མ་བཅོལ་བར་འདོམས་བཞི་བརྩ་ཞེ་དགུ་འདས་པའམ། །མཐར་དག་

འདུན་གྱི་གནས་ཁང་རྒྱུད་ཚོས་པ་ན། གདིང་བའི་ལྟངས་ཀྱིས་འགྱུར་རོ། །གཙུག་ལག་ཁང་སྤར་གནས་པའི་དག་སྦྱོང་དག །འཆོ་བས་སྦྱོང་དང་ཞེས་པ་ནི། དག་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
རང་གི་སྤར་གནས་པའི་དག་སྦྱོང་དག་གཞོན་འཆོའི་བསམ་པས་སྦྱོང་པར་བརྩམས་

ནས། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་གནས་ཉི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལས་འདས་པ་ན་སྦྱོང་པའི་ལྟངས་ཀྱིས་འགྱུར་རོ། །ཕྱིས་གཞོན་ཞེས་བྱ་གཞོན་ཞེས་པ་ནི། དག་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རང་གི་སྤར་
གནས་པའི་དག་སྦྱོང་གི་མགོ་བོར་ལག་པ་བཞག་ནས་གཞོན་པ་ལྟ་བུ་ལུས་

གྱི་ཕྱིས་གཞོན་དང་། བྱོད་ལྟ་བུ་བརྒྱ་ཙམ་གྱིས་ཁོ་བོ་མི་བརྒྱེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ངག་གི་ཕྱིས་གཞོན་བྱས་པ་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ན། ཕྱིས་གཞོན་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ཕྱིས་
གཞོན་ཞེས་པ་གཞོད་པའི་པ་རོལ་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་དོན་ནོ། །ཐོག་སྟབ་

ཁང་སྟེང་ཙ་ཙ་བ་རྣམས་ཀྱིས། །ལྷིད་བཅས་འདུག་པ་འབྱུང་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། སྟོད་ལམ་བཞི་ཤོང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་ཐོག་སྟབ་མེ་རྩོལ་བའི་ཉིན་དང་བཅས་པའི་ཁང་སྟེང་དུ། ཙ་ཙ་ཕྱར་བུ་
ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་ཁམ་སྤྱི་ལ་ལྷིད་པ་བ་སྟེ་འདུག་ནས་འོག་གི་དགེ་སྟོང་ལ་གཞོད་ཐབས་

བྱས་པ་ན། ཙ་ཙ་འབྱུང་བ་ལ་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྟོག་ཆགས་དང་། །ལྷན་པའི་རྒྱ་སོགས་གྱིས་འདེབས་ཞེས་པ་ནི། རང་དོན་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱི་བཟའ་བཏུང་སོགས་ལ་
སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་འདེབས་པ་དང་། སོགས་ཁོང་ནས་

@252B འབྱུང་དང་གོག་སྟུར་ཡོད་པའི་ལྷི་བ་མེར་འདེབས་པ་སོགས་བྱས་ནས་སྟོག་ཆགས་ཤི་བ་ན། དུད་འགོ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཉིན་གཅིག་ལ། །རིམ་གསུམ་ལས་ལྷག་
གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་དང་། །ཞེས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་

པ་ན་དབྱར་ཡིན་ན་ཆར་ཕུ་བསྐྱབ་པའི་གཡོགས་མ་མ་བྱས་པར། རྡོ་དང་སོ་པག་སོ་བཏང་བ་སོགས་སྤྲ་བ་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱར་དུ་འཇིག་པའི་དགག་ཆ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཉིན་གཅིག་ལ་རིམ་
པ་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་བརྩིགས་པ་ན། རིམ་པ་ལྷག་པར་རྩིག་པའི་ལྗང་བྱེད་

དུ་འགྱུར་རོ། །བཅུ་ཚན་གཉིས་པའོ། །མ་བསྐྱོས་ཉི་མེན་དག་སྟོང་མར་ཆོས་སྟོན། །ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པའི་དག་སྟོང་མའི་སྟོན་པར་མ་བསྐྱོས་བཞིན་དུ། དེ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ན།
དག་སྟོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྗང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བསྐྱོས་ཀྱང་དེ་རྒྱན་ཉི་མ་

རྒྱབ་ནས་སྟོང་། །ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པའི་དག་སྟོང་མ་དའི་སྟོན་པར་བསྐྱོས་ཀྱང་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སར་ཉི་མ་རྒྱབ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ན། ཉི་མ་རྒྱབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་སྟོན་
པའི་ལྗང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཟས་གོས་ཕྱིར་མིན་དེ་དོན་ཆོས་སྟོན་ཞེས། །སྤྲ་དང་ཞེས་པ་ནི། དག་

སྟོང་མ་ལ་ཟས་གོས་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་མིན་ཡང་། འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ནས་ཟས་གོས་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ན། ཟས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་སྐྱར་པ་
འདེབས་པའི་ལྗང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་སྟོན་བརྒྱད་ལྔ་དག་སྟོང་མའི། །ཆོས་གོས་བཟོ་དང་

ཞེས་པ་ནི། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཐ་སྐད་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་དགེ་སློང་མའི་གོས་བཟོ་ཆོམ་བྱེད་པ་ན་གོས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་གོས་སྟེར། ཞེས་པ་ནི། དེ་འབྲའི་དགེ་སློང་མ་ལ་
ཆོས་གོས་བྱིན་པ་ན། ཆོས་གོས་བྱིན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲིམས་གྲོགས་མེད་

པར་དེ་འབྲའི་དགེ་སློང་མ། །དང་བཅས་བསྐྱམ་དང་རྩ་ནང་རྒྱང་གྲགས་འདས། ཞེས་པ་ནི། སྒྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་དེ་འབྲའི་དགེ་སློང་མ་དང་བཅས་ཏེ་རྩ་མེད་པའི་བསྐྱམ་ལམ་དུ་ཞུགས་
ནས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་འདས་པ་ན། ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། སྒྱར་ཞུགས་ནས་རྩའི་རྒྱན་

@253A ༄། རྩོགས་སམ། རྩོག་རྩོགས་གང་རུང་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་འདས་པ་ན། དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྱར་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དཔེན་པར་འདོམ་
གང་ནང་ཉིད་དུ། །དེ་འབྲའི་དགེ་སློང་མ་དང་འདུག་འགྲེང་དང་། ཞེས་

པ་ནི། སྒྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་དཔེན་པ་དང་། ཅིག་པ་དང་། ལུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་བཅས་པ། བར་འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་དེ་འབྲའི་དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པར། བྱད་མེད་
དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། ལྷན་ཅིག་འགྲེང་བ་ན། དགེ་སློང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་

འགྲུང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་དུ་ནི་དགོས་མ་ངེས་བཟུང་དགོས་པ་མིན་ནོ། །དགོས་མ་ཡིས་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཡོན་ཏན་བརྗོད་
ནས་སྒྲོར་བཅུག་ཟས་ཟ་བའོ། །ཞེས་པ་ནི། དགོས་མ་སྤྲོད་མཁས། དགོས་མ་ལ་ལུང་རྟོགས་གང་རུང་

གི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་མི་བདེན་བཞིན་དུ། ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བྲིམ་བདག་ལ་ཟས་སྒྲོར་དུ་བཅུག་ནས། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པ་ན། ཟས་སྒྲོར་དུ་བཅུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །བཅུ་ཚན་གསུམ་པའོ། །དགོས་མེད་ཉིན་གཅིག་བྲིམ་གཉིས་ཡང་ཡང་ཟ། །

ཞེས་པ་ནི། ལུས་གྱི་ནད་གསོ་བ་སྒྲོས་གྱི་དགོས་པ་བྱུང་པ་ཅན་མེད་པར་ཉིན་གཅིག་ལ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྲིམ་པ་གཉིས་ནས་བསོད་སྟོམས་བསྐྱངས་ཏེ་ཐོས་ན་ཡང་ཡང་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །ལྷ་སྟེགས་སྒྲིན་བདག་བྲིམ་དུ་ཞག་གཅིག་འདུག །ཟས་གཉིས་ཟ་

དང་། ཞེས་པ་ནི། ལྷ་སྟེགས་ཅན་ཁོ་ནའི་སྒྲིན་བདག་གི་བྲིམ་དུ་ཞག་གཅིག་འདུག་ནས་ཉིན་དང་པོའི་ཟས་ཐོས་ཏེ། ཉིན་གཉིས་པའི་ཟས་ཐོས་པ་ན། འདུག་གནས་སུ་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཅི་བདེ་ཉི་མེད་པའི། །བྲིམ་ལས་འབྲིང་ཚད་དོ་ལྷག་ཕྱེ་ལེན་དང་། །ཞེས་པ་ནི། ཅི་བདེ་

བར་ལོང་ཞིག་ཅས་སྟོབ་པ་པོ་མིན་ཞིང་། ཉེ་དུ་ཡང་མིན་པའི་བྱིས་པ་ལས་དུས་གཅིག་ལ་ལྷུང་བཟེད་འབྲིང་ཚད་དོ་ལས་ལྷག་པའི་ཕྱེ་ལེན་པ་ན། ལྷག་པར་ལེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །དུས་རུང་ཟས་སྒངས་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པ། །དུས་རུང་བཟའ་བ་བཅའ་དང་ཞེས་པ་ནི་

@254B ལྷག་པ་ལས་གཞན་པའི་དུས་རུང་གི་ཟས་བཟའ་བ་ལྷ་གང་རུང་གཅིག་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ། དེ་རིང་འདི་ལས་མི་ཟེའོ་སྐྱམ་པའི་བསམ་སྒྲོར་གྱིས་བྱིས་ཟ་བ་སྒྲང་ནས། སྒྲར་ལྷག་པོར་མ་
བྱས་པར་ཉི་མ་དེ་ལ་དུས་རུང་གི་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ལོངས་སྟོན་པ་ན། སྒངས་པ་ཟ་བའི་

ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྷག་པོར་བྱ་ཚུལ་ནི་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒངས་པ་ལ། །དེ་འདྲ་སྟོབ་དང་། ཞེས་པ་ནི། སྒངས་ཚུལ་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་
གྱི་དུས་རུང་གི་བཟའ་བཅའ་སྒངས་བའི་དགོ་སྟོང་ལ། ལྷག་པོར་མ་བྱས་བཞིན་དུ་བྱས་སོ་

ཞེས་ཉིན་དེ་ལ་བཟའ་བཅའ་སྟོབ་པ་ན། སྒངས་ལ་སྟོབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། མཚམས་ནང་འདུས་པ་ལས། །དགོས་མེད་དགོ་སྟོང་བཞིར་ལོངས་འདུས་ཟ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི།
མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་དགོ་སྟོང་མང་པོ་འདུས་པ་ན་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པར་དགོ་སྟོང་

བཞིར་ལོངས་དགའ་འདུས་གྱིས་ལོགས་སུ་བ་ན། འདུས་ཤིང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དུས་རུང་དུས་མིན་བ་དང་། ཞེས་པ་ནི། ཞོ་དང་སྒྲོ་མའི་ཐུག་པ་སོགས་དུས་རུང་གི་ལྷེ་གྲུ་
དང་། ཤ་དང་ཐུད་སོགས་དུས་རུང་གི་བཟའ་བ་དང་། ཁམ་སྟར་གྲོ་མ། ལྷན་འབྲུམ་སོགས་

དུས་རུང་གི་བཅའ་བ། ཟ་དུས་མིན་པ་རང་གནས་པའི་སྒྲིང་གི་ཉི་མའི་ཕྱད་ཡོལ་ནས། སང་གི་སྐྱ་རིངས་དང་ཕོ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་བ་ན། དུས་མ་ཡིན་པར་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །གསོག་འཛོག་ཟ། ཞེས་པ་ནི། ལྷན་བཞི་པོ་གང་རུང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གསོག་འཛོག་

དུ་སོང་བ་བ་ན། གསོག་འཛོག་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། ལག་ཉ་སོགས་དེའི་ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་བྱས་བཞི་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྐུ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྲན་བཞི་
བྱིན་ལེན་མ་བྱས་མིད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནི། ལྷན་བཞི་པོ་གང་རུང་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་བའི་བརྟུམས་

ནས། མཐར་ཐུག་མགུལ་དུ་མིད་པ་ན། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བྱིན་ལེན་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ནི། རང་གི་མདུན་དང་ཐད་ནས་མཚམས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པར་
ལག་པ་གཉིས་བཀན་ཏེ་སྟོབ་ལ། ལེན་པ་པོས་ཀྱང་ལག་པ་གཉིས་བཀན་ཏེ་ལེན་པའོ། །

@255A ཨྲ། །ལག་པ་བཀན་པའི་དོན་ལག་པ་བཀན་རྒྱལ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། བྱིན་ལེན་སྟོབ་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་གཉིས་ཀས་ལག་པ་ཁ་སྐྱབ་དུ་བྱས་པ་དང་། སྟོག་ཡས་གཡོན་ནས་
སྟོབ་ལེན་བྱས་ན་བྱིན་ལེན་མི་འཆགས་སོ། །ཉེ་དང་ཅི་བདེར་མིན་ལས་

བཟང་ཟས་ལེན། །ཞེས་པ་ནི། ཉེ་དུ་དང་ཟས་ཅི་བདེར་སྟོབ་པ་པོ་མིན་པའི་བྲིམ་པ་ལས། ཡུལ་དུས་དེར་བཟང་བར་གྲགས་པའི་ཟས་བསྐྱང་ནས་ཟ་བ་ན། ཟས་བསོད་པ་སྟོང་བའི་ལྗང་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །བཅུ་ཚན་བཞི་པའོ། །སྟོག་ཆགས་ལྡན་པའི་རྒྱུད་ཤི་གངས་

མཚུངས། །ཞེས་པ་ནི། རང་དོན་དུ་སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སྟོད་པ་ལྟ་བུ། དུད་འགྲོའི་སྟོག་ལ་གཞོད་པར་མཐོང་ཡང་སྟོས་མེད་དུ་ཡོངས་སྟོད་པ་ན་སྟོག་ཆགས་ཇི་སྟེད་ཤི་
བའི་གངས་དང་མཚུངས་པའི། སྟོག་ཆགས་དང་

བཅས་པ་ལ་སྟོད་པའི་ལྗང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བྲིམ་པ་པོ་མོ་ཉལ་གཤོམ་ཤེས་བཞིན་དུ། །འདུག་འགྲང་ཞེས་པ་ནི། བྲིམ་པ་པོ་མོ་ཉལ་པོ་གཤོམ་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་དེར་འདུག་སྟེ་བར་གཙོད་
བྱེད་པ་ན། ཉལ་པོ་གཤོམ་པའི་བྲིམ་ན་འདུག་པའི་ལྗང་བྱེད་དུ་

འགྱུར་ལ། ཤོ་མོ་ཉལ་ཤོ་གཤོམ་པ་ཤེས་བཞིན་དུ། དེའི་སར་འགྲང་སྟེ་བར་གཅོད་བྱེད་པ་ན། ཉལ་ཤོ་གཤོམ་པའི་བྲིམ་དུ་འགྲང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཅེར་བྱ་ཤོ་མོར་བས་བྱིན་
དང་། །ཞེས་པ་ནི། སྤྲིག་ལྟ་དང་འབྲལ་བའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་གཅེར་བྱ་པ་སོགས་སུ་

སྟེགས་ཅན་ཤོ་མོར་བས་གོས་བྱིན་པ་ན། གཅེར་བྱ་པ་ལ་བྱིན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གོ་མཚོན་ཐོགས་པ་བརྒྱད་ཡན་དམག་ལ་བལྟ། །ཞེས་པ་ནི། རང་གི་གནས་ཉི་འཁོར་དང་བཅས་པ་
ནས་འཕགས་ཏེ་དམག་ལ་དགའ་བའི་དབང་གིས། གོ་མཚོན་ཐོགས་པའི་དམག་

ལ་བལྟ་བ་ན། དམག་ལ་བལྟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཁང་སྟངས་སོགས་ནས་བལྟ་བ་ལ་ཉིས་བྱས་ཙམ་བསྐྱེད་དོ། །བརྒྱད་ཡན་ཞེས་པ་དམག་གི་གོ་མཚོན་ཅན་བརྒྱད་ཚོགས་ན་དམག་གི་
ཐ་སྟད་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ། །དོན་མེད་དམག་ནང་ཞག་གཉིས་ལས་འདས་དང་། །ཞེས་པ་

@256B ནི། དམག་འབྲུག་ཞི་བའི་དོན་སོགས་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པར་དམག་ནང་དུ་ཞག་གཅིག་གནས་ནས། ཞག་ཕྱི་མའི་སྐྱུ་རིངས་ཤར་བ་ན། དམག་ནང་དུ་གནས་པའི་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་རྩེ་ཡབ་སྐས་གཉིས་ཀའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་ལྷ་མེད་པ་ཡིན་པས་

ཞག་གཉིས་ལས་འདས་དང་། ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་པར་མངོན་ཞིང་། དེས་ན། དོན་མེད་དམག་ནང་ཞག་གཅིག་ལས་འདས་དང་། ཞེས་པའི་འདོན་པ་སྒྲིམ་ན་ལེགས་པ་འདྲའོ། །དཔེ་མ་དག་
པའི་སྒྲིམ་མེད་དེ། བཅུ་ཚན་ལྔ་པའི་སྒྲིམ་ཆོག་ལས། སྟོག་ཆགས་བཅས་དང་ཉལ་སར་

འདུག །འགྲིང་དང་གཅིར་བྱ་དམག་དང་ནི། །ཞག་གཉིས་བཤམས་དགྲག་འགྲོ་བ་དང་། །བརྟེན་དང་གཟས་དང་གནས་ངན་ལེན། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ་སྒྲིམ་ན། དེའི་ཞག་གཉིས་ཞེས་པ་
ནི། དམག་ནང་དུ་ཞག་དང་པོ་རིལ་པོར་བསྐྱད་ནས་གཉིས་པའི་མགོ་མཐོང་བ་ན། ལྷུང་བ་

བསྐྱེད་ཅིས་པའི་དོན་ནོ། །འོ་ན་ཀྱང་ཞག་གཉིས་ཞེས་པའི་དོན། མདོ་རྩ་བར། དེ་དག་མེད་པར་དེར་ཉིན་མཚན་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་འདུག་ནའོ་དགོས་པ་མེད་ན་སྔ་མ་ལ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་
དང་སྐྱར་ནས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་དགོས།

གཡུལ་བཤམས་དགྲག་དང་ཞེས་པ་ནི། དམག་ནང་དུ་གནས་ནས་གཡུལ་བཤམས་པ་འཐབ་པར་ཉི་བའི་ཆོ། བརྒྱུ་མི་བྱེད་པར་དགྲག་པ་ན། བཤམས་པ་དགྲག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འབྱུར་
རོ། །སྟོག་པའི་སེམས་དག་གིས། །དགོ་སྟོང་དག་ལ་བརྟེན་དང་ཞེས་པ་ནི།

ཁྲོས་ཞིང་འབྲུག་ས་པའི་སྟོག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས། དགོ་སྟོང་ལ་ཐ་ན་ཡུངས་ཀར་ཙམ་གྱིས་བརྟེན་པ་ན། བརྟེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བརྟེན་གཟས་དང་ཞེས་པ་ནི། ཉོག་པ་ཅན་གྱི་
སེམས་ཀྱིས་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་དགོ་སྟོང་ལ་ཐ་ན་ཡུངས་ཀར་ཙམ་གྱིས་བརྟེན་

པར་གཟས་པ་ན། བརྟེན་པར་གཟས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བརྟེན་པར་གཟས་པའི་དོན་ནི། ལག་དེང་བྱས་ཏེ་བརྟེན་པར་རྩེ་པ་ལོ། །དགོ་སྟོང་གཞན་གྱི་པམ་ལྷག་གནས་ངན་
ལེན། །ཤེས་བཞིན་དགོས་པ་མེད་བཞིན་བཅབས་པ་ལོ། །ཞེས་པ་ནི། སྟོམ་པ་

@257A ༄༄༅། །གསོར་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པའི་དགོ་སྟོང་ལ་པམ་ལྷག་གང་རུང་བྱང་བ་ཤེས་བཞིན་དུ། དེ་བཤད་ན་དགོ་འདུན་འབྲུག་དུ་དོགས་པ་སོགས་གྱི་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་
མེད་པར་བཅབས་ནས། བཤགས་ཡུལ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་

བཤགས་པའི་གོགས་བྱས་པ་ན། གནས་ངན་ལེན་འཆབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བཅུ་ཆན་ལྔ་པ་ལོ། བདེ་བར་གནས་པའི་དགོ་སྟོང་ཟས་གཅོད་དང་། །ཞེས་པ་ནི། ནད་མེད་བདེ་བར་
གནས་པའི་དགོ་སྟོང་ལ་སྦྱིན་བདག་གིས་གཟན་ཡུལ་བ་གཞོད་སེམས་གྱི་སྟོ་

ནས་བཀག་པ་ན། གཟན་གཅོད་དུ་འཇུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དུས་དྲན་མ་བྱས་མེར་རིག་རིག་འཇུག་པ། །ཞེས་པ་ནི། དུས་དྲན་མ་བྱས་པར་རང་གིས་མི་ལ་རིག་པ་དང་། གཞན་
རིག་དུ་འཇུག་པ་ན། མི་ལ་རིག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་འདུན་ལས་ལ་

འདུན་ཕུལ་སྐྱར་ལེན་དང་། །ཞེས་པ་ནི། དགོ་སྒྲོང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་ལྷན་གྱི་ལས་ལ་རང་གིས་འདུན་པ་ཕུལ་བ་ལས། སྐྱར་ལས་བྱས་ཟིན་པའི་
འོག་དུ་འདུན་པ་སྒྱུར་ལེན་པའི་ཆོག་སྒྲིས་པ་ལས་དེར་གཏོགས་པའི་དགོ་སྒྲོང་གིས་དོན་

གོ་བ་ན། འདུན་པ་སྒྱུར་སྐྱར་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མ་རྗེས་ཞག་གསུམ་ཉལ་ནས་སྐྱ་རེངས་ཤར། །ཞེས་པ་ནི། བསྐྱེན་པར་མ་རྗེས་པ་དང་བར་འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་ཞག་གསུམ་
ལྷན་ཅིག་ཉལ་ནས། བཞི་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ན། རུབ་ལྷག་པོར་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་

འགྱུར་རོ། །སྒྲིག་ལྷའི་ཆོས་སྒྲིན་མ་པ་ལྲས་ལྷོག་ཀྱང་། །མི་གཏོང་བའོ་ཞེས་པ་ནི། ལྷོས་འགྱུར་འཕྱངས་ཀྱང་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་བར་དུ་མི་གཅོད་དོ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱའི་སྒྲིག་ལྷའི་
ཆོས་སྒྲི་བ་སྐྱར་བཤད་པའི་ལྷོག་ཐབས་ནམ་པ་ལྲས་ལྷོག་ཀྱང་། བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་

མཐར་མི་གཏོང་བ་ན། སྤྲིག་ལྟ་མི་གཏོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲ་བསྐྱད་པ་ལ། །གཏམ་སྒྲ་བ་དང་ཞེས་པ་ནི། སྤྲིག་ལྟའི་ཆོས་སྒྲ་བ་ཐབས་ལྡས་ལྟོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་དེ་འདྲ་
གནས་ནས་བསྐྱད་པ་ལ་གཏམ་ཐེབས་པར་སྒྲ་བ་ན། སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷུང་བྱེད་དུ་

@258B འགྱུར་རོ། །དག་ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་སྤྱད། །ཅེས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་སྤྲིག་ལྟའི་ཆོས་སྒྲ་བ་ལྟོག་ཐབས་ལྡས་ལྟོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་དག་ཚུལ་ཆད་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་བ། བཟོད་པ་མ་
གསོལ་བར་བསྐྱས་ནས་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ན། དག་ཚུལ་བསྐྱེལ་བ་སྤྱད་

པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མི་རུང་ཁ་དོག་མ་བསྐྱར་གོས་འཆང་དང་། །ཞེས་པ་ནི། རུང་བའི་ཆོན་གསུམ་གང་རུང་གིས་ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་གོས་དཀར་པོ་གྲོན་པ་ན། གོས་ཁ་མ་བསྐྱར་བ་
གྲོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རུང་བའི་ཆོན་གསུམ་ནི། སྟོན་པོ་དང་བཙག་དང་རུར་སྒྲིག་

གསུམ་ཡིན་ལ། ལི་བྲི། མཐིང་ཤིང་། རྒྱ་སྒྲིགས། མཚལ། གྱུར་གྱུམ། བཙོང་། རྩ་ཤིང་། ལེ་བརྒྱན་ཅི་སྟེ། བརྒྱད་ནི་ཆོན་ཆེན་བརྒྱད་ཅེས་མི་རུང་བའི་ཆོན་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་བོད་འདིར་
འདུལ་འཛིན་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་མོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྟོན་པོ་དང་བཙོད་བརྗེ་བ་མཛད་དོ། །

དུས་བྲན་མ་བྱས་ཅིན་ཆེན་རིགས་སོགས་ལ། །རིག་ཅིང་རིག་ཏུ་འཇུག་དང་ཞེས་པ་ནི། དུས་བྲན་མ་བྱས་པར་ནོར་བུ་སོགས་ཅིན་པོ་ཆེ་དངོས་དང་། དེའི་རིགས་དྲང་དང་རྒྱ་པོ་ཆེ་སོགས་རོལ་
ཆ་དང་། རལ་གྱི་སོགས་མཆོན་ཆ་སྟུང་དུ་རུང་བ་ལ་རང་གིས་རིག་གམ་གཞན་རིག་ཏུ་འདུག་པ་ན།

ཅིན་པོ་ཆེ་ལ་རིག་ཏུ་འཇུག་པའི་ལྟ་བུ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆ་བའི་དུས། །མིན་པར་ཟླ་བྱེད་ནང་དུ་བྱས་བྱེད་དང་། །ཞེས་པ་ནི། ཆ་བའི་དུས་ཟླ་བ་གསུམ་མ་གཏོགས། ཟླ་བ་བྱེད་ཀྱི་ནང་དུ་ལྟ་
བ་ཡན་ནམ། མན་ཆད་བྱས་བྱས་པ་ན། བྱས་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བཅུ་ཆོན་དུག་པའོ། །

བསམས་བཞིན་དུད་འགྲོ་གསོད་དང་ཞེས་པ་ནི། བསམས་བཞིན་དུ་མཆོན་དང་། ངན་སྒྲགས་སོགས་སྒྲོར་བ་གང་ཡང་རུང་བས་དུད་འགྲོ་ཆེ་སྤྱ་བསད་པ་ན། དུད་འགྲོ་གསོད་པའི་ལྟ་བུ་བྱེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །དག་སྟོང་ལ། །དག་སྟོང་མིན་ཞེས་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། །

ཞེས་པ་ནི། དག་སྟོང་ལ་དང་པོ་ནས་ཁྱོད་ལ་བསྐྱེད་ཆོག་གས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་སམ། སྐྱེས་ཀྱང་ཕམ་པ་བྱུང་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགྲོད་པ་སྐྱེར་འཇུག་པ་ན། འགྲོད་པ་བསྐྱེད་
པའི་ལྟ་བུ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཡའ་འདོད་ག་ག་ཆོལ་བྱེད་སོར་མོ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། སྐྱི་

@259A ༄། །གཡའ་བར་འདོད་པའི་སྒོས་ལག་པའི་སོར་མོ་ལྟ་བུས། དགོ་སྒོང་གི་མཆན་བྱང་སོགས་སུ་རེག་སྟེ་གཡའ་སྒོག་པ་ན། ག་ག་ཆོལ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱར་གཡེང་ལྟེ་བ་རྒྱབ་པའི་རྩ་ནང་ཅི། །ཞེས་པ་ནི། ཕྱར་གཡེང་ཞེས་པ་གོད་

བག་གིས་ལྟེ་བ་རྒྱབ་པའི་རྩ་ནང་དུ་ཅི་བ་ན། རྩ་ལ་ཅི་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིན་མིན་བྱད་མེད་ལྷན་ཅིག་གོགས་མེད་ཉལ། །ཞེས་པ་ནི། གཉིན་མིན་པའི་བྱད་མེད་དང་བར་འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་བྲིམས་གོགས་མེད་པར་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ན། བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་

ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་མ་བསྐྱོས་པར་དགོ་སྒོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཉི་དུ་མིན་པ་ངས་བབྱང་དུ་མི་དགོས་པ་འདྲའོ། །མི་སྤྱག་གཟུགས་ཀྱིས་དགོ་སྒོང་སྒྲངས་བྱེད་དང་། །ཞེས་པ་ནི། བཞིན་ལ་དོ་ཐལ་

བྱུགས་པ་སོགས་མི་སྤྱག་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་དགོ་སྒོང་སྒྲངས་སུ་འཇུག་པ་ན། སྒྲངས་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བརྟ་སེམ་ཡིད་གཟུགས་མིན་པར་དགོ་སྒོང་གི་། བོས་སོགས་སྟེད་དང་ཞེས་པ་ནི། བརྟ་སེམས་དང་། ལིན་ཏུ་མཇོམ་བའི་ཡིད་གཟུགས་པ་མིན་པར།

དག་སྟོང་གི་ཆོས་གོས་དང་། ལྷུང་བཟེད་སོགས་དགོས་མེད་ཏུ་སྟེད་པ་ན། སྟེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རང་གིས་དག་སྟོང་ལ། །བྱིན་པའི་གོས་སོགས་གདེང་མེད་ལོངས་སྟོང་
དང་། །ཞེས་པ་ནི། རང་གིས་དག་སྟོང་གཞན་ལ་བྱིན་པའི་གོས་སོགས། དག་སྟོང་དེས་སྐྱར་ལོངས་

སྟོང་པར་གནང་བ་བྱིན་པའི་གདེང་མེད་པར། དེ་དག་ལ་ལོངས་སྟེད་པ་ན། གདེང་མེད་པར་སྟོང་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དག་སྟོང་གཞི་མེད་ལྷག་མའི་སྐྱར་འདེབས་དང་། །ཞེས་པ་ནི།
དག་སྟོང་ལ་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་མེད་པར། ལྷག་མའི་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ན། སྐྱར་པ་འདེབས་

པའི་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གྲོགས་མེད་བྱད་མེད་འགྲོགས་ནས་རྒྱང་གྲགས་འདས། །ཞེས་པ་ནི། ཁྲིམས་གྲོགས་མེད་པར་བྱད་མེད་དང་འགྲོགས་ནས་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་རྒྱང་གྲགས་ལས་
འདས་པ་ན། བྱད་མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །བཅུ་ཆེན་བདུན་

@260B པའོ། ཤེས་བཞིན་རྒྱན་སོགས་ངན་པ་དང་བསྐྱེདས་ནས། །རྒྱང་གྲགས་འདས་དང་ཞེས་པ་ནི། ཤེས་བཞིན་དུ་ཆོམ་རྒྱན་སོགས་དང་བསྐྱེདས་ནས་རྒྱང་གྲགས་འདས་པར་བྱིན་པ་ན།
རྒྱན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ། །རྫོགས་

པར་བསྟེན་དང་ཞེས་པ་ནི། སྐབ་བྱ་ལེ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་དེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་བྱས་པ་ན། མཁན་པོ་ལ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྟེན་རྫོགས་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །ས་བཞོ་བཞོར་འཇུག་དང་། །ཞེས་པ་ནི། དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པར་

སྲ་ཞིང་འཐས་པའི་འོག་གཞི་ལས་རང་གར་ས་སྤར་བ་གང་ཡན་ཆད་དུ་ལོངས་པ། ཞོ་འམ་བཞོར་འཇུག་པ་ན། ས་ཞོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མགོན་པོས་དུས་འདས་ངེས་མེད་རྒྱ་བ་
བཞི། །འདས་ནས་ཟ་དང་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིན་བདག་གིས་ཞག་གངས་སུ་བཅད་པའི་བསྟེན་བཀྱར་

གྲི་མགོན་དུ་བོས་པ་ན། དུས་དེ་ལས་འདས་པའི་བསྟེན་བཀྱར་ལོངས་སྟོན་པ་དང་། ཞག་གངས་ངེས་པ་མེད་ན་རྒྱ་བ་བཞི་འདས་ནས་ཟ་བ་ན། མགོན་གཉེར་རིང་འདུག་གི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །བསྐྱབ་ཕྱིར་བསྐྱོ་བ་ལྟོག་ཅེས་པ་ནི། རང་ལ་དགོ་སྟོང་གཞན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབ་པའི་

ཐབས་སྟོན་པའི་ཆོ། དེ་ལ་བྱུང་གསོད་བྱེད་པ་ན་བསྐྱབ་པ་ལ་ཉི་བར་འཇོག་པ་སྟོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚུང་སེམས་ཉན་ན་བྱས་དོན་གོ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ནི། དགོ་སྟོང་གཞན་གྱིས་
རང་ལ་ཚུང་པའི་གྲོས་བྱེད་སར་ཕག་ཉན་བྱས་ནས་དོན་གོ་བ་ན། ཉན་ན་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་

འགྱུར་རོ། །ལས་ལ་འདུས་ནས་མ་རྫོགས་མ་སྒྲིམ་འགོ་ཁྲིམ་པ་ནི། ལས་གྲལ་ལ་འདུས་ནས་དགོ་སྒྲོང་གྲལ་ན་འཁོད་པ་ལ་མ་སྒྲིམ་གིང་གསོལ་བའི་ལས་མ་རྫོགས་པར་གཞན་དུ་འགོ་བ་
ན། ལས་ཀྱི་གནས་ནས་མི་སྒྲིམ་བར་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་འདུན་གནས་

བཏན་དགོ་སྒྲོམ་སྒྲོན་པའི་བཀའ། །ཆོས་ལུན་འགལ་བྱས་ཞེས་པ་ནི། དགོ་འདུན་དང་། གནས་བཏན་དང་། དགོ་སྒྲོམ་གྱིས་སྒྲོན་པའི་བཀའ་(NCHO)ས་ལུན་འདི་ལྟ་བུ་སྒྲིབས་ཤིག །ཅིས་
བསྒོ་བ་ལ་སྒྲིབ་ནས་བཞིན་དུ་འགལ་བར་བྱས་པ་ན། མ་གྲུས་པའི་རྩལ་གྱི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །@261A ༡༡། །སྒྲོམ་འགྱུར་འཁྱུང་བ་དང་། །ཞེས་པ་ནི། སྐབས་བཏབ་པའི་འབྲུའི་
ཆད་དངོས་སམ། སྐབས་མ་བཏབ་པའི་རྒྱན་ཆང་སོགས་བཅོས་པའི་ཆང་འཁྱུང་བ་ན། སྒྲོམ་འགྱུར་འཁྱུང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བྱེད་ཡོལ་སྒྲིཛེངས་མ་ཤར་དུས་མིན་

དུ། །མ་སྒྲིམ་གྲོང་དུ་འགོ་དང་ཞེས་པ་ནི། གཞན་འདུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པར། རང་གནས་པའི་གླིང་གི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་བ་ནས། སང་གི་སྒྲིཛེངས་མ་ཤར་བར་གྱི་
དུས་མིན་དུ་རང་གར་འཁོད་པ་ལ་མ་སྒྲིམ་པར་བྱིམ་པའི་གྲོང་དུ་འགོ་བ་ན་དུས་མ་ཡིན་

པར་གྲོང་དུ་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བཅུ་ཚན་བརྒྱད་པའོ། །སྒྲིན་བདག་གིས། །མངགས་བཞིན་དགོ་འདུན་སྒྲིན་དངས་མ་ཡོལ་བར། །བྲིམས་ཞེས་མ་བརྗོད་གོང་གཞན་རྒྱ་བ་
ནི། །ཟས་བཅས་ཞེས་པ་ནི། སྒྲིན་བདག་གིས་མངགས་པ་བཞིན་དུ་དགོ་འདུན་ཟས་ལ་

སྒྱུན་བྲངས་པ་ན། གདུགས་ཚོད་དུས་ལས་མ་ཡོལ་བར་གྱིམས་ཤིག་ཅིས་སྒྱིན་བདག་ལ་མ་བཞེད་པར་རང་ཉིད་བྱིམ་དུ་མར་རྒྱ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་དགོ་འདུན་གྱི་གདུགས་ཚོད་དུས་ལས་ཡོལ་བ་
ན། ཟས་བཅས་སྤྲོ་བྱོང་དུ་རྒྱ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་མཚན་

འགྲོ་དང་། །ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་བཅུན་མོ་དང་བཅས་པའི་གནས་སུ་མཚན་མོ་འགྲོ་བ་ན། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་རྩལ་མོ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མདོ་འདོན་ཆོ་ན་ས་བཞོ་མེ་
རིག་ལ། །ལྷུང་བ་ད་གདོང་ཤེས་ཞེས་སྒྲ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ནི། གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་མདོ་འདོན་པའི་ཆོ་ས་བཞོ་

མེ་རིག་ལྟ་བུ་ལ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བ་ད་གདོད་སྤར་ཤེས་སོ་ཞེས་རང་གར་བཞད་གད་ཡན་ཆད་གྱིས་མདོའི་དོན་ཤེས་རིན་མེད་པའི་རྣམ་པས་བྱད་གསོད་བྱས་པ་ན། བྱད་དུ་གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །བ་སོ་སོགས་ཀྱི་ཁབ་རལ་བྱས་བྱེད་བཅུག། ཅེས་པ་ནི། རང་གར་ཡུལ་དུས་དེར་

དགོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བའི་བ་སོ་སོགས་ཀྱི་ཁབ་རལ་རང་དོན་དུ་བྱས་སམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ན། ཁབ་རལ་འཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བྲུ་གང་ལས་ལྷག་འཇུག་མིན་བྲི་རྒྱུ་བྱེད། ཅེས་
པ་ནི། དགོས་སྦྱོང་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་བྲི་རྒྱུ་རྩ་བ་བྱ་གར་གཞུག་པ་མ་གཏོགས་པར་བྲུ་གང་གི་

@262B ཚད་ལས་ལྷག་པའི་བཟོ་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་རྫོགས་པ་ན། བྲི་རྒྱུ་འཛུགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་འདུན་གནས་མལ་ཤིང་བལ་གྲིས་འགོངས་བདལ། ཞེས་པ་ནི།
རང་གར་རང་དོན་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཤིང་བལ་གྲིས་འགོངས་ཤིང་བདལ་བ་ན། ཤིང་བལ་གྲིས་

གོས་པར་བྱས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གདིང་བ་གཡན་པ་དགབ་པ་རས་ཆེན་གསུམ། །ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱེད་དང་ཞེས་པ་ནི། གདིང་བ་དང་། གཡན་པ་དགབ་པ་དང་། དབྱར་གྱི་
གོས་རས་ཆེན་གསུམ་རང་རང་གི་ཚད་ལས་ལྷག་པར་བྱས་པ་ན།

རིམ་པ་བཞིན་དུ་གདིང་བ་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། གཡན་པ་དགབ་པ་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། རས་ཆེན་ཚད་ལས་ལྷག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་ཚད་
ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྟོན་པ་ཡི། །སྐྱུ་ཚད་མི་ལྡན་བདེ་གཤེགས་ཆོས་

གོས་བྱེད། །ཅེས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་སྟོན་པའི་སྐྱུ་ཚད་ཙམ་མེད་པར་སྐྱམ་སྐྱར་སོགས་ཆོས་གོས་གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱི་ཚད་དུ་བྱེད་པ་ན། བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་ཆོས་གོས་གྱི་ཚད་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

ཆོས་གོས་ཀྱི་ཚད་ནི་སྤྱིད་དུ་སྟོན་པ་རང་གི་བྱ་ལྟ་དང་། ཞིང་དུ་བྱ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལ་མི་འབྲིང་པོའི་ཆོས་གོས་རབ་ཚད་དགུ་འོང་ངོ། །བཅུ་ཚན་དགུ་པའོ། །ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་དགུ་བཅུར་
གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི་མཇུག་བསྟུ་བ་སྟེ་བརྟུན་སྒྲུའི་ལྷུང་བྱེད་ནས་འདིའི་བར་ནི་བཤགས་པ་ཙམ་

དང་འབྲེལ་བ་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུར་སྟོན་པས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་སོར་བཤགས་ཀྱི་སྤྲི་ཚན་ལ། སོར་བཤགས་བཞི་ལས། བྱོང་ལམ་དགོ་སྟོང་མ་ལས་ཟས་
ལེན་དང་། །ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་བྱོང་ངམ་ལམ་པོ་ཆེར་འདུག་པས། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་དགོ་སྟོང་མ་

བྱོང་ངམ་ལམ་པོ་ཆེར་འདུག་པ་ནས། དགོ་སྟོང་མ་རང་ཉིད་འཛོ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱངས་པའི་དུས་རུང་གི་ཟས་སྒྲངས་ཏེ་བ་ན། དགོ་སྟོང་མ་ལས་ཟས་ལེན་པའི་སོར་བཤགས་སུ་འགྱུར་
རོ། །བྱིས་དུ་བསྐྱོ་བཤམ་ལོག་བྱེད་དགོ་སྟོང་མ། །མ་བསྐྱོག་ཟས་ཟ་ཞེས་པ་ནི། རང་དང་དགོ་སྟོང་མ་

@263A ༄། །དེའི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིས་པས་མགོན་དུ་བོས་ནས་དགོ་སྟོང་གཉིས་ཡན་ཆད་ཆོགས་པ་ན། དགོ་སྟོང་མས་གྲལ་གྱི་རིམ་པ་དོར་ཏེ་བདག་ཉིད་ལ་འབྱུང་དོད་དུ་ཟས་
བྲིམས་པའམ། གྲལ་རིམ་བཞིན་བྲིམས་ཀྱང་ལྷག་པོར་བྲིམས་པ་ན། མི་རུང་ཞེས་

མ་བསྐྱོག་པར་བ་ན། གྲལ་རིམས་སུ་མ་ཐེབས་པར་འབྱིམ་དུ་འཇུག་པ་མ་བསྐྱོག་པར་བ་བའི་སོར་བཤགས་སུ་འགྱུར་རོ། །བསྐྱོ་བཤམ་བྱས་པའི་དོན་ནི། བཀོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གམ། རོ་
མགོན་བྱེད་པའོ། །བསྐྱམས་པའི་བྱིམ་ལས་ཟས། །ལེན་དང་ཞེས་པ་ནི། བྱིམ་པ་དེ་ལས་

ཟས་མི་བསྐྱང་བའི་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོམས་པས་བསྐྱམས་ནས་སྐྱར་བྱིམ་པ་དེ་ལས་ཟས་སྐྱངས་ཏེ་བ་བ་ན། བསྐྱབ་པ་བྲལ་ཏེ་བྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་སོར་བཤགས་སུ་འགྱུར་རོ། །འཇིགས་
བཅས་མ་བསལ་བྱིམ་པ་ལས། །སྐྱངས་ཏེ་བ་བ་སོ་སོར་བཤགས་པར་གསུངས། ཞེས་པ་

ནི། གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཡན་ཆད་འཕགས་པ་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སར་ནགས་ཉལ་ཏེ་ཆོམ་རྒྱན་ཡོད་མེད་མ་བརྟགས་པར། བྱིམ་པ་ལས་ཟས་སྐྱངས་ཏེ་བ་བ་ན་ནགས་མ་
བརྟགས་པ་ལས་གྱུར་པའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་གསུངས་སོ། །ལྷ་བ་ཉེས་བྱས་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ་

གཉིས་ཡོད་པའི་སྤེ་ཆན་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་གོས་ཀྱི་སྤེ་ཆན་ལ། ཐང་གོས་རྒྱུ་པོར་མ་བགོས་བཅུངས་དང་འཇོལ། །སྐྱང་སྒྲ་ལྟར་ན་ར་ལྷོབ་ཕུར་སྒྲུལ་མགོ་ཡི། །གདེངས་ཀ་ལྟར་འཕྱང་
ཤམ་ཐབས་རྣམ་པ་བདུན། །ཞེས་པ་ནི། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་མ་མཐའ་མཉམ་པར་རྒྱུ་པོར་མ་

བགོས་པ་དང་། དུས་མེད་གོང་དུ་ཐལ་བའི་བརྟེངས་པ་དང་། ལོང་བྱ་ལ་རིག་པའི་ཉ་ཅང་འཛོལ་བ་དང་། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་མར་སྒྲིའི་ཕྱོགས་གཅིག་གླང་པོ་ཆེའི་སྒྲ་ལྟར་ནར་བ་དང་། མགོ་སྒྲ་
རགས་ཕྱོགས་སུ་ལྟེབས་པ་དང་། ལྟེ་བའི་འོག་དུ་སྒྲལ་

མགོའི་གདངས་ཀ་ལྟར་འཕྱང་བ་དང་། སྒྲ་རགས་ཀྱི་བར་བར་དུ་འབྱའི་ཕུར་མ་ལྟར་ཤམ་ཐབས་འཐོན་པ་སྟེ་ཤམ་ཐབས་བགོ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིས་བྱས་བདུན་དང་། རྒྱུ་པོར་མ་བགོས་
བརྟེངས་འཛོལ་སྟོད་གཡོགས་གསུམ། །ཞེས་པ་ནི། སྒྲ་སྒྲུར་དང་སྒྲ་གོས་ཀྱི་ཡ་

@264B མཐའ་མ་མཐའ་གཉིས་རྒྱུ་པོར་མ་བགོས་པ་དང་། དུས་མོ་ལས་ཡར་བརྗེས་པའི་བརྟེངས་པ་དང་། ལོང་བྱའི་ཆོག་ལ་རིག་པའི་འཛོལ་བ་སྟེ་གོས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིས་བྱས་
བཅུ་འོ། །གཉིས་པ་བྲིས་དུ་འགྲོ་བའི་སྡེ་ཆོན་ལ། དུན་ཤེས་མ་བསྐྱམས་ཆོས་གོས་རྩ་ལ་བཞིན་

དུ། །མ་བགོས་འདྲུ་འཛི་ཅ་ཅོ་ཕུར་གཡེང་བལྟ། །གཉའ་ཤིང་གང་ཅམ་མི་བལྟ་ཉིས་བྱས་ལ། །ཞེས་པ་ནི། བྲིས་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་རྒྱུང་ལ་གསྐྱེད་བ་སོགས་དུན་ཤེས་བཞིན་བྲིས་མ་བསྐྱམས་པ་
དང་ཆོས་གོས་རྩ་ལ་བཞིན་དུ་མ་བགོས་པ་དང་། ཅ་ཅོའི་སྒྲ་མ་སྤངས་པ་དང་། མིག་གཡེད་

བག་ཏུ་བལྟ་བ་དང་། གཉའ་ཤིང་གང་ལས་ལྷག་པར་བལྟ་བ་སྟེ་ཉིས་བྱས་ལྟ་དང་། མགོ་གཡོགས་ཆོས་གོས་བཟུངས་དང་ཕྱག་གཉིས་གཟུང་། །ལག་གཉིས་གཉའ་དང་ལྷག་པར་བསྟོལ་བ་
ལྟ། །ཞེས་པ་ནི། མགོ་རས་ལ་སོགས་པས་གཡོགས་པ་དང་།

འདོམས་མཐོང་བར་ཆོས་གོས་བཟུངས་པ་དང་། གོས་ཕྱག་པ་གཉིས་ཀར་གཟུང་བ་དང་། ལག་པ་མདུན་ནས་བཏང་སྟེ་གཉའ་གོང་དུ་བསྟོལ་བ་དང་། ལྷག་ཁྱུང་དུ་ལག་པ་གཉིས་སྟོགས་
སྟོགས་ནས་བསྟོལ་བ་སྟེ་ལྟ་དང་། མཆོད་དང་བརྒྱུང་བསྐྱུལ་ཅོག་ཕུ་བྱར་

གིས་འགོ་གྲུ་བརྒྱུངས་འགོ་དང་ཕུ་འོ་ཞེས་པ་ནི། ན་ཆོད་ནས་འགོ་བ་དང་། སྦྱིད་པ་བརྒྱུང་བསྐྱུལ་བྱེད་ཅིང་འགོ་བ་དང་། ཅོག་ཕུས་འགོ་བ་དང་། རྟིང་པ་བཏོག་སྟེ་རྟིང་པ་འཁྱིལ་གིས་འགོ་བ་
དང་། ལག་པ་གཉིས་རྟིང་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གྲུ་མོ་

ཕྱིར་སྦྱང་པོར་བྱས་ཏེ་འགོ་བ་ལྟ་དང་། མགོ་བོ་བསྐྱུར། །ལུས་གཙུ་ལག་དབྱུག་དཔུང་སྦྱད་ལག་སྦྱེལ་འགོ། ཞེས་པ་ནི། མགོ་བསྐྱུར་ཞིང་འགོ་བ་དང་། ལུས་གཙུ་ཤིང་འགོ་བ་དང་། ལག་པ་
དབྱུག་ཅིང་འགོ་བ་དང་། གཞན་དང་དཔུང་པ་གཉིས་སྦྱད་ཅིང་འགོ་བ་དང་།

གཞན་དང་ལག་པ་སྤེལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ལྔ་སྟེ་ཉེས་བྱས་ཉི་ཤུ་ལོ། །གསུམ་པ་བྲིམ་དུ་འདུག་པའི་སྤྲེལ་ཆོན་ལ། བྲིམ་པ་སམ་བསྐྱོམ་བརྟགས་སྟེང་ཕབ་བསྟུང་། །རྟེན་སྟེང་རྟེན་པ་བརྟེན་སྟེང་བརྟེན་དང་
ནི། །ལོང་སྟེང་ལོང་བྱ་བྲི་ལོག་རྟེན་པ་བཅུག །རྟེན་པ་སོ་སོར་བརྟེན་དང་འདོམས་སྟངས་བ། །

@265A ལྷ། །འདུག་པའི་ཉེས་པ་རྣམ་པ་དགུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། བྲིམ་པ་སམ་བསྐྱོམ་བརྟེན་ལ་འདུག་པ་དང་། རྟེན་ལ་སྟོག་ཆགས་སོགས་ཡོད་མེད་མ་བརྟགས་པར་འདུག་
པ་དང་། དལ་བྱས་མ་ཡིན་པར་སྟེང་ཕབ་སྟེ་འདུག

པ་དང་། རྟེན་པའི་སྟེང་དུ་རྟེན་པ་བཞག་སྟེ་འདུག་པ་དང་། བརྟེན་སྟེང་དུ་བརྟེན་བཞག་སྟེ་འདུག་པ་དང་། ལོང་བྱའི་སྟེང་དུ་ལོང་བྱ་བཞག་སྟེ་འདུག་པ་དང་། རྟེན་པ་བྲི་ལ་སོགས་པའི་ལོག་དུ་
བཀྲུག་ཅིང་འདུག་པ་དང་། རྟེན་པ་གདངས་ནས་འདུག

པ་དང་། འདོམས་སྟངས་བར་འདུག་པ་སྟེ་ཉེས་བྱས་དགུ་ལོ། །བཞི་པ་ཟས་སྒྲུང་པའི་སྤྲེལ་ཆོན་ལ། ལེགས་པར་མ་སྒྲུངས་སྟེ་དང་ཁ་ད་ཆད། །འབྲས་ཆན་ཆོད་མ་མཉམ་སྒྲུངས་མཐར་ཆགས་
མིན། །ཡིད་ལ་གཏད་པར་སྒྲུངས་དང་བཟའ་བཅའ་ནི། །མ་འོངས་སྟེང་བཟེད་བཟེད་དང་

འབྲས་ཆན་དང་། ཚོད་མ་ཅི་རིགས་ལྷག་འདོད་ཕན་ཚུན་འགོགས། ཟས་སྤྱང་ལྷུང་བཟེད་བཟེད་དང་ནམ་པ་བརྒྱད། ཁྱིམ་པ་ནི། འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་ཟས་ལེགས་པར་མ་སྒྲངས་པ་
དང་། ལྷ་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་སྒྲངས་པ་དང་། ཚོད་མ་དང་ཟན་མཉམ་པོར་

སྒྲངས་པ་དང་། གུལ་རིམ་བཞིན་མཐར་ཆགས་སུ་མ་སྒྲངས་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ལ་ཡིད་གཏད་དེ་མ་སྒྲངས་པ་དང་། བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་མངོན་སུམ་དུ་མ་འོངས་པར་ལྷུང་བཟེད་སོགས་
བཟེད་པ་དང་། ལྷག་པོ་འདོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་ཆན་དང་ཚོད་མ་གཅིག་

གིས་གཅིག་འགོགས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་སྤྱང་དུ་ལྷུང་བཟེད་སོགས་ཟས་ཀྱི་སྤྱོད་བཟེད་པ་ནམས་ལ་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་སྤྱི་བརྒྱད་དོ། །ལྷ་པ་ཟས་བཟའ་བའི་སྤྱི་ཚན་ལ། ཚུལ་མཐུན་མ་ཟོས་ཏེ་ཅང་
ཁམ་རྒྱང་ཆེས། །རན་མིན་ཟས་མ་འོངས་པར་གདངས་བཀའ་སྒྲུ། ཁྱིམ་པ་ནི།

འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་ཟས་ལེགས་པར་མ་ཟོས་པ་དང་། ཁམ་ཏེ་ཅང་རྒྱང་བ་དང་། ཁམ་ཏེ་ཅང་ཆེས་པ་དང་། ཁམ་རན་པར་མ་ཟོས་པ་དང་། ཁའི་སྒྲོར་ཟས་མ་འོངས་པར་ཁ་གདངས་པ་
དང་། ཁ་ཁམ་གྱིས་བཀའ་སྤྱི་གཏམ་སྒྲུ་བ་ནམས་

@266B ལ་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་སྟེ་དྲུག་གོ་ རྩུག་ལྷན་ཅག་ཅག་རྩ་རྩ་ཕྱ་ཕྱ་དང་། །ལྷེ་ཕྱིར་ཕྱུང་སྟེ་ཟ་བའི་ཉེས་བྱས་ལྟ། །ཞེས་པ་ནི། །ཁ་ནས་སྒྲ་ལྷན་ལྷན་དང་། ཅག་ཅག་དང་། རྩ་རྩ་དང་། ཕྱ་ཕྱ་
ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཟ་བ་དང་། །ལྷེ་ཕྱིར་ཕྱུང་སྟེ་ཟ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་

སྟེ་ལྟོ། །འབྱུ་ནས་རེ་རེ་ཟ་དང་ཟས་ལ་འབྱ། །མཁུར་བ་གཡས་གཡོན་སྟོ་དང་རྒྱ་གཏོག་ །ཁམ་འཕྲོ་བཅད་ནས་ཟ་བ་རྣམ་པ་ལྟ། །ཞེས་པ་ནི། །སྟོག་ཆགས་ཡོད་མེད་སྟོགས་བརྟག་
པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་འབྲས་ཆན་སྟོགས་འབྱུ་རེ་རེ་ནས་བརྟ་ཞིང་ཟ་བ་དང་། ཟས་ལ་

འབྱ་སྟོད་བྱེད་པ་དང་། མཁུར་བ་གཡས་གཡོན་སྟོ་བ་དང་། རྒྱ་གཏོག་པ་དང་། །ཁམ་འཕྲོར་སྟོས་བཅད་ཅིང་ཟ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་སྟེ་ལྟོ། །བཟླ་ག་དང་འབྲོག་དང་ལག་སྟུག་
ལྟར་བཟེད་བསྟོམ། མཆོད་རྟེན་འདྲ་བའི་ཟས་གཞིམ་རྣམ་པ་ལྟ། །ཞེས་པ་ནི།

ལག་པ་ལ་ཟས་ཆགས་པ་བཟླ་ག་པ་དང་། །ལྟར་བཟེད་དང་ཕྱར་བྱ་སྟོགས་ཟས་གྱི་སྟོད་ལྟེས་འབྲོག་པ་དང་། ཟས་བཤོས་པའི་ལག་པ་སྟུག་པ་དང་། ཟས་དང་བཅས་པའི་ལྟར་བཟེད་བསྟོམ་པ་
དང་། ཟས་ལ་མཆོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་འདྲ་བ་བྱས་ཏེ་གཞིམ་ཞིང་ཟ་

བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་སྟེ་ལྟོོ། །དྲུག་པ་ལྟར་བཟེད་དུ་སྦྱད་པའི་སྟེ་ཚན་ལ། གཞན་གྱི་ལྟར་བཟེད་ལ་འཕྱ་ཟས་གོས་པའི། །ལག་པས་ཁྱ་སྟོད་རིག་དང་ཟས་བཅས་རྒྱས། །དག་སྟོང་ལ་
འཐོར་བྱིས་བདག་མ་དྲིས་པར། །ཅི་བདེར་འབགས་རྒྱ་འདོར་དང་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པ་ནི།

གཞན་གྱི་ལྟར་བཟེད་ལ་འཕྱ་བའི་ཕྱིར་བལྟ་བ་དང་། ཟས་གོས་པའི་ལག་པས་ཁྱ་སྟོད་ལ་རིག་པ་དང་། ཟས་དང་བཅས་པའི་རྒྱས་དག་སྟོང་ལ་འཐོར་བ་དང་། བྱིས་བདག་ལ་མ་དྲིས་པར་བྱིས་
དུ་འབགས་རྒྱ་འདོར་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་སྟེ་བཞིའོ། །ལྷག་མ་ནང་

ལྷགས་གཞི་མེད་གད་གཡང་དཀའ། །གཟར་པོར་འཛོག་དང་འགྱང་དང་དེ་གསུམ་དུ། །བྱི་དོར་བྱེད་དང་རྒྱན་སྟོགས་སྟོག་བྱས་ནས། །རྒྱ་བཅུ་ལྟར་བཟེད་ལ་བཏེན་བཅུ་ལྷག་གཅིག་ །ཅིས་
པ་ནི། ཟས་ཟོས་པའི་ལྷག་མ་ལྟར་བཟེད་དུ་ལྷགས་པ་དང་། ལོ་མ་ཡན་ཆད་གྱི་འོག

@267A ༄༄༅། །གཞི་མེད་པ་དང་། གད་པའི་ཁ་དང་། གཡང་ས་དང་། དཀའ་གཟར་པོ་སྟེ་བཞིར་ལྟར་བཟེད་འཛོག་པ་དང་། འགྱང་སྟེ་ལྟར་བཟེད་བཀྲ་བ་དང་། གད་ཁ་དང་། གཡང་ས་
དང་། དཀའ་གཟར་པོ་གསུམ་དུ་ལྟར་བཟེད་གྱི་

དོར་བྱེད་པ་དང་། འབབ་ཆུ་དྲག་པོའི་རྒྱན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཆུ་བཅུ་བ་དང་བཅུ་སྟེ་ལྷུང་བཟེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་བྱས་བཅུ་ཕྲག་གཅིག་གོ། བདུན་བ་ཆོས་བསྟན་པའི་སྟེ་ཆོན་ལ། འདུག་
འགྲང་ཉལ་སྟན་མཐོ་བཟང་མདུན་ལམ་དབུས། །མགོ་གཡོགས་བརྩེས་གཟར་ལག་གཉིས་

གཉའ་ལྷག་བསྟོལ། །དོ་ཀར་ཅན་དང་ལྷ་གྲོན་ཅོད་པའ་དང་། །ཕྱིང་བ་བཅིངས་དང་ཐོད་དགྲིས་རྟ་སྦྱང་ཞོན། །སྟོགས་ལྷམ་འཁར་གདུགས་མཆོན་རལ་དབྱ་ཆ་ཐོགས། །གོ་ཆ་གྲོན་པ་
རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་པ། །དག་ལ་ཉེས་བྱས་དྲུག་ལྷག་བཅུ་ཕྲག་གཉིས། །ཞེས་པ་ནི། ནད་པ་མིན་པའི་

ཉན་པ་པོ་འདུག་པ་ལ་འཆད་པ་པོ་འགྲང་སྟེ་ཆོས་བཤད་པ་དང་། ཉལ་བལ་འདུག་སྟེ་བཤད་པ་དང་། སྟན་དང་ས་ཕྱོགས་མཐོན་པོ་དང་། སྟན་བཟང་པོ་ལ་འདུག་པ་ལ་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་བཤད་
པ་དང་། མདུན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱི་ནས་འགྲོ་ཞིང་བཤད་པ་དང་། ལམ་ནས་འགྲོ་

བ་ལ། ལམ་གྱི་འགྲམ་ནས་འགོ་ཞིང་ཆོས་བཤད་པ་སྟེ་ལྔ་དང་། ཉན་པ་པོ་མགོ་རས་ལ་སོགས་པས་གཡོགས་པ་དང་། གོས་བརྩེས་པ་དང་། ཆོས་གོས་ཕྲག་པ་གཉིས་ཀར་གཟར་བ་དང་།
ལག་པ་གཉའ་གོང་དུ་བསྟོལ་བ་དང་། ལྷག་པར་བསྟོལ་བ་

རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་པ་སྟེ་ལྔ་དང་། མགོ་དོ་ཀར་ཅན་དང་། ལྷ་གྲོན་པ་དང་། ཅོད་པ་ཅན་དང་། མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱི་ཕྱིང་བ་བཅིངས་པ་དང་། ལ་ཐོད་དགྲིས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་པ་སྟེ་ལྔ་
དང་། སྤང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་པ་དང་། ཏྲ་ལ་ཞོན་པ་དང་།

འོད་ལེ་ལ་སོགས་པའི་བྲག་ས་ན་འདུག་པ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་དང་ཏྲ་ལ་ས་གཞན་པའི་བཞོན་པའི་སྟངས་ན་འདུག་པ་དང་། མཆིལ་ལྷམ་གྲོན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་པ་སྟེ་ལྔ་དང་། ལག་ན་
ལའར་བ་ཐོགས་པ་དང་། ལག་ན་གདུགས་ཐོགས་པ་དང་།

@268B ལག་ན་མཆོན་ཐོགས་པ་དང་། ལག་ན་རལ་གྱི་ཐོགས་པ་དང་། ལག་ན་དབྱ་ཆ་ཐོགས་པ་དང་། ཁབ་ལ་སོགས་པའི་གོ་ཆ་གྲོན་པ་ལ་ཆོས་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉིས་བྱས་རེ་རེ་སྟེ་
ཆོས་བཤད་པའི་སྡེ་ཆན་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིས་བྱས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གྲག་གོ། །བརྒྱད་པ་

སྐྱབ་པའི་སྡེ་ཆན་ལ། འབྲིང་དང་ཕྱོགས་ཀྱན་ཅུ་དང་ཅུ་སྟོན་གྱིས། །ཁེབས་པ་མ་གཏོགས་དེར་ནི་བཤད་གཅི་འདོར། །ཞེས་པ་ནི། འབྲིང་སྟེ་བཤད་གཅི་བྱས་པ་དང་། ཕྱོགས་ཀྱན་ཅུས་གང་
སྟེ་གོ་སྐབས་མེད་པ་མ་གཏོགས་པར་རྒྱུ་ནང་དུ་བཤད་གཅི་དང་མཆིལ་སྐབས་

སོགས་འདོར་བ་དང་། རྩོགས་ཀྱན་ཅ་སྟོན་གྱི་གང་སྟེ་གོ་སྐབས་མེད་པ་མ་གཏོགས་པར་ཅ་སྟོན་པོ་ཡོད་པའི་ས་རྩོགས་དེར་བཤད་གཅི་སོགས་འདོར་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་སྟེ་གསུམ་
མོ། །དགྲ་པ་རྒྱ་བ་ནི། དགོས་མེད་འདོམ་གང་ཚད་ལས་མཐོ་བ་ཡི། །ཤིང་ལ་འཛོག་

པར་མ་གནང་། ཞེས་པ་ནི། སྟོག་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར་རང་གར་ཤིང་ལ་མི་གང་ཅམ་ལས་མཐོ་བར་འཛོག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཏེ་གཅིག་གོ། ཉེས་བྱས་གསུངས།
ཞེས་པ་ནི་སྟེ་ཚན་ཐ་མའི་མཆུག་བསྟུ་བ་སྟེ། ཐང་གོས་རྒྱམ་པོར་མ་བགོས་པ་ནས། འདིའི་བར་

གྱི་ལྟང་བ་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་གཉིས་ནི་ཉེས་བྱས་གྱི་སྟེ་ཚན་དུ་ལུང་ལས་གསུངས་ཞེས་པ་འོ། །དེ་ལྟར་ལྟང་བ་རྣམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལྟང་བའི་གནས་འདི་དང་འདིས་མ་གོས་པར་
བའོ་སྟུམ་དུ་སོ་སོར་དྲན་ཤེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་ཅིང་བྱད་པར་ཡུལ་དུས་ལ་སོགས་པའི་

སྟོབས་གྱིས་འབྱུང་ཉི་བ་རྣམས་སྤང་བ་ལ་འབད་པ་ཆེར་བའོ། །།ཅ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་མཆུག་སྟུད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྤྱར་ཡང་སྟོག་བཞིན་གཅིས་སྤྱས་
བྱ་དགོས་པར་གདམས་པ་དང་། བརྩམས་པའི་དགོ་བ་བསྟོ་བ།

ཚུམ་པ་པོ་གང་གིས་བྱས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་པས་བྱུགས་བཅེས་བཅས་པ་ཡི། །བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཤེས་བྱས་ཏེ། །རང་ལ་གཅིས་བས་སྟོག་ལྟར་སྤངས་
ཤིག་ཅེས། །ཀྱན་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་

@269A ༄༄༅། །དེ་ལྟར་སྟོན་པ་བྱུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་རྗེས་འཇུག་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་གསུང་གིས་བཅས་པའི་མཆོམས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དགག་སྐྱབ་
གནང་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བཞི་སོ་སོ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལུང་རྣམ་འབྱེད་

ནས་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་གཞི་བཅུ་བདུན་དང་། ལུང་ཕྱན་ཆོགས་དང་། གཞུང་དམ་པ་སོགས་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་པའི་
ཕན་ཡོན། མ་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ཡང་ཡང་སོམས་ལ།

འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་བཅས་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཐར་བའི་བདེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཐོབ་འདོད་པའི་བསམ་པས་རང་ལ་ཕྱགས་སུ་གཅིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་སྟོག་ལྟར་སྤངས་ཤིག་ཅེས་པ་ཆ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་

རྒྱལ་པོས་རང་ཅག་རྣམས་ལ་བྱམས་བཅེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བའི་གསུང་གིས་གདམས་པའོ། །ཉེས་དམིགས་དང་ཕན་ཡོན་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་ཆོག་བརྩུང་བར་
འདོད་ན། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་བསྐྱབ་པ་མི་བསྐྱང་བ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱིས་

སྤྲད། །ལྷ་རྣམས་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁེས། །སྟོད་ཅིང་རང་གིས་གྲོགས་ཀྱིས་གཤེ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོད་པར་འགྱུར། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲད་པར་འོས། །གྲགས་པ་ངན་པས་སྟོགས་
ཀྱིན་བྱལ། །དམ་ཆོས་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་ལ། །ཐོས་པའང་སྐྱར་དུ་བཟེད་པར་འགྱུར། །ས་ལམ་རྟོགས་

པ་ཡོངས་མི་སྟེ། །འགྱོད་བཞིན་འཆི་ཞིང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་མི་ལམ་གདུག་པ་མཐོང་འགྱུར་ཞིང་། །སྐྱུག་བསྐྱལ་ལྷན་པས་སད་པར་འགྱུར། །ལྷ་རྣམས་བསྐྱང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །དམ་
པ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་འདུག་ཆོ། །འཇིགས་ཤིང་གཞོད་ལ་བག་བྱམ་བཅས། །མི་དང་མི་མིན་གྲགས་

ལྟ་བས། །སྐྱར་དུ་གཞོད་པ་བྱ་ཅུས་ཤིང་། །ཡོངས་སྟོད་ཆོགས་མེད་རྟེན་མི་ཅུས། །འདོད་འདུན་སྟོན་པའང་ཡོངས་མི་འགྱུབ། །རྣམ་དག་ཚུ་ལ་བྲིམས་བསྐྱང་བ་ལ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་བསྟོད་པ་ནས། །སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བར། །སྤར་བཤད་པ་ཡིས་སྐྱར་བར་བྱ། །

@270B ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འགྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྟོ་བ་དང་། འབྱུང་འབྱུར་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་རྒྱུར་བསྟོ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འདིར་འབད་དག་ཆོག་ས་སྟོན་ཀའི་ཁླ་ཟེར་འབུམ། །འབྱུངས་པའི་ཀུན་ལྟ་བུར་དཀར་བ་དེ། །ཡང་ཡང་དྲིན་གྱིས་

བསྐྱུངས་པའི་འགྲོ་ཀུན་གྱིས། །རྣམ་འདྲེན་འགྲོ་བའི་རྩ་ལག་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཀུན་ནས་བསྐྱུངས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་འདིར་སྟོ་གསུམ་
གྱིས་འབད་རྩོལ་བ་གྱིས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དག་ཆོག་ས་དཔེར་ན་སྟོན་ཀའི་ཁླ་ཟེར་འབུམ་གྱིས་

ཕྱི་བའི་ཀུན་འི་འདབ་བརྒྱ་བྲོལ་བའི་ཕུན་ཆོག་ས་ལྟར་དཀར་བ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེ། ཐོག་མེད་ནས་མ་བྱས་ཤིང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱུངས་རྒྱལ་བསམ་ལས་འདས་པའི་མ་རྒན་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་རྣམ་
འདྲེན་འགྲོ་བའི་རྩ་ལག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྟོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་ཀྱང་འབྱོན་འབྱུར་བསྐྱེལ་བཟང་ལྟ་དང་མེད། །རྣམ་འདྲེན་བདེ་གཤེགས་ཀུན་གྱི་བསྟན་པ་ཡི། །ནང་མཛོད་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་གཙོར་གྱུར་ནས། །རྒྱལ་བའི་མཛོད་པ་
མ་ལུས་བསྐྱེལ་བྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་སྟེ་རྩོམ་པ་པོ་བདག་ཀྱང་བསྐྱེལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་

འགྲོན་འགྱུར་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་གཙོ་བོ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ནས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ལུང་རྟོགས་གྱི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་
པ་བསྐྱབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅས་པ་འདི་ནི་སྟོ་བཟང་ཆོས་གྱི་

རྒྱལ་མཆན་གྱིས་སྒྱར་བའོ་ཞེས་སོ། །འདིར་སྒྲས་པ། འགྲོ་ལ་གཏན་བདེའི་ཡུན་ཆོགས་སྟོལ་བཞེད་པའི། འགྲོ་བའི་སྒྲ་མ་སྟོབས་བཅུའི་དཔལ་མངའ་བས། འགྲོ་ཀུན་འཁོར་བའི་རྒྱ་
མཆོའི་པ་རོལ་ཏུ། འགྲོ་བའི་གྲུ་གཟིངས་བསྐྱབ་

ཁྲིམས་མཆོག་འདི་སྟུལ། །རྒྱལ་དེར་རབ་ཞུགས་བཙོན་པའི་རྒྱང་ཤུགས་གྱིས། །བཤད་དང་སྒྱབ་པའི་དར་ཆེན་བསྐྱོད་པ་ལས། །དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་དགོངས་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར། །རྒྱ་
བོད་མཁས་པའི་དེད་དཔོན་ཆོགས་གྱིས་སྒྲངས། །བྱད་པར་རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་ @271A ༄༅། །མཁུན་པའི་གཏེར། །བསམ་བཞིན་རལ་པའི་བྱར་ཡོངས་དོར་ནས། །ཁྲིམས་
ལྷན་རྒྱུ་གྱི་འཛིན་པའི་སྒྲོས་གར་གྱིས། །འདུལ་བའི་བསྟན་པས་སྟོངས་འདིར་བྱབ་པར་མཛད། །སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་མཁུན་བཙུའི་

སྟོད་ཆལ་ལས། །ལེགས་འབྱུངས་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་པད་དཀར་གྱི། །ལྟེ་བར་འབུལ་མེད་ཆངས་སྟོད་མངར་པོའི་རོ། །སྐལ་བཟང་བྱང་བའི་ཆོགས་གྱི་དཔལ་དུ་སྟོན། །དེ་ལྟར་
ཡང་དུས་གྱིས་འགྱུར་བ་ཡིས། །འདུལ་གཞུང་གདམས་པར་ཤར་

བའི་ཉམས་བཞེས་ཀྱང་། །ཚོང་འདུས་ངན་པར་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །བཏང་སྟོམས་གནས་སུ་ངལ་གསོར་གྱུར་པའི་ཚོ། །པར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །འདུལ་བ་
རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལས་ལེགས་བདུས་པའི། །ཉར་འཁོའི་སྟོམ་ཆོག

ནོར་བུའི་ཕྱང་བ་འདི། །མཁས་སྒྲིན་ཡོངས་ཀྱི་མགུལ་བའི་རྒྱན་དུ་བྱིན། །རྣམ་ཀུན་གཏན་བདེའི་རིན་ཆེན་དབྱིག་ཐོབ་ཕྱིར། །རྣམ་གྲོལ་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་བགྲོད་འདོད་ན། །རྣམ་དག་འདུལ་
བའི་ལམ་སྟོན་བསྐྱབ་བུའི་གྲུ། །རྣམ་ཀུན་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་བསྟེན་

བྱར་འོས། །དེ་ཕྱིར་ཚད་མེད་ཐུགས་རྗེའི་ལྷ་ལམ་ནས། །འཇིག་རྟེན་འབྲེན་པའི་དཔལ་དུ་ལེགས་ཤར་བའི། །དམ་པ་ཉིན་བྱེད་དུ་མའི་གསུང་གི་ཟེར། །བདག་སྟོའི་པ་སྟོའི་ཆལ་དུ་ཅི་ཡང་
སྟུང་། །དེ་ལྟར་སྟོ་ཆེན་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས། །ལེགས་འོངས་

འཇམ་དབྱངས་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་རྒྱན། །སྟོན་ལམ་ཟེ་འབྲུའི་རྩེ་ལ་ཆགས་པ་གང་། །ཅུང་ཟད་སྟེལ་ལ་འབད་རྩི་བདག་གིས་བགྱིས། །འདི་ལས་ལེགས་བཤད་སྟིན་སྟོན་
འབྲིགས་པ་གང་། །ཕན་བདེའི་གཞི་རྟེན་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་ཡི། །དབྱར་

མཆོ་འཕེལ་བའི་གསེས་སུ་འགྱུར་སྟིང་སྒྲུམ། བདག་སྒྲོའི་གཞོན་ནུས་དགའ་བའི་བསམ་གཏན་བྱེད། །འོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཁོན་འི་མངོན་སུམ་གྱི། །གཞལ་བྱར་བྱིས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་དབྱད་
ཕྱིར། །མ་རྟོག་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཉེས་བཤད་ནི། །ཅི་མཆིས་

@272B དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཆོས་པར་མཛོད། །འདིར་འབད་ལས་འོངས་དགོ་ཆོགས་དལ་འགྲོའི་རྒྱན། །འགྲོ་ཀྱན་ལེགས་བྱས་ཇརྟའི་བྱ་མོ་དང་། །ལྷན་ཅིག་ཀྱན་མཁྱེན་རྒྱ་མཚོ་ཆེར་
ཉུགས་ཏེ། །སྐལ་བཟང་གདེངས་ཅན་རྩེ་དགའི་དཔལ་ཐོབ་ཤོག། །ཅིས་དགོ་སྟོང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་སྟོམ་

ཆོག་གི་རྣམ་བཤད་རྒྱལ་བསྟན་གསལ་བྱེད་འོང་དཀར་ཕྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྩ་ལྷག་ལོ་ཀུ་ཚང་དུ་དབྱར་གནས་ཀྱི་སྐལ་སྟོང་བ་པ་རྣམས་ལ་འདིའི་བཤད་ལུང་རྒྱས་པར་ཕུལ་སྐལ་ས་
གསུང་བཤད་རྣམས་ཡི་གར་འཁོད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས། དད་སྟོབས་ལྡན་པ་དགོ་སྟོང་རྣམ་རྒྱལ་བཟུ་གིས་དང་། ཆོས་མཛད་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་བཟུ་

གིས་སོགས་རི་བོད་ཀྱི་སྟོང་བ་པ་རྣམས་ནས་ནན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་ངོར། བསྐྱང་ཐབས་ཡན་ལག་ལྷའི་སྟོན་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་མཆོག་བསྐྱང་རྩལ་རྣམས། སྟོ་བཟང་བྱུང་དབང་དོན་འཆང་
དངོས་རྩེ་བཅུན་རྩེ་བའི་སྒྲ་མ་སྟོ་བཟང་རྣམ་གྲོལ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ལས་ཐོས་པ་སྟོར་ངེས་པ་རྣམས་དང་། རྒྱགས་

ཆེན་དམ་ཆོས་དཔལ་འབྱོར་ནས་སྤྱལ་བའི་མཆན་འབྲེལ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཀུ་ཚང་སྤྱལ་མིང་འཛིན་པ་སློབ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་སློན་ལམ་གྱིས་དབེན་གནས་ཀུ་ཚང་
རི་ཁྲོད་དུ་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དབེན་ས་པ་དག་སློང་རྣམ་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་གྱིས་བགྱིས་པའོ། །

༄༅། །ཨོ་སྤྲི་ལྷོ། སྐྱེ་རྒྱུ་འཕམ་བཤེ་ཀྱན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ། །ཐུབ་བསྐྱན་ཆོས་འཁོར་ཡོངས་ཀྱི་སྤྲེ་བ་གང་། །སྟོད་མེད་བསྐྱམས་པའི་བྲིམས་ལྡན་དག་སློང་གི། །བསྐྱབ་བྱའི་གནས་
ཀྱན་གསལ་བྱེད་དེང་འདིར་ཤར། །མི་རྗེ་དྲུང་ཡིག་སློབ་བཟང་ཆོས་

འབྱོར་དང་། །ཐར་འདོད་དཀའ་བཅུ་སློབ་བཟང་དར་རྒྱས་པ། །ཚོང་དཔོན་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་སྟོས་བཙས་གྱིས། །ཚུལ་འདིར་སློབ་གསུམ་དངོས་པོའི་མཐུན་རྐྱེན་སྐྱབ། །ལྷག་བསམ་རབ་
ཡངས་བཀའ་སློན་དགའ་བཞི་བས། །ཅི་བདེར་སྤྱལ་བའི་བྲི་ཁྱར་པར་བསྐྱན་དགས། །

འབྲེལ་ཐོགས་འདི་ཕྱི་འཕགས་ཆོགས་འབྱུང་པ་དང་། །ཀྱན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་སྐྱར་ཐོབ་ཤོག །བྱེད་པར་དུས་འདས་སློབ་བཟང་ཆོས་ལྡན་ཡང་། །སྐྱེ་ཀྱན་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་ལ་རབ་
བྱུང་སྟེ། །བྲིམས་ལྡན་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པའི་གཙོར་གྱུར་ནས། །སླ་མེད་བྱང་

@273A ༄། །རྩལ་སྒྱུ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས། །ཡོངས་ལ་གྲགས་པ་དོན་ལྡན་མཛད་པ་མཆོག །གསེར་མདོག་ཅད་པའ་འཆད་བའི་རིང་ལྷགས་
གང་། །སྲིད་མཐའི་བར་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་འདུལ་འགྲེལ་གྱི་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་དུ་གེུ་ཆོང་སྒྲུལ་མིང་པས་སྒྱར་བའོ། །

@274B